

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Шепетівської гімназії №1
від 28 серпня 2026
протокол №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

наказ Шепетівської гімназії №1
від 31 серпня 2026 № 275-од
Директор
_____ Наталія СОБЧУК

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у гімназії №1 Шепетівської міської ради Хмельницької області

I. Загальні положення

1.1. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості базової середньої освіти інтегрована в загальну систему управління якістю Шепетівської гімназії №1 Шепетівської міської ради Хмельницької області (Шепетівська гімназія №1). Вона гарантує якість освітньої діяльності і забезпечує стабільне виконання нею вимог чинного законодавства, державних та галузевих стандартів освіти.

1.2. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Шепетівської гімназії №1 Шепетівської міської ради Хмельницької області розроблено відповідно до частини 3 статті 41 Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145 – VIII, Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 року, який набув чинності 18.03.2020 року, наказу Міністерства освіти та науки України від 16.04.2026 № 641 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти»

1.3. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти включає такі складові:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- Положення про систему оцінювання здобувачів освіти в Шепетівській гімназії №1 (**додаток 1**); критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти (**додаток 2**);
- Положення про академічну доброчесність; систему та механізми забезпечення академічної доброчесності (**додаток 3**);
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників; форма самооцінювання (**додаток 4**);
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників (**додаток 5**);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти: Єдина Школа, ЄАС, сайт гімназії, хмарне середовище.
- програму самооцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у Шепетівській гімназії №1 (**додаток 6**);
- план надолуження освітніх утрат (**додаток 7**);
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

1.4. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у Шепетівській гімназії №1 спрямована на вдосконалення всіх напрямів діяльності закладу, є основою для самоаналізу, самооцінки ефективності діяльності із забезпечення якості освіти в кінці навчального року.

II. Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти

1. Стратегія забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2. Забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти: моніторинг навчальних досягнень учнів;
- моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти (**додаток 8**);
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти (**додаток 9**);
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників (**додаток 10**);
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти;
- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників і учнів;
- забезпечення визначення прогалин у навчанні та їх компенсацію;
- моніторинг сформованості наскрізних умінь, цінностей та м'яких навичок (**додаток 11**);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню) (**додаток 12**).

3. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти включає самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти.

4. Завдання моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти:

- вивчення якості освітнього процесу;
- корекція освітньої діяльності педагогів, методичних підходів у викладацькій діяльності;
- удосконалення оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів (курсів);
- простеження компетентнісного підходу у системі оцінювання навчальних досягнень учнів;
- визначення необхідності індивідуальної освітньої траєкторії для окремих учнів;
- визначення рівня сформованості наскрізних умінь, цінностей та м'яких навичок.

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Положення про академічну доброчесність

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти визначаються відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України від 18 грудня 2025 року № 4742-IX «Про академічну доброчесність», інших нормативно-правових актів у сфері освіти та внутрішніх документів закладу освіти.

Закон України № 4742-IX «Про академічну доброчесність» введено в дію 31 липня 2026 року. Його положення визначають цінності, принципи та правила академічної доброчесності, види її порушень, заходи реагування, види санкцій, а також порядок розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності.

3.1. Основні принципи академічної доброчесності

Академічна доброчесність є сукупністю цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу під час здійснення освітньої діяльності.

У закладі освіти забезпечуються такі основні принципи академічної доброчесності:

- відкритість та зрозумілість правил академічної доброчесності;
- повага до авторства та результатів інтелектуальної діяльності інших осіб;
- достовірність інформації та результатів навчальної діяльності;
- об'єктивність і неупередженість оцінювання;
- рівність учасників освітнього процесу;
- нетерпимість до проявів академічної недоброчесності;
- відповідальність кожного учасника освітнього процесу за результати власної академічної діяльності;
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- пріоритетність навчання, виховання, стимулювання та заохочення здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- дотримання принципу презумпції академічної доброчесності до моменту встановлення факту її порушення у визначеному законодавством порядку.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками

Педагогічні працівники закладу освіти зобов'язані:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати свою педагогічну діяльність на надійних і достовірних даних, що відповідають сучасному стану знань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, яка надається здобувачам освіти;
- дотримуватися вимог законодавства у сфері академічної доброчесності та авторського права;
- у разі використання у власних академічних, навчально-методичних та інших роботах результатів інтелектуальної діяльності інших осіб зазначати відповідне джерело та/або автора;
- забезпечувати достовірність інформації про власну педагогічну діяльність, результати навчання та результати досліджень;
- чітко визначати очікувані результати навчання, вимоги до виконання навчальних завдань та прозорі критерії оцінювання;
- об'єктивно, неупереджено та доброчесно оцінювати результати навчання здобувачів освіти;
- не допускати упередженого або дискримінаційного ставлення до здобувачів освіти;
- не оцінювати особу, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених вимог;
- власним прикладом формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності;
- навчати здобувачів освіти принципам і правилам академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до доброчесного виконання навчальних завдань;
- створювати завдання, які сприяють творчому та самостійному виконанню;
- своєчасно, неупереджено та об'єктивно реагувати на виявлені прояви порушення академічної доброчесності;
- застосовувати визначені законодавством та внутрішніми документами закладу освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності.

Педагогічним працівникам забороняється надавати здобувачам освіти завідомо неправдиву або викривлену інформацію, сфабриковані чи сфальсифіковані дані, крім випадків, коли це зумовлено навчальними або методичними цілями, зокрема формуванням критичного мислення та вміння аналізувати інформацію.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти

Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані:

- виконувати навчальні завдання самостійно, крім випадків, коли завдання передбачає спільну роботу або правилами його виконання дозволено допомогу інших осіб, використання допоміжних матеріалів чи засобів;
- дотримуватися встановлених правил виконання навчальних, контрольних, конкурсних та інших завдань;
- у разі використання текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок та інших результатів інтелектуальної діяльності інших осіб зазначати відповідне джерело інформації та/або автора;
- подавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності;
- не подавати сфабриковані або сфальсифіковані дані;
- дотримуватися вимог щодо авторства та не привласнювати результати інтелектуальної діяльності інших осіб;
- зазначати всіх авторів роботи, проєкту та інших осіб, які брали участь у його підготовці, відповідно до характеру їхнього внеску;
- дотримуватися встановлених закладом освіти правил використання цифрових технологій та засобів штучного інтелекту.

У разі використання в усній чи письмовій відповідях, проєктах, творчих роботах, лабораторних, наукових, практичних, об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, здобувач освіти повинен повідомити про це відповідно до вимог, установлених законодавством та внутрішніми документами закладу освіти, із зазначенням методики генерування та/або відповідної комп'ютерної програми чи її опису.

3.4. Обов'язки закладу освіти щодо забезпечення академічної доброчесності

Заклад освіти забезпечує функціонування системи академічної доброчесності, яка включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, виконання, оприлюднення та оцінювання навчальних робіт з урахуванням вимог академічної доброчесності;
- заходи з формування та утвердження культури академічної доброчесності, реалізація проєкту «Чесно. Відповідально. Успішно».
- визначення уповноваженого органу та уповноваженої особи з питань академічної доброчесності;
- визначення їх повноважень і відповідальності;
- процедуру виявлення та розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності;
- гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу під час розгляду таких повідомлень;
- порядок прийняття рішень про застосування заходів реагування;
- порядок оскарження прийнятих рішень.

Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності закладу освіти повинні:

- підвищувати обізнаність учасників освітнього процесу щодо цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- сприяти дотриманню академічної доброчесності;
- мінімізувати можливості для вчинення порушень;
- передбачати механізми запобігання та врегулювання конфліктів інтересів;
- забезпечувати належне реагування на встановлені факти порушень.

Заклад освіти проводить навчання учасників освітнього процесу з питань академічної доброчесності, зокрема щодо академічного письма, цитування, використання джерел інформації, доброчесного використання цифрових технологій та штучного інтелекту.

3.5. Види порушень академічної доброчесності

Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» видами порушень академічної доброчесності є:

- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамостійне виконання завдання;
- недозволена допомога;
- академічний саботаж;
- схиляння до порушення академічної доброчесності;
- інституційні порушення академічної доброчесності.

Законом можуть визначатися й інші види порушень академічної доброчесності.

Порушення академічної доброчесності може характеризуватися, зокрема, обманом, несправедливістю, бездіяльністю або невиконанням установлених обов'язків, а також привласненням результатів інтелектуальної діяльності іншої особи.

3.6. Окремі види порушень академічної доброчесності

Академічний плагіат — оприлюднення частково або повністю результатів інтелектуальної діяльності іншої особи як власних та/або відтворення оприлюднених текстів чи інших академічних творів без належного зазначення авторства.

Самоплагіат — оприлюднення власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про попереднє оприлюднення у випадках, визначених Законом.

Фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що використовуються в академічній діяльності.

Фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

Несамостійне виконання завдання — виконання навчального або конкурсного завдання із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвolenної допомоги інших осіб. Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним та не підлягає оцінюванню.

Недозволена допомога — надання допомоги, не передбаченої умовами навчального або конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

Недоброчесне оцінювання — порушення вимог об'єктивності та неупередженості під час оцінювання результатів академічної діяльності.

Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом — використання таких результатів із порушенням установлених законодавством та/або внутрішніми документами закладу освіти вимог щодо їх зазначення, використання та авторства.

Академічний саботаж — дія або бездіяльність, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

Схиляння до порушення академічної доброчесності — прохання, вмовляння, доручення, погроза, примушування, тиск чи інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

Академічне письмо — це спеціальний стиль створення наукових і навчальних текстів. Його мета — чітко, логічно та чесно передати результати дослідження. Воно базується на строгих правилах, які виключають емоції та плагіат.

3.7. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності

Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- виховні заходи;
- притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- реагування на порушення академічної доброчесності під час конкурсів;
- інституційні заходи реагування.

Заходи реагування застосовуються уповноваженим органом або уповноваженою особою відповідно до законодавства та внутрішніх документів закладу освіти.

Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

До моменту встановлення факту порушення особа користується презумпцією академічної доброчесності.

3.8. Академічна відповідальність педагогічних працівників

За порушення академічної доброчесності до педагогічних працівників можуть застосовуватися санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами та внутрішніми актами закладу освіти.

Зокрема, до педагогічних працівників закладу Шепетівської гімназії №1 можуть застосовуватися:

- відсторонення від проведення процедур та заходів забезпечення якості освіти, олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру строком на один рік;
- недопущення строком від одного до трьох років до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- позбавлення будь-яких видів заохочень протягом одного року;
- інші санкції та заходи відповідальності, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність», законодавством про працю та внутрішніми актами закладу освіти.

За окремі порушення Положення можуть передбачатися догана або звільнення відповідно до законодавства.

Педагогічний працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності відповідним рішенням не може подавати документи на присвоєння педагогічного звання.

3.9. Академічна відповідальність здобувачів освіти

До здобувачів освіти можуть застосовуватися такі виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять, уроків, курсів або тренінгів з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання.

До здобувачів освіти також можуть застосовуватися санкції в межах академічної відповідальності, визначені законом та внутрішніми актами закладу освіти, зокрема:

- не зарахування оцінки;

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання самостійно, без сторонньої допомоги, включаючи підсумкове оцінювання або атестацію;

Для здобувачів освіти відповідного рівня освіти та з урахуванням віку, виду порушення, його змісту та тяжкості заклад освіти визначає конкретні санкції у внутрішньому Положенні про академічну доброчесність.

До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на момент вчинення порушення досягла 14-річного віку.

3.10. Особливості реагування на порушення академічної доброчесності здобувачами освіти віком від 14 до 18 років

Розгляд питання про притягнення до академічної відповідальності здобувача освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням його батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує сам здобувач освіти.

Якщо здобувач освіти визнає факт вчинення порушення академічної доброчесності, санкція визначається уповноваженим органом, особою відповідно до законодавства та цього Положення про академічну доброчесність.

Якщо здобувач освіти не визнає факту порушення або не погоджується із визначеною санкцією, питання розглядається за встановленою процедурою розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності.

3.11. Порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності

Особа, яка має докази, що свідчать про можливе порушення академічної доброчесності, має право подати письмове або електронне повідомлення уповноваженому органу, уповноваженій особі або керівнику закладу освіти.

Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена в ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності та можуть бути перевірені.

Під час розгляду повідомлення забезпечуються:

- повідомлення особи, щодо якої надійшло повідомлення, про початок його розгляду;
- право особи знати зміст повідомлення;
- право подавати пояснення та докази;
- право брати участь у дослідженні доказів;
- об'єктивність, неупередженість та всебічність розгляду;
- конфіденційність у межах, визначених законодавством;
- прийняття обґрунтованого рішення;
- право на оскарження рішення.

Рішення про притягнення особи до академічної відповідальності повинно містити інформацію про встановлений вид порушення академічної доброчесності та застосовану санкцію.

3.12. Запобігання порушенням академічної доброчесності

З метою запобігання порушенням академічної доброчесності Шепетівська гімназія №1:

- регулярно інформує педагогічних працівників, здобувачів освіти та батьків про правила академічної доброчесності;
- проводить тематичні заходи, уроки, бесіди, тренінги та консультації;
- навчає правилам академічного письма, цитування та посилання на джерела;
- формує навички критичного оцінювання інформації;
- формує культуру відповідального використання цифрових технологій та штучного інтелекту;
- забезпечує прозорість критеріїв та процедур оцінювання;
- використовує різноманітні форми навчальних завдань, що стимулюють самостійну та творчу діяльність;
- запобігає надмірному навчальному навантаженню здобувачів освіти;

- забезпечує належне документування випадків порушення академічної доброчесності;
- аналізує причини та умови виникнення порушень і вживає заходів щодо їх недопущення в подальшому.

3.13. Відповідальність за функціонування системи академічної доброчесності

Керівник закладу освіти та педагогічні працівники відповідно до своїх повноважень забезпечують формування та утвердження культури академічної доброчесності.

У закладі освіти визначається уповноважений орган та/або уповноважена особа, відповідальна за організацію передбачених законодавством процедур щодо академічної доброчесності.

Бездіяльність щодо розбудови системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності, безпідставне залишення без розгляду повідомлення про можливе порушення, невжиття заходів для виявлення порушень або невжиття заходів реагування на встановлені факти можуть розглядатися як інституційні порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства.

3.14. Внутрішні документи закладу освіти

Для реалізації положень цього розділу заклад освіти розробляє та затверджує внутрішні документи, зокрема:

- Положення про академічну доброчесність;
- порядок виявлення та розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності;
- порядок визначення уповноваженого органу та/або уповноваженої особи;
- правила використання штучного інтелекту та інших цифрових інструментів в освітньому процесі;
- вимоги до виконання, оформлення та оцінювання навчальних робіт;
- порядок оскарження рішень щодо притягнення до академічної відповідальності.

Внутрішні документи закладу освіти не можуть суперечити Закону України «Про академічну доброчесність» та іншим актам законодавства.

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності підлягають періодичному перегляду з урахуванням змін законодавства, результатів самооцінювання якості освіти, виявлених проблем та практики застосування внутрішніх процедур.

IV. Критерії, правила і процедури оцінювання учнів

1. Загальні положення

Оцінювання результатів навчання учнів у Шепетівській гімназії №1 здійснюється відповідно до Державних стандартів освіти, освітньої програми гімназії, наказу МОН України від 04.05.2026 №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (зі змінами) та наказу МОН України від 14.08.2026 №1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів». Нові підходи застосовуються з 01.09.2026.

Об'єктом оцінювання є **результати навчання учня**, визначені Державним стандартом та конкретизовані в модельних/навчальних програмах. Оцінювання ґрунтується на компетентнісному підході та визначенні того, наскільки учень здатний застосовувати знання, уміння, способи мислення й інші компетентності у навчальних і практичних ситуаціях.

Оцінювання здійснюється на засадах справедливості, неупередженості, об'єктивності, незалежності, недискримінації, академічної доброчесності, прозорості. Критерії оцінювання мають бути зрозумілими учням і повідомлятися до виконання відповідного завдання. Учень має право отримати пояснення щодо оцінки та оскаржити її у встановленому порядку.

2. Основні критерії оцінювання

Загальні критерії оцінювання конкретизуються педагогічними працівниками за навчальними предметами/інтегрованими курсами з урахуванням їх специфіки. Основою є п'ять інтегрованих показників:

- **когнітивні процеси** — розуміння, застосування, аналіз, оцінювання, створення;
- **навчальна діяльність** — якість виконання навчальних, практичних, дослідницьких і творчих завдань;
- **рівень самостійності** — здатність планувати, виконувати, контролювати й оцінювати власну діяльність;
- **комунікація та взаємодія** — здатність аргументувати, слухати, співпрацювати, надавати й використовувати зворотний зв'язок;
- **частота вияву вмінь** — епізодичний, ситуативний або системний прояв відповідних умінь.

Для учнів 5–9 класів поточне та підсумкове оцінювання здійснюється за **12-бальною шкалою**. Рівні: початковий — 1–3 бали, середній — 4–6, достатній — 7–9, високий — 10–12. Формувальне оцінювання може здійснюватися у вербальній, рівневій або бальній формі, визначеній учителем.

Для 1–2 класів застосовується вербальна шкала; у 3–4 класах формувальне оцінювання є вербальним, поточне може бути вербальним або рівневим, підсумкове — рівневим.

3. Види та процедури оцінювання

У гімназії застосовуються **формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання**, а у випадках, передбачених законодавством, — державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на зворотний зв'язок, виявлення навчальних потреб і коригування освітнього процесу. Воно враховує не лише кінцевий результат, а й дії, стратегії, труднощі та докладені учнем зусилля. Учні залучаються до самооцінювання та взаємооцінювання.

Поточне оцінювання визначає проміжний рівень досягнення очікуваних результатів у межах теми, розділу. Учитель самостійно визначає кількість і частоту оцінювань, методи та інструменти з урахуванням змісту програми та навчальних потреб учнів. **Оцінка не обов'язково виставляється на кожному уроці або за кожне завдання.** Поточні оцінки фіксуються в журналі без обов'язкового зазначення груп результатів чи індексів ГР1–ГР4.

Тематичне оцінювання проводиться за потреби та може визначатися шляхом узагальнення поточних оцінок, за результатами підсумкової тематичної роботи або їх поєднання. Проведення окремої підсумкової роботи після кожної теми, розділу чи модуля **не є обов'язковим**.

Семестрова оцінка визначається на основі тематичних оцінок, а за їх відсутності — поточних оцінок; за рішенням учителя може враховуватися підсумкова семестрова робота. За семестр виставляється **одна оцінка з навчального предмету**, а не окремі оцінки за кожною групою результатів. Семестрову оцінку не рекомендується визначати виключно за однією підсумковою роботою, якщо є інша достатня інформація про навчальні досягнення учня. Річна оцінка визначається на основі семестрових оцінок.

4. Академічна свобода та інструменти оцінювання

Педагогічний працівник має академічну свободу у виборі методів, форм та інструментів оцінювання відповідно до очікуваних результатів навчання, специфіки предмету та освітніх потреб учнів. Можуть застосовуватися педагогічне спостереження, усні й письмові відповіді, тести, практичні та лабораторні роботи, дослідження, проекти, робота з текстами, даними й джерелами, розв'язання проблем, створення продуктів, комплексні та практико-орієнтовані завдання. Об'єктом оцінювання є **продемонстрований результат навчання, а не сам факт виконання завдання**.

Гімназія може розробляти власні критерії за освітніми галузями, предметами та інтегрованими курсами, а також адаптувати їх для дистанційного та змішаного навчання. Затверджені критерії оприлюднюються на сайті гімназії.

За рішенням педагогічної ради для окремих предметів та інших освітніх компонентів може застосовуватися шкала «**зараховано/незараховано**».

5. Особливі правила

Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється за загальними критеріями з можливістю їх адаптації відповідно до індивідуальної програми розвитку,

освітніх потреб та індивідуального навчального плану. Адаптація може стосуватися способу подання завдання, форми відповіді, часу, умов та організації середовища, але **не змінює результат навчання, який оцінюється**, якщо зміст предмета не модифіковано.

Під час дистанційного та змішаного навчання технічні чи організаційні труднощі самі по собі не можуть бути підставою для зниження оцінки. За потреби учневі надається інший доступний спосіб або додатковий час для демонстрації результату навчання.

Оцінюються персональні результати діяльності учня або результати спільної діяльності, якщо це передбачено завданням. **Несамостійно виконане завдання не оцінюється як результат навчання**, а факт порушення академічної доброчесності фіксується та розглядається відповідно до законодавства і внутрішніх документів гімназії. Педагогічний працівник до початку виконання завдання повідомляє учням допустимі джерела, види допомоги, можливість співпраці та використання цифрових інструментів і засобів штучного інтелекту.

Оцінка є конфіденційною інформацією. Інформація про результати навчання надається учню та його батькам/законним представникам індивідуально. Результати не використовуються для публічного рейтингування учнів чи порівняння педагогічних працівників за середніми оцінками їхніх учнів.

6. Планування та відповідальність

На початку навчального року, семестру вчитель визначає очікувані результати, способи їх оцінювання, критерії, форми зворотного зв'язку та, за потреби, діагностичні роботи. Вхідна діагностика використовується для визначення освітніх потреб, планування повторення, диференціації та підтримки і **не враховується як поточна чи підсумкова оцінка**.

Педагогічні працівники відповідають за об'єктивність, системність і прозорість оцінювання; учні — за доброчесність виконання навчальних завдань; адміністрація гімназії — за створення єдиних організаційних умов, оприлюднення критеріїв, моніторинг якості оцінювання та дотримання прав учасників освітнього процесу.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

5.1. Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає атестацію та сертифікацію.

5.2. Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників. Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

5.2.1. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою.

5.2.2. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

5.2.3. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаний посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

5.2.4. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

5.2.5. Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

5.2.6. Визначення рівня результативності діяльності педагога здійснюється в тому числі і через критерії, оцінювання за якими є підставою для визначення їх кваліфікаційного рівня, наведено в таблиці (додаток 10).

- 5.3. Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.
- 5.4. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

6.1. Управлінські процеси закладу освіти визначаються за показниками:

наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань;

- формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм;
- ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників;
- стан запровадження освітніх інновацій;
- організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою;
- формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

6.2. Формою контролю за діяльністю керівників закладу освіти є атестація.

6.3. Критерієм оцінювання керівників є:

- виконання програми розвитку навчального закладу та результати інноваційної діяльності;
- стан організації навчальної та виховної роботи;
- додержання вимог державних освітніх стандартів;
- результати державної атестації навчального закладу;
- результати перевірок, проведених Державною інспекцією навчальних закладів України; місцевими органами управління освітою та іншими органами державного нагляду (контролю);
- додержання вимог щодо забезпечення безпечних та нешкідливих умов навчання учнів;
- підсумки моніторингу роботи з педагогічним колективом та іншими працівниками навчального закладу;
- ефективність взаємодії з громадськими організаціями та органами шкільного самоврядування;
- додержання педагогічної етики, моралі;
- звіти керівника про свою роботу на загальних зборах (конференціях) колективу навчального закладу;
- розгляд звернень громадян.

VII. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Шепетівська гімназія №1 сьогодні – сучасний навчальний заклад, де забезпечується інтелектуальний, духовний, фізичний та соціальний розвиток учнів. Шепетівська гімназія №1 розміщується у 2-х будівлях: орендованого приміщення у ДНЗ №11 «Дзвіночок» (вул. Вартових неба, 34) та старших класів (вул. Соборності, 3).

Площа земельної ділянки – 13973 кв.м.

Основне приміщення школи – 1600,3 кв.м.

Орендоване приміщення – 280 кв.м.

Майстерня – 155 кв.м.

Спортивний майданчик – 3100 кв.м.

Учні школи I ступеня навчаються у 7 кабінетах, також в орендованому приміщенні школи наявні кабінет інформатики, їдальня, спортивний зал, бібліотека.

У гімназії є мотиваційні простори, розвиваючі зони, враховано принципи універсального дизайну, розумного пристосування.

Учні школи II ступеня працюють за кабінетною системою:

Української мови	2	Хімії	1
------------------	---	-------	---

Зарубіжної літератури	1	Інформатики	2
Історії та правознавства	1	Кабінет безпеки	2
Географії	1	Класні кімнати	8
Математики	2	Спортивний зал	1
Фізики	1	Майстерні	2
Біології	1	Кабінет творчості та робототехніки	1
Іноземної мови (англійська)	2		

Навчальний заклад має актову залу, бібліотеку, книгосховище, кабінет соціально-психологічної служби, медичний кабінет, кабінет заступників директора, кімнату для технічного персоналу, гардероб, дві роздягальні у спортзалі, шкільний музей, їдальню, шкільний коворкінг, два кабінети безпеки (тренінговий і навчальний).

Кожен навчальний кабінет має паспорт, в якому відображені загальні санітарно-гігієнічні умови приміщення кабінету, організація робочих місць, режим роботи кабінету, перелік методичної літератури, дидактичний та роздатковий матеріал, наочні посібники та технічне обладнання, постійні і змінні експозиції, в більшості кабінетів систематизовано навчально-методичне забезпечення.

Всі кабінети, де проводяться навчальні заняття, відповідають Положенню про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, яке затверджене наказом МОН України за № 601 від 20.07.2004 р., Санітарному регламенту, затверджене наказом МОЗ 25.09.2020 № 2205; в них створені необхідні умови для занять.

VIII. Інформаційна система для ефективного управління закладом

8.1.Роботу інформаційної системи гімназії забезпечує наявність доступу до мережі Інтернет для учнів та педагогічних працівників як в основному приміщенні, так і в орендованому приміщенні закладу.

8.2.Діє локальна комп'ютерна мережа для внутрішнього електронного документообігу. Оцінювання здійснюється в електронному журналі "Є-Школа", щоденне планування - на гугл-хмарі.

8.3. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах: функціональним та інформативним є офіційний сайт Школи та Facebook-сторінка.

8.4. Інформаційна відкритість є наступною: повідомлення на сайті закладу , на дошках оголошень, публікація інформаційних листів на змінних стендах, сторінках шкільної газети "Рукопис", у ЗМІ.

IX. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

9.1.Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та розумного пристосування.

9.2.Універсальний дизайн Школи створюється на таких принципах:

- принцип рівності та доступності середовища для кожного;
- гнучкість у використанні середовища.

X. Очікувані результати

10.1. Отримання результатів стану освітнього процесу в закладі освіти.

- 10.2. Моніторинг є цілісним управлінським інструментом, який дозволяє зберегти, обробити, поширити інформацію про діяльність педагогічної системи, визначити її стан і спрогнозувати розвиток.
- 10.3. Виявлення та наукове обґрунтування раціональних шляхів підвищення ефективності та результативності роботи.
- 10.4. Покращення функцій управління освітнім процесом.
- 10.5. Підготовка висновків, які стануть складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти.
- 10.6. Упровадження в освітній процес сучасних передових технологій;
- 10.7. Створення творчого, високопрофесійного колективу вчителів, які приймають ідеї управління якістю освіти.
- 10.8. Фактор успіху закладу, учителя, дитини.

Положення про систему оцінювання здобувачів освіти в Шепетівській гімназії №1

ПОЛОЖЕННЯ

про систему оцінювання здобувачів освіти Шепетівської гімназії №1

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему оцінювання здобувачів освіти Шепетівської гімназії №1 (далі — Положення) визначає єдині підходи, принципи, критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в Гімназії.

1.2. Положення є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти Гімназії.

1.3. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державних стандартів освіти, освітньої програми Гімназії, наказу МОН України від 04.05.2026 №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (зі змінами), наказу МОН України від 14.08.2026 №1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти» та інших нормативно-правових актів у сфері освіти. Нові підходи до оцінювання учнів 1–9 класів застосовуються з 2026/2027 навчального року.

1.4. Метою системи оцінювання є отримання об'єктивної інформації про результати навчання, підтримка поступу кожного учня, своєчасне виявлення освітніх потреб, коригування освітнього процесу та забезпечення якості освіти.

1.5. Об'єктом оцінювання є результати навчання здобувачів освіти, визначені Державними стандартами, освітньою програмою, модельними та навчальними програмами.

1.6. Оцінювання ґрунтується на принципах:

- об'єктивності, справедливості та неупередженості;
- компетентісної спрямованості;
- прозорості та зрозумілості критеріїв;
- системності та педагогічної доцільності;
- недискримінації та поваги до гідності учня;
- конфіденційності результатів;
- академічної доброчесності;
- партнерської взаємодії учасників освітнього процесу;
- урахування індивідуальних освітніх потреб і поступу учня.

2. Організація системи оцінювання

2.1. Система оцінювання Гімназії передбачає поєднання формувального, поточного та підсумкового оцінювання. Для учнів 5–9 класів відповідні процедури визначаються з урахуванням Рекомендацій, затверджених наказом МОН №1427.

2.2. Педагогічний працівник має академічну свободу у виборі форм, методів, способів та інструментів оцінювання з урахуванням очікуваних результатів навчання, специфіки навчального предмета, віку, освітніх потреб учнів та умов навчання. МОН прямо передбачає таку свободу в організації процедур оцінювання.

2.3. На початку вивчення навчального предмету або окремої теми педагогічний працівник визначає очікувані результати навчання, способи їх перевірки та критерії оцінювання.

2.4. Критерії оцінювання мають бути доступними та зрозумілими учням. Перед виконанням завдання учні отримують інформацію про те, що саме буде оцінюватися та, за потреби, яким буде рівень виконання.

2.5. Учитель самостійно визначає кількість і періодичність оцінювань. **Оцінка не обов'язково виставляється за кожне завдання або на кожному уроці.** Кількість оцінок не є показником якості роботи учня чи вчителя. Такий підхід відповідає новим Рекомендаціям МОН.

2.6. Для отримання інформації про результати навчання можуть застосовуватися: усні та письмові відповіді, тести, практичні та лабораторні роботи, навчальні дослідження, проєкти, презентації, портфоліо, спостереження, робота з текстами, інформацією та даними, розв'язування проблемних і практико-орієнтованих завдань, створення навчальних продуктів, самооцінювання та взаємооцінювання.

2.7. Об'єктом оцінювання є **результат навчання, продемонстрований учнем**, а не факт виконання певної кількості завдань, наявність записів у зошиті, дисциплінованість чи відвідування уроку.

3. Формувальне оцінювання

3.1. Формувальне оцінювання здійснюється впродовж освітнього процесу та має на меті підтримку навчання, надання зворотного зв'язку, виявлення труднощів і визначення подальших кроків учня.

3.2. Формувальне оцінювання може здійснюватися шляхом:

- педагогічного спостереження;
- усного та письмового зворотного зв'язку;
- самооцінювання;
- взаємооцінювання;
- рефлексії;
- використання рубрик, чеклистів та інших інструментів;
- коротких діагностичних завдань.

3.3. Під час формувального оцінювання враховується не лише кінцевий результат, а й спосіб діяльності учня, його поступ, труднощі, самостійність та здатність використовувати зворотний зв'язок.

3.4. Результати формувального оцінювання використовуються для коригування освітнього процесу та індивідуальної підтримки учня.

4. Поточне та підсумкове оцінювання

4.1. Поточне оцінювання здійснюється для встановлення рівня досягнення очікуваних результатів навчання в процесі вивчення навчального матеріалу.

4.2. Поточні оцінки виставляються вчителем за результатами виконання завдань, які дають змогу отримати достатні докази досягнення відповідного результату навчання.

4.3. У 5–9 класах поточні оцінки в журналі фіксуються без обов'язкового зазначення біля кожної оцінки групи результатів навчання чи індексів ГР1–ГР4. Це є однією з принципових змін, запроваджених наказом МОН №1427.

4.4. Тематичне оцінювання проводиться за потреби. Воно може визначатися на основі сукупності поточних оцінок, результатів однієї або кількох підсумкових робіт чи їх поєднання. Проведення окремої підсумкової роботи після кожної теми, розділу або модуля не є обов'язковим.

4.5. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі результатів навчання учня протягом семестру. Учитель узагальнює наявні докази досягнення очікуваних результатів, враховуючи результати поточного та, за наявності, тематичного оцінювання.

4.6. За семестр виставляється **одна семестрова оцінка з навчального предмету**. Семестрова оцінка не повинна ґрунтуватися виключно на результаті однієї контрольної роботи.

4.7. За потреби вчитель може провести підсумкову семестрову роботу для отримання додаткових доказів результатів навчання. Її результат не є автоматичною семестровою оцінкою.

4.8. Річне оцінювання здійснюється на основі результатів навчання учня протягом року з урахуванням семестрових оцінок та динаміки його навчальних досягнень.

4.9. У разі відсутності учня під час окремої роботи вчитель визначає доцільний спосіб отримання інформації про відповідні результати навчання з урахуванням освітньої ситуації учня.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1. Загальні критерії оцінювання результатів навчання є основою для конкретизації критеріїв за навчальними предметами та інтегрованими курсами.

5.2. Під час оцінювання враховуються:

- рівень розуміння та засвоєння навчального матеріалу;
- здатність застосовувати знання в типових і нових ситуаціях;
- уміння аналізувати, порівнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки;
- здатність аргументувати та оцінювати інформацію;

- уміння створювати навчальний продукт;
- самостійність виконання;
- здатність використовувати знання для розв'язання практичних і проблемних завдань;
- комунікація та співпраця;
- системність і якість демонстрації відповідних умінь.

5.3. Для 5–9 класів використовується 12-бальна шкала:

- 1–3 бали — початковий рівень;
- 4–6 балів — середній рівень;
- 7–9 балів — достатній рівень;
- 10–12 балів — високий рівень.

5.4. Конкретні критерії з навчальних предметів/інтегрованих курсів розробляються педагогічними працівниками на основі очікуваних результатів навчання та затверджуються гімназією в установленому порядку.

5.5. Для окремих освітніх компонентів за рішенням педагогічної ради може застосовуватися шкала «зараховано/незараховано».

6. Особливості оцінювання учнів 1–4 класів

6.1. Оцінювання учнів початкової школи здійснюється відповідно до Державного стандарту початкової освіти, освітньої програми гімназії та чинних нормативних документів МОН.

6.2. У 1–2 класах застосовується вербальне оцінювання результатів навчання.

6.3. У 3–4 класах застосовуються передбачені нормативними документами форми формуального та підсумкового оцінювання, зокрема рівневе оцінювання результатів навчання.

6.4. У початковій школі оцінювання має переважно підтримувальний характер, спрямоване на формування позитивної навчальної мотивації, усвідомлення учнем власного поступу та визначення наступних кроків у навчанні.

7. Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами

7.1. Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється на основі загальних критеріїв з урахуванням індивідуальної програми розвитку, освітніх потреб, індивідуального навчального плану та рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру.

7.2. За потреби адаптуються спосіб подання завдання, форма відповіді, час виконання, умови та організація освітнього середовища.

7.3. Якщо освітню програму учня модифіковано, оцінювання здійснюється відповідно до визначених для нього результатів навчання.

7.4. Особливості оцінювання учнів з ООП визначаються педагогами спільно з командою психолого-педагогічного супроводу.

8. Дистанційне та змішане навчання. Використання цифрових інструментів і ІІІ

8.1. Під час дистанційного та змішаного навчання оцінювання здійснюється за тими самими принципами, що й очне навчання, з урахуванням технічних та організаційних можливостей учня.

8.2. Технічні проблеми, нестабільний зв'язок або інші об'єктивні організаційні труднощі не є самостійною підставою для зниження оцінки. Учень за потреби надається альтернативний спосіб або додатковий час для демонстрації результату навчання.

8.3. Використання цифрових інструментів і засобів штучного інтелекту допускається відповідно до умов конкретного завдання, визначених учителем.

8.4. До початку виконання завдання учитель повідомляє, якщо це необхідно, чи дозволяється використання зовнішніх джерел, цифрових сервісів, штучного інтелекту, допомоги інших осіб та спільна робота.

8.5. У разі використання ІІІ учень має продемонструвати власне розуміння та вміння застосувати результат його роботи. Використання ІІІ не може підміняти особистий результат навчання учня.

9. Академічна доброчесність та об'єктивність оцінювання

9.1. Оцінювання здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності.

9.2. Якщо виконана робота не дає можливості встановити особистий результат навчання учня через несаможиттєвість її виконання, вона не може бути використана як достовірний доказ досягнення відповідного результату.

9.3. У випадках порушення академічної доброчесності педагогічний працівник діє відповідно до законодавства та Положення про академічну доброчесність гімназії.

9.4. Педагогічний працівник не використовує оцінку як засіб покарання за поведінку, дисциплінарні порушення, відсутність навчальних матеріалів або особисте ставлення.

9.5. Не допускається публічне порівняння результатів окремих учнів, якщо це принижує їхню гідність.

10. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

10.1. Здобувач освіти має право:

- знати критерії, правила та процедури оцінювання;
- отримувати своєчасний, зрозумілий і конструктивний зворотний зв'язок;
- знати результати власного оцінювання;
- здійснювати самооцінювання та брати участь у взаємооцінюванні;
- отримувати пояснення щодо виставленої оцінки;
- звертатися щодо перегляду результатів оцінювання відповідно до встановленої процедури.

10.2. Педагогічний працівник зобов'язаний забезпечувати об'єктивність, прозорість, системність і педагогічну доцільність оцінювання, ознайомлювати учнів із критеріями та використовувати результати оцінювання для коригування навчання.

10.3. Батьки/інші законні представники мають право отримувати інформацію про результати навчання дитини та ознайомлюватися з критеріями, правилами і процедурами оцінювання.

10.4. Адміністрація гімназії забезпечує організаційні умови для реалізації єдиних підходів до оцінювання, здійснює моніторинг їх дотримання та організовує методичну підтримку педагогічних працівників.

11. Інформування про результати оцінювання та їх моніторинг

11.1. Інформація про результати навчання учня є конфіденційною та надається учню і його батькам/законним представникам індивідуально.

11.2. Інформація про результати навчання може надаватися через електронний журнал, свідоцтво досягнень, індивідуальні консультації, зустрічі з батьками та інші визначені гімназією засоби.

11.3. Гімназія здійснює періодичний моніторинг системи оцінювання в межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

11.4. Моніторинг може охоплювати:

- динаміку результатів навчання;
- відповідність оцінювання очікуваним результатам;
- об'єктивність і прозорість оцінювання;
- дотримання педагогічними працівниками встановлених правил;
- думку учнів і батьків щодо системи оцінювання;
- ефективність використаних форм і методів оцінювання.

11.5. Результати моніторингу використовуються для вдосконалення освітнього процесу, професійного розвитку педагогічних працівників та коригування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

12. Прикінцеві положення

12.1. Це Положення затверджується рішенням педагогічної ради та вводиться в дію наказом директора Шепетівської гімназії №1.

12.2. Положення є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу в частині, що стосується їхніх прав, обов'язків та повноважень.

12.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться у разі зміни законодавства, нормативних документів МОН, освітньої програми гімназії або за результатами внутрішнього моніторингу якості освіти.

Критерії оцінювання здобувачів освіти

Загальні критерії
оцінювання результатів навчання учнів

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
1	2	3	4	5	6	7
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі — педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках

	3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
Середній	4	відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально	виявляє вміння епізодично
	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично

	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично
Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює один вид інформації в інший	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

				груповій роботі		
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
Високий	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки інших учасників комунікації	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	12	оцінює	виконує	усвідомлено діє в	виступає	виявляє

		інформацію, отриману з різних джерел	дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату	посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
--	--	--------------------------------------	--	--	--	---

Критерії оцінювання результатів навчання з української мови

Критерії предметно адаптовано до загальних критеріїв, розкрито за п'ятьма параметрами: когнітивні процеси, навчальна діяльність, самостійність, комунікація та частота вияву вмінь.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
Початковий 1	Сприймає окремі мовні відомості, намагається відповісти на прості запитання, припускається суттєвих змістових і логічних помилок.	Виконує лише частину простого мовного завдання за зразком.	Потребує постійної допомоги та контролю вчителя.	Уникає мовленнєвої взаємодії, відповідає лише після спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
2	Розпізнає частину мовної інформації, намагається відтворити її, припускається змістових і логічних помилок.	Виконує прості мовні завдання за наданим зразком.	Потребує постійної допомоги та контролю.	Реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання, не виявляє інтересу до обговорення.	Виявляє вміння в окремих випадках.
3	Відтворює за зразком частину вивченої мовної інформації, відповідає на прості запитання, припускається помилок.	Виконує прості мовні вправи за зразком або з допомогою вчителя.	Потребує періодичного зовнішнього контролю та допомоги.	Долучається до мовленнєвої взаємодії переважно після спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.
Середній 4	Відтворює основну мовну інформацію, знаходить у ній відповіді на прості запитання.	Виконує типові репродуктивні вправи за зразком або алгоритмом.	Виконує завдання переважно з допомогою вчителя.	Включається в комунікацію за ініціативою інших, не завжди відповідає по суті.	Виявляє вміння епізодично.
5	Застосовує засвоєні мовні відомості, формулює окремі запитання за змістом опрацьованого матеріалу.	Виконує репродуктивні вправи за зразком або алгоритмом.	Працює з допомогою або під керівництвом учителя.	Підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє пасивно.	Виявляє вміння епізодично.
6	Застосовує мовні знання, формулює уточнювальні запитання, розуміє основний зміст мовного матеріалу.	Виконує частково-пошукові завдання за зразком або алгоритмом.	Працює під керівництвом учителя, за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, готовий/готова до взаємодії, але не завжди діє активно.	Виявляє вміння епізодично.
Достатній 7	Знаходить потрібну мовну інформацію, перетворює її з	Виконує окремі дослідницькі завдання за	Працює з опосередкованою допомогою вчителя.	Співпрацює під час парної/групової роботи,	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
	одного виду в інший за зразком, формулює запитання.	узгодженим алгоритмом, розв'язує стандартні мовні проблемні ситуації відомим способом.		готовий/готова до взаємодії.	
8	Зіставляє та порівнює мовну інформацію з різних джерел, перетворює її з одного виду в інший.	Виконує типові дослідницькі завдання, розпізнає мовні проблемні ситуації та розв'язує їх відомим способом.	Активно працює, визначає власне завдання в групі, потребує лише опосередкованої допомоги.	Ініціює комунікацію за потреби, порівнює позиції, бере участь у пошуку рішень.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
9	Аналізує мовну інформацію, отриману з різних джерел, порівнює власні висновки з іншими.	Виконує типові дослідницькі та частково-пошукові завдання, обирає можливі способи розв'язання мовних проблем.	Працює переважно самостійно, співпрацює з іншими під час виконання завдань.	Активно долучається до комунікації, може її ініціювати, аналізує позиції інших, наводить аргументи.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
Високий 10	Узагальнює мовну інформацію, отриману з різних джерел.	Виконує дослідницькі та окремі творчі завдання, обирає доцільні способи розв'язання мовних проблем, пропонує альтернативи.	Самостійно організовує власну діяльність, аналізує результати своєї роботи.	Ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших, пропонує та обстоює власні ідеї.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
11	Оцінює мовну інформацію з різних джерел за визначеними критеріями, формулює	Виконує дослідницькі та творчі завдання, пропонує різні способи	Планує та організовує власну діяльність і співпрацю, аналізує та	Активно ініціює та підтримує комунікацію, оцінює власну позицію і позиції інших,	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
	обґрунтовані висновки.	розв'язання мовних проблем.	обґрунтовує власні дії.	розвиває думки учасників.	
12	Оцінює мовну інформацію з різних джерел, формує власну обґрунтовану позицію.	Виконує дослідницькі та творчі завдання, розв'язує нестандартні мовні проблеми доцільними способами, аргументує свій вибір.	Самостійно діє в нестандартних ситуаціях, оцінює результати, прогнозує подальший навчальний поступ.	Ініціює та організовує співпрацю, аргументує власну позицію, оцінює позиції інших, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

Критерії оцінювання результатів навчання з української літератури

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
Початковий 1	Сприймає окремі відомості про художній твір, персонажів, автора; намагається відповідати на прості запитання, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок.	Виконує окремі прості завдання за зразком: упізнає персонажа, називає автора, відтворює фрагмент інформації.	Потребує постійної допомоги й контролю вчителя.	Уникає обговорення прочитаного, відповідає лише після спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.
2	Розпізнає частину інформації про художній твір, його героїв, події; намагається відтворити зміст, припускаючись помилок.	Виконує прості завдання за запропонованим зразком: визначає подію, героя, окремі художні деталі.	Працює лише за безпосередньої допомоги вчителя.	Реагує на запитання, але не виявляє інтересу до спільного обговорення.	Виявляє вміння в окремих випадках.

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
3	Відтворює за зразком частину змісту твору, відповідає на прості запитання про героїв і події, припускається змістових та логічних помилок.	Виконує прості репродуктивні завдання за зразком або з допомогою вчителя.	Потребує допомоги та періодичного контролю.	Долучається до обговорення лише після зовнішнього спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.
Середній 4	Відтворює основний зміст художнього твору, знаходить у тексті відповіді на прості запитання, називає основних персонажів та події.	Виконує типові репродуктивні завдання за зразком або алгоритмом: визначає тему, героїв, події, окремі художні засоби.	Виконує завдання з допомогою вчителя.	Включається в обговорення за ініціативою інших, відповідає не завжди по суті.	Виявляє вміння епізодично.
5	Застосовує інформацію про твір, формулює окремі запитання щодо змісту, характеризує героя за поданим алгоритмом.	Виконує репродуктивні завдання за зразком; знаходить у тексті необхідну інформацію.	Працює з допомогою або під керівництвом учителя.	Підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє пасивно.	Виявляє вміння епізодично.
6	Розуміє зміст і основні проблеми твору, формулює уточнювальні запитання, встановлює прості зв'язки між подіями, вчинками персонажів та їхніми рисами.	Виконує частково-пошукові завдання за зразком або алгоритмом; добирає цитати чи епізоди для підтвердження думки.	Працює під керівництвом учителя, за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог про прочитане, готовий/готова до взаємодії, але не завжди активний/активна.	Виявляє вміння епізодично.
Достатній 7	Знаходить у художньому тексті потрібну інформацію,	Виконує окремі дослідницькі завдання за алгоритмом;	Працює з опосередкованою допомогою вчителя.	Співпрацює під час парної та групової роботи, висловлює думки	Виявляє вміння постійно в

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
	визначає тему, ідею, проблематику, характеризує персонажів, розпізнає художні засоби.	аналізує стандартні літературні ситуації, добирає текстові докази.		щодо прочитаного.	типових ситуаціях.
8	Зіставляє й порівнює художні твори, персонажів, епізоди; аналізує художні деталі, засоби творення образу.	Виконує типові дослідницькі завдання, визначає проблемні питання твору, обґрунтовує висновки текстовими прикладами.	Переважно самостійно виконує завдання, визначає власну роль у груповій роботі.	Долучається до комунікації, за потреби ініціює її; порівнює читацькі позиції, бере участь у пошуку спільних висновків.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
9	Аналізує художній текст, інтерпретує образи, проблематику, авторську позицію; порівнює різні способи розкриття теми та проблеми.	Виконує дослідницькі й частково-пошукові завдання; обирає можливі способи аналізу твору, добирає й використовує текстові аргументи.	Працює самостійно або з опосередкованою допомогою вчителя; співпрацює з іншими.	Активно долучається до обговорення, може його ініціювати; аналізує позиції інших, розвиває їхні ідеї, аргументує власну думку.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
Високий 10	Узагальнює інформацію про художній твір, його проблематику та образну систему; інтерпретує текст, пропонує різні підходи до його прочитання.	Виконує дослідницькі та творчі завдання; обирає доцільні способи аналізу й інтерпретації, пропонує альтернативні трактування.	Самостійно організовує читацьку та навчальну діяльність, аналізує власні результати.	Ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших, пропонує й аргументовано обстоює власні інтерпретації.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
11	Оцінює художній текст за визначеними критеріями, критично осмислює авторську позицію, інтерпретує образи та проблематику,	Виконує дослідницькі й творчі завдання; пропонує різні способи інтерпретації, аргументує їх текстовими доказами.	Планує та організовує власну читацьку діяльність, аналізує й обґрунтовує власні висновки, оцінює результат роботи.	Активно ініціює та підтримує дискусію; оцінює позиції інших і власну позицію, розвиває думки учасників обговорення.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
	встановлює зв'язки між твором і контекстом.				
12	Глибоко аналізує та оцінює художній текст, формує самостійну інтерпретацію, пропонує різні способи прочитання нестандартних проблемних ситуацій, аргументує власну позицію.	Виконує складні дослідницькі й творчі завдання; самостійно обирає доцільні способи аналізу, інтерпретації та представлення результату.	Усвідомлено й самостійно діє в нестандартних ситуаціях, оцінює власний читацький поступ, прогнозує подальший розвиток; планує та організовує спільну роботу.	Ініціює, планує й організовує дискусію; оцінює позиції інших та власну позицію, формує переконливу лінію аргументації, спрямовує взаємодію на спільний результат, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

Критерії оцінювання результатів навчання з української мови

Критерії предметно адаптовано до загальних критеріїв, розкрито за п'ятьма параметрами: когнітивні процеси, навчальна діяльність, самостійність, комунікація та частота вияву вмінь.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
Початковий 1	Сприймає окремі мовні відомості, намагається відповісти на прості запитання, припускається суттєвих змістових і логічних помилок.	Виконує лише частину простого мовного завдання за зразком.	Потребує постійної допомоги та контролю вчителя.	Унікає мовленнєвої взаємодії, відповідає лише після спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.
2	Розпізнає частину мовної інформації, намагається відтворити її, припускається	Виконує прості мовні завдання за наданим зразком.	Потребує постійної допомоги та контролю.	Реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання, не виявляє інтересу до обговорення.	Виявляє вміння в окремих випадках.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
	змістових і логічних помилок.				
3	Відтворює за зразком частину вивченої мовної інформації, відповідає на прості запитання, припускається помилок.	Виконує прості мовні вправи за зразком або з допомогою вчителя.	Потребує періодичного зовнішнього контролю та допомоги.	Долучається до мовленнєвої взаємодії переважно після спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.
Середній 4	Відтворює основну мовну інформацію, знаходить у ній відповіді на прості запитання.	Виконує типові репродуктивні вправи за зразком або алгоритмом.	Виконує завдання переважно з допомогою вчителя.	Включається в комунікацію за ініціативою інших, не завжди відповідає по суті.	Виявляє вміння епізодично.
5	Застосовує засвоєні мовні відомості, формулює окремі запитання за змістом опрацьованого матеріалу.	Виконує репродуктивні вправи за зразком або алгоритмом.	Працює з допомогою або під керівництвом учителя.	Підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє пасивно.	Виявляє вміння епізодично.
6	Застосовує мовні знання, формулює уточнювальні запитання, розуміє основний зміст мовного матеріалу.	Виконує частково-пошукові завдання за зразком або алгоритмом.	Працює під керівництвом учителя, за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, готовий/готова до взаємодії, але не завжди діє активно.	Виявляє вміння епізодично.
Достатній 7	Знаходить потрібну мовну інформацію, перетворює її з одного виду в інший за зразком,	Виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розв'язує стандартні мовні	Працює з опосередкованою допомогою вчителя.	Співпрацює під час парної/групової роботи, готовий/готова до взаємодії.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
	формулює запитання.	проблемні ситуації відомим способом.			
8	Зіставляє та порівнює мовну інформацію з різних джерел, перетворює її з одного виду в інший.	Виконує типові дослідницькі завдання, розпізнає мовні проблемні ситуації та розв'язує їх відомим способом.	Активно працює, визначає власне завдання в групі, потребує лише опосередкованої допомоги.	Ініціює комунікацію за потреби, порівнює позиції, бере участь у пошуку рішень.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
9	Аналізує мовну інформацію, отриману з різних джерел, порівнює власні висновки з іншими.	Виконує типові дослідницькі та частково-пошукові завдання, обирає можливі способи розв'язання мовних проблем.	Працює переважно самостійно, співпрацює з іншими під час виконання завдань.	Активно долучається до комунікації, може її ініціювати, аналізує позиції інших, наводить аргументи.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
Високий 10	Узагальнює мовну інформацію, отриману з різних джерел.	Виконує дослідницькі та окремі творчі завдання, обирає доцільні способи розв'язання мовних проблем, пропонує альтернативи.	Самостійно організовує власну діяльність, аналізує результати своєї роботи.	Ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших, пропонує та обстоює власні ідеї.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
11	Оцінює мовну інформацію з різних джерел за визначеними критеріями, формулює обґрунтовані висновки.	Виконує дослідницькі та творчі завдання, пропонує різні способи розв'язання мовних проблем.	Планує та організовує власну діяльність і співпрацю, аналізує та обґрунтовує власні дії.	Активно ініціює та підтримує комунікацію, оцінює власну позицію і позиції інших, розвиває думки учасників.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

Рівень / бал	Когнітивні процеси: робота з мовною інформацією	Навчальна діяльність: виконання мовних завдань	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
12	Оцінює мовну інформацію з різних джерел, формує власну обґрунтовану позицію.	Виконує дослідницькі та творчі завдання, розв'язує нестандартні мовні проблеми доцільними способами, аргументує свій вибір.	Самостійно діє в нестандартних ситуаціях, оцінює результати, прогнозує подальший навчальний поступ.	Ініціює та організовує співпрацю, аргументує власну позицію, оцінює позиції інших, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

Критерії оцінювання результатів навчання з української літератури

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
Початковий 1	Сприймає окремі відомості про художній твір, персонажів, автора; намагається відповідати на прості запитання, припускаючи суттєвих змістових і логічних помилок.	Виконує окремі прості завдання за зразком: упізнає персонажа, називає автора, відтворює фрагмент інформації.	Потребує постійної допомоги й контролю вчителя.	Уникає обговорення прочитаного, відповідає лише після спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.
2	Розпізнає частину інформації про художній твір, його героїв, події; намагається відтворити зміст,	Виконує прості завдання за запропонованим зразком: визначає подію, героя, окремі художні деталі.	Працює лише за безпосередньої допомоги вчителя.	Реагує на запитання, але не виявляє інтересу до спільного обговорення.	Виявляє вміння в окремих випадках.

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
	припускаючи помилки.				
3	Відтворює за зразком частину змісту твору, відповідає на прості запитання про героїв і події, припускається змістових та логічних помилок.	Виконує прості репродуктивні завдання за зразком або з допомогою вчителя.	Потребує допомоги та періодичного контролю.	Долучається до обговорення лише після зовнішнього спонукання.	Виявляє вміння в окремих випадках.
Середній 4	Відтворює основний зміст художнього твору, знаходить у тексті відповіді на прості запитання, називає основних персонажів та події.	Виконує типові репродуктивні завдання за зразком або алгоритмом: визначає тему, героїв, події, окремі художні засоби.	Виконує завдання з допомогою вчителя.	Включається в обговорення за ініціативою інших, відповідає не завжди по суті.	Виявляє вміння епізодично.
5	Застосовує інформацію про твір, формулює окремі запитання щодо змісту, характеризує героя за поданим алгоритмом.	Виконує репродуктивні завдання за зразком; знаходить у тексті необхідну інформацію.	Працює з допомогою або під керівництвом учителя.	Підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє пасивно.	Виявляє вміння епізодично.
6	Розуміє зміст і основні проблеми твору, формулює уточнювальні запитання, встановлює прості зв'язки між подіями, вчинками персонажів та їхніми рисами.	Виконує частково-пошукові завдання за зразком або алгоритмом; добирає цитати чи епізоди для підтвердження думки.	Працює під керівництвом учителя, за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог про прочитане, готовий/готова до взаємодії, але не завжди активний/активна.	Виявляє вміння епізодично.

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
Достатній 7	Знаходить у художньому тексті потрібну інформацію, визначає тему, ідею, проблематику, характеризує персонажів, розпізнає художні засоби.	Виконує окремі дослідницькі завдання за алгоритмом; аналізує стандартні літературні ситуації, добирає текстові докази.	Працює з опосередкованою допомогою вчителя.	Співпрацює під час парної та групової роботи, висловлює думки щодо прочитаного.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
8	Зіставляє й порівнює художні твори, персонажів, епізоди; аналізує художні деталі, засоби творення образу.	Виконує типові дослідницькі завдання, визначає проблемні питання твору, обґрунтовує висновки текстовими прикладами.	Переважно самостійно виконує завдання, визначає власну роль у груповій роботі.	Долучається до комунікації, за потреби ініціює її; порівнює читацькі позиції, бере участь у пошуку спільних висновків.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
9	Аналізує художній текст, інтерпретує образи, проблематику, авторську позицію; порівнює різні способи розкриття теми та проблеми.	Виконує дослідницькі й частково-пошукові завдання; обирає можливі способи аналізу твору, добирає й використовує текстові аргументи.	Працює самостійно або з опосередкованою допомогою вчителя; співпрацює з іншими.	Активно долучається до обговорення, може його ініціювати; аналізує позиції інших, розвиває їхні ідеї, аргументує власну думку.	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
Високий 10	Узагальнює інформацію про художній твір, його проблематику та образну систему; інтерпретує текст, пропонує різні підходи до його прочитання.	Виконує дослідницькі та творчі завдання; обирає доцільні способи аналізу й інтерпретації, пропонує альтернативні трактування.	Самостійно організовує читацьку та навчальну діяльність, аналізує власні результати.	Ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших, пропонує й аргументовано обстоює власні інтерпретації.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
11	Оцінює художній	Виконує дослідницькі й	Планує та організовує	Активно ініціює та підтримує	Виявляє вміння

Рівень, бал	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
	текст за визначеними критеріями, критично осмислює авторську позицію, інтерпретує образи та проблематику, встановлює зв'язки між твором і контекстом.	творчі завдання; пропонує різні способи інтерпретації, аргументує їх текстовими доказами.	власну читацьку діяльність, аналізує й обґрунтовує власні висновки, оцінює результат роботи.	дискусію; оцінює позиції інших і власну позицію, розвиває думки учасників обговорення.	системно в типових і нетипових ситуаціях.
12	Глибоко аналізує та оцінює художній текст, формує самостійну інтерпретацію, пропонує різні способи прочитання нестандартних проблемних ситуацій, аргументує власну позицію.	Виконує складні дослідницькі й творчі завдання; самостійно обирає доцільні способи аналізу, інтерпретації та представлення результату.	Усвідомлено й самостійно діє в нестандартних ситуаціях, оцінює власний читацький поступ, прогнозує подальший розвиток; планує та організовує спільну роботу.	Ініціює, планує й організовує дискусію; оцінює позиції інших та власну позицію, формує переконливу лінію аргументації, спрямовує взаємодію на спільний результат, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З МАТЕМАТИКИ 5–9 КЛАСИ

3. Принципи оцінювання з математики

Принцип	Як реалізується в математиці
Об'єктивність і справедливість	Однакові вимоги до виконання однотипних завдань; оцінка спирається на продемонстрований результат і спосіб діяльності.
Прозорість	Учень/учениця заздалегідь розуміє, що саме буде оцінюватися та за якими ознаками.
Компетентнісність	Оцінюється здатність застосовувати математичні знання, уміння й способи діяльності, а не лише відтворювати правила.
Розвиток	Оцінювання має допомагати побачити прогрес, наступний крок і спосіб покращення результату.
Врахування процесу	У складніших завданнях важливими є аналіз умови, вибір стратегії, міркування, обґрунтування, перевірка та інтерпретація.

Академічна доброчесність	Результат має відображати власну навчальну діяльність учня/учениці.
--------------------------	---

4. П'ять показників предметної конкретизації

Показник	Предметний зміст для математики
1. Когнітивні процеси	Розуміння понять і залежностей; аналіз умови; встановлення зв'язків; узагальнення; математичне міркування; оцінювання достовірності результату.
2. Навчальна діяльність (математична практика)	Обчислення, перетворення, розв'язування задач, рівнянь/нерівностей, робота з даними, графіками, таблицями, геометричними об'єктами, моделювання, дослідження.
3. Самостійність	Виконання за зразком → за алгоритмом → самостійний вибір способу → планування та контроль власної діяльності → самостійне дослідження.
4. Комунікація та взаємодія	Точне використання математичної мови, пояснення ходу розв'язання, аргументація, читання й створення математичних записів, взаємодія в парі/групі.
5. Частота вияву умінь	Епізодично → у простих ситуаціях → регулярно у типових ситуаціях → стабільно в різних і нових ситуаціях.

5. 12-бальна шкала: загальна логіка рівнів

Бали	Рівень	Загальна характеристика
1–3	Початковий	Елементарне відтворення й виконання окремих дій; значна потреба в допомозі; уміння виявляються нестійко.
4–6	Середній	Розуміння основного змісту; виконання типових завдань за відомими правилами/алгоритмами; поступове зростання самостійності.
7–9	Достатній	Самостійний вибір способу в типових і змінених ситуаціях; аналіз, аргументація, перевірка та перенесення знань.
10–12	Високий	Глибоке й системне математичне мислення; нестандартні стратегії, дослідження, узагальнення, творче застосування й обґрунтування.

Початковий рівень — 1–3 бали

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
1 бал	Розпізнає окремі числа, математичні об'єкти, знаки, величини, фігури; виконує поодинокі дії лише з безпосередньою допомогою; пояснення власних дій майже відсутні; помилки суттєві; уміння виявляються епізодично.
2 бали	Відтворює частину вивченого матеріалу; виконує прості завдання за зразком; допускає змістові або обчислювальні помилки; працює за допомогою вчителя; може коротко відповісти на запитання, але пояснення неповне.
3 бали	Відтворює окремі правила, поняття, формули; виконує найпростіші стандартні завдання за відомим алгоритмом; за допомогою визначає дані та шукане; намагається пояснювати окремі дії; уміння виявляються в простих типових ситуаціях.

Середній рівень — 4–6 балів

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
4 бали	Відтворює основні поняття, правила та алгоритми; виконує типові обчислення; розв'язує прості задачі за відомим способом; читає нескладні таблиці, схеми, графіки; у разі утруднення потребує підказки.
5 балів	Розуміє зміст основних математичних понять і залежностей; застосовує відомі правила у стандартних ситуаціях; розв'язує типові задачі та інші програмові завдання; пояснює основні етапи; після підказки знаходить частину помилок.
6 балів	Застосовує знання у стандартних і частково змінених ситуаціях; правильно обирає відомий алгоритм; виконує послідовні перетворення; працює з таблицями, діаграмами, графіками й простими моделями; може обґрунтувати основні кроки та перевірити відповідь.

Достатній рівень — 7–9 балів

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
7 балів	Самостійно визначає основний спосіб розв'язання у стандартних і частково змінених ситуаціях; встановлює зв'язки між математичними об'єктами; виконує багатокрокові завдання; формулює висновок.
8 балів	Аналізує умову; планує послідовність дій; обирає доцільний спосіб; застосовує формули, властивості та алгоритми у змінених ситуаціях; порівнює способи; виявляє та виправляє більшість власних помилок.
9 балів	Будує математичну модель проблеми; самостійно обирає стратегію; аргументує розв'язання; використовує різні форми подання інформації; перевіряє та критично аналізує отриманий результат; може переносити знання у нову навчальну ситуацію.

Високий рівень — 10–12 балів

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
10 балів	Демонструє глибоке розуміння понять і закономірностей; самостійно аналізує складніші завдання; обирає ефективну стратегію; встановлює зв'язки між способами; обґрунтовує та перевіряє результат.
11 балів	Застосовує знання у нестандартних ситуаціях; пропонує альтернативні способи; досліджує залежності; формулює й перевіряє припущення; використовує математичну аргументацію; аналізує помилки та ефективність способу.
12 балів	Демонструє системне, глибоке й творче математичне мислення; самостійно формулює проблему, створює модель, висуває та перевіряє гіпотези; знаходить оригінальні способи; узагальнює; переносить знання у нові, практичні та міжпредметні ситуації; переконливо обґрунтовує рішення.

10. Як оцінювати математичну задачу

- 1) Розуміння умови: визначено дані, шукане, залежності та обмеження.
- 2) Математична модель: складено вираз, рівняння, нерівність, систему, таблицю, схему, графік, геометричну модель тощо — залежно від завдання.
- 3) Стратегія: обрано доцільний спосіб або послідовність дій.
- 4) Виконання: математичні дії, перетворення, побудови та обчислення виконано коректно.
- 5) Обґрунтування: зрозуміло, чому виконано саме ці дії та використано саме ці властивості/формули.

- 6) Перевірка: результат перевірено доступним способом.
- 7) Інтерпретація: відповідь співвіднесено з умовою задачі та, якщо потрібно, оцінено її реалістичність.

Для навчальної та формувальної оцінки помилка не повинна автоматично зводити весь результат до «неправильно»: важливо встановити, на якому етапі виникла проблема і які математичні вміння вже сформовані.

11. Практичні роботи, математичні дослідження та проєкти

Цей розділ — авторська предметна конкретизація для зручного оцінювання; конкретний набір робіт, обов'язковість та спосіб фіксації визначаються відповідною програмою, освітньою програмою закладу та рішеннями вчителя в межах академічної свободи.

Компонент	Що спостерігає вчитель
Розуміння мети й умови	Чітко визначає, що потрібно дослідити/знайти; виділяє дані та запитання.
Планування	Обирає спосіб, послідовність дій, джерела/інструменти та форму результату.
Математичне виконання	Коректно виконує обчислення, побудови, вимірювання, моделювання, опрацювання даних.
Аналіз і перевірка	Порівнює дані, знаходить закономірності, перевіряє правильність, оцінює похибки/обмеження, якщо це доречно.
Висновок та інтерпретація	Формулює висновки, відповідає на поставлене запитання, пов'язує результат із початковою ситуацією.
Представлення	Оформлює таблиці, графіки, схеми, презентації, звіти тощо зрозуміло й логічно.
Самостійність та доброчесність	Виявляє ініціативу, працює самостійно або відповідально в групі, коректно зазначає використані джерела.

12. Інструменти оцінювання з математики

Інструмент	Призначення
Підсумкова робота	Виявлення стартового рівня, прогалин та опорних умінь; використовується для планування подальшої роботи.
Поточне / формувальне оцінювання	Короткі завдання, усні пояснення, спостереження, взаємоперевірка, самооцінювання, exit-ticket, математичні міні-дослідження.
Письмова робота	Комплекс завдань із можливістю побачити не лише відповідь, а й спосіб міркування та виконання.
Компетентнісна задача	Застосування математичних знань у практичній або змінній ситуації.
Практична робота / дослідження	Збір або опрацювання даних, моделювання, побудова, вимірювання, пошук закономірності, формулювання висновків.
Проєкт	Індивідуальна або групова діяльність із постановкою проблеми, плануванням, математичним опрацюванням та представленням результату.

13. Самооцінювання та зворотний зв'язок

- «Я зрозумів/зрозуміла умову, тому що...»
- «Мій спосіб розв'язання ґрунтується на...»
- «Найскладнішим кроком був...»

- «Я перевірів/перевірила результат так...»
- «Моя помилка виникла на етапі...»
- «Наступного разу я...»

Зворотний зв'язок має бути конкретним: не лише «правильно/неправильно», а «що вже сформовано + що потребує доопрацювання + який наступний крок».

14. Як уникати формального оцінювання

- Не зводити оцінку лише до кількості правильних відповідей, якщо завдання передбачає міркування.
- Не карати окремим балом за «красивий почерк» чи оформлення, якщо це не є змістовою вимогою конкретного завдання.
- Не вимагати обов'язкових відсоткових ваг компонентів, якщо їх не встановлено нормативним документом або локальними критеріями закладу.
- Не використовувати групи результатів як обов'язкову структуру журналу для 5–9 класів у 2026/2027 н. р.
- Фіксувати результати у спосіб, який обрано відповідно до вимог і педагогічної доцільності.

Ключова ідея: Оцінювання з математики — це не лише фіксація правильної відповіді. Це визначення того, як учень/учениця мислить, розв'язує, обґрунтовує, перевіряє та застосовує математику.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З МАТЕМАТИКИ 5–9 КЛАСИ

3. Принципи оцінювання з математики

Принцип	Як реалізується в математиці
Об'єктивність і справедливість	Однакові вимоги до виконання однотипних завдань; оцінка спирається на продемонстрований результат і спосіб діяльності.
Прозорість	Учень/учениця заздалегідь розуміє, що саме буде оцінюватися та за якими ознаками.
Компетентнісність	Оцінюється здатність застосовувати математичні знання, уміння й способи діяльності, а не лише відтворювати правила.
Розвиток	Оцінювання має допомагати побачити прогрес, наступний крок і спосіб покращення результату.
Врахування процесу	У складніших завданнях важливими є аналіз умови, вибір стратегії, міркування, обґрунтування, перевірка та інтерпретація.
Академічна доброчесність	Результат має відображати власну навчальну діяльність учня/учениці.

4. П'ять показників предметної конкретизації

Показник	Предметний зміст для математики
1. Когнітивні процеси	Розуміння понять і залежностей; аналіз умови; встановлення зв'язків; узагальнення; математичне міркування; оцінювання достовірності результату.
2. Навчальна діяльність (математична практика)	Обчислення, перетворення, розв'язування задач, рівнянь/нерівностей, робота з даними, графіками, таблицями, геометричними об'єктами, моделювання, дослідження.

3. Самостійність	Виконання за зразком → за алгоритмом → самостійний вибір способу → планування та контроль власної діяльності → самостійне дослідження.
4. Комунікація та взаємодія	Точне використання математичної мови, пояснення ходу розв'язання, аргументація, читання й створення математичних записів, взаємодія в парі/групі.
5. Частота вияву умінь	Епізодично → у простих ситуаціях → регулярно у типових ситуаціях → стабільно в різних і нових ситуаціях.

5. 12-бальна шкала: загальна логіка рівнів

Бали	Рівень	Загальна характеристика
1–3	Початковий	Елементарне відтворення й виконання окремих дій; значна потреба в допомозі; уміння виявляються нестійко.
4–6	Середній	Розуміння основного змісту; виконання типових завдань за відомими правилами/алгоритмами; поступове зростання самостійності.
7–9	Достатній	Самостійний вибір способу в типових і змінених ситуаціях; аналіз, аргументація, перевірка та перенесення знань.
10–12	Високий	Глибоке й системне математичне мислення; нестандартні стратегії, дослідження, узагальнення, творче застосування й обґрунтування.

Початковий рівень — 1–3 бали

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
1 бал	Розпізнає окремі числа, математичні об'єкти, знаки, величини, фігури; виконує поодинокі дії лише з безпосередньою допомогою; пояснення власних дій майже відсутні; помилки суттєві; уміння виявляються епізодично.
2 бали	Відтворює частину вивченого матеріалу; виконує прості завдання за зразком; допускає змістові або обчислювальні помилки; працює за допомогою вчителя; може коротко відповісти на запитання, але пояснення неповне.
3 бали	Відтворює окремі правила, поняття, формули; виконує найпростіші стандартні завдання за відомим алгоритмом; за допомогою визначає дані та шукане; намагається пояснювати окремі дії; уміння виявляються в простих типових ситуаціях.

Середній рівень — 4–6 балів

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
4 бали	Відтворює основні поняття, правила та алгоритми; виконує типові обчислення; розв'язує прості задачі за відомим способом; читає нескладні таблиці, схеми, графіки; у разі утруднення потребує підказки.
5 балів	Розуміє зміст основних математичних понять і залежностей; застосовує відомі правила у стандартних ситуаціях; розв'язує типові задачі та інші програмові завдання; пояснює основні етапи; після підказки знаходить частину помилок.
6 балів	Застосовує знання у стандартних і частково змінених ситуаціях; правильно обирає відомий алгоритм; виконує послідовні перетворення; працює з таблицями, діаграмами, графіками й простими моделями; може обґрунтувати основні кроки та перевірити відповідь.

Достатній рівень — 7–9 балів

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
7 балів	Самостійно визначає основний спосіб розв'язання у стандартних і частково змінених ситуаціях; встановлює зв'язки між математичними об'єктами; виконує багатокрокові завдання; формулює висновок.
8 балів	Аналізує умову; планує послідовність дій; обирає доцільний спосіб; застосовує формули, властивості та алгоритми у змінених ситуаціях; порівнює способи; виявляє та виправляє більшість власних помилок.
9 балів	Будує математичну модель проблеми; самостійно обирає стратегію; аргументує розв'язання; використовує різні форми подання інформації; перевіряє та критично аналізує отриманий результат; може переносити знання у нову навчальну ситуацію.

Високий рівень — 10–12 балів

Оцінка	Авторський предметний дескриптор
10 балів	Демонструє глибоке розуміння понять і закономірностей; самостійно аналізує складніші завдання; обирає ефективну стратегію; встановлює зв'язки між способами; обґрунтовує та перевіряє результат.
11 балів	Застосовує знання у нестандартних ситуаціях; пропонує альтернативні способи; досліджує залежності; формулює й перевіряє припущення; використовує математичну аргументацію; аналізує помилки та ефективність способу.
12 балів	Демонструє системне, глибоке й творче математичне мислення; самостійно формулює проблему, створює модель, висуває та перевіряє гіпотези; знаходить оригінальні способи; узагальнює; переносить знання у нові, практичні та міжпредметні ситуації; переконливо обґрунтовує рішення.

10. Як оцінювати математичну задачу

- 1) Розуміння умови: визначено дані, шукане, залежності та обмеження.
- 2) Математична модель: складено вираз, рівняння, нерівність, систему, таблицю, схему, графік, геометричну модель тощо — залежно від завдання.
- 3) Стратегія: обрано доцільний спосіб або послідовність дій.
- 4) Виконання: математичні дії, перетворення, побудови та обчислення виконано коректно.
- 5) Обґрунтування: зрозуміло, чому виконано саме ці дії та використано саме ці властивості/формули.
- 6) Перевірка: результат перевірено доступним способом.
- 7) Інтерпретація: відповідь співвіднесено з умовою задачі та, якщо потрібно, оцінено її реалістичність.

Для навчальної та формувальної оцінки помилка не повинна автоматично зводити весь результат до «неправильно»: важливо встановити, на якому етапі виникла проблема і які математичні вміння вже сформовані.

11. Практичні роботи, математичні дослідження та проєкти

Цей розділ — авторська предметна конкретизація для зручного оцінювання; конкретний набір робіт, обов'язковість та спосіб фіксації визначаються відповідною програмою, освітньою програмою закладу та рішеннями вчителя в межах академічної свободи.

Компонент	Що спостерігає вчитель
Розуміння мети й умови	Чітко визначає, що потрібно дослідити/знайти; виділяє дані та запитання.
Планування	Обирає спосіб, послідовність дій, джерела/інструменти та форму результату.
Математичне виконання	Коректно виконує обчислення, побудови, вимірювання, моделювання, опрацювання даних.
Аналіз і перевірка	Порівнює дані, знаходить закономірності, перевіряє правильність, оцінює похибки/обмеження, якщо це доречно.
Висновок та інтерпретація	Формулює висновки, відповідає на поставлене запитання, пов'язує результат із початковою ситуацією.
Представлення	Оформлює таблиці, графіки, схеми, презентації, звіти тощо зрозуміло й логічно.
Самостійність та доброчесність	Виявляє ініціативу, працює самостійно або відповідально в групі, коректно зазначає використані джерела.

12. Інструменти оцінювання з математики

Інструмент	Призначення
Підсумкова робота	Виявлення стартового рівня, прогалин та опорних умінь; використовується для планування подальшої роботи.
Поточне / формувальне оцінювання	Короткі завдання, усні пояснення, спостереження, взаємоперевірка, самооцінювання, exit-ticket, математичні міні-дослідження.
Письмова робота	Комплекс завдань із можливістю побачити не лише відповідь, а й спосіб міркування та виконання.
Компетентнісна задача	Застосування математичних знань у практичній або змінній ситуації.
Практична робота / дослідження	Збір або опрацювання даних, моделювання, побудова, вимірювання, пошук закономірності, формулювання висновків.
Проект	Індивідуальна або групова діяльність із постановкою проблеми, плануванням, математичним опрацюванням та представленням результату.

13. Самооцінювання та зворотний зв'язок

- «Я зрозумів/зрозуміла умову, тому що...»
- «Мій спосіб розв'язання ґрунтується на...»
- «Найскладнішим кроком був...»
- «Я перевірів/перевірила результат так...»
- «Моя помилка виникла на етапі...»
- «Наступного разу я...»

Зворотний зв'язок має бути конкретним: не лише «правильно/неправильно», а «що вже сформовано + що потребує доопрацювання + який наступний крок».

14. Як уникати формального оцінювання

- Не зводити оцінку лише до кількості правильних відповідей, якщо завдання передбачає міркування.

- Не карати окремим балом за «красивий почерк» чи оформлення, якщо це не є змістовою вимогою конкретного завдання.
- Не вимагати обов'язкових відсоткових ваг компонентів, якщо їх не встановлено нормативним документом або локальними критеріями закладу.
- Не використовувати групи результатів як обов'язкову структуру журналу для 5–9 класів у 2026/2027 н. р.
- Фіксувати результати у спосіб, який обрано відповідно до вимог і педагогічної доцільності.

15. Орієнтир для вчителя: що має стояти за оцінкою

Запитання	Що з'ясовуємо
Що учень/учениця знає?	Поняття, правила, властивості, алгоритми.
Що вміє робити?	Обчислювати, перетворювати, будувати, моделювати, розв'язувати.
Як міркує?	Аналізує, встановлює зв'язки, обирає стратегію, узагальнює.
Наскільки самостійний/самостійна?	Потребує зразка, підказки, чи самостійно планує та контролює роботу.
Чи може пояснити?	Використовує математичну мову, аргументує, захищає рішення.
Чи переносить знання?	Застосовує в новій, практичній або міжпредметній ситуації.

Ключова ідея

**Оцінювання з математики — це не лише фіксація правильної відповіді.
Це визначення того, як учень/учениця мислить, розв'язує, обґрунтовує, перевіряє та застосовує математику.**

**Критерії оцінювання результатів навчання
з англійської мови для учнів 1-х класів.**

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату за допомогою дорослих	Потребує уваги і допомоги
Розуміє та розпізнає короткі, прості запитання та твердження, які вимовляються повільно та чітко, за потреби повторюються. Повністю розпізнає знайомі слова під час читання у супроводі малюнків. Описує себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят) вживаючи прості слова і формульні вирази в усній та письмовій формі.	Розуміє та розпізнає короткі, прості запитання та твердження, які містять певну кількість незнайомих слів, які вимовляються повільно та чітко, за потреби повторюються. Розпізнає майже всі знайомі слова під час читання у супроводі малюнків. Описує себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят) вживаючи прості слова і формульні вирази в усній та письмовій формі, допускаючи незначну кількість помилок.	Розуміє та розпізнає короткі, прості запитання та твердження, які містять певну кількість незнайомих слів, які вимовляються повільно та чітко, за потреби повторюються за допомогою вчителя. Розпізнає знайомі слова під час читання у супроводі малюнків за допомогою вчителя. Описує себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят) вживаючи прості слова і формульні вирази в усній та письмовій формі за допомогою вчителя.	Потребує допомоги під час слухання коротких, простих запитань та тверджень. Потребує уваги та допомоги у розпізнанні слів під час читання у супроводі малюнків. Потребує особливої уваги під час опису себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят).

**Критерії оцінювання результатів навчання
з англійської мови для учнів 2-х класів.**

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату за допомогою дорослих	Потребує уваги і допомоги
Розуміє та розпізнає короткі, прості запитання та твердження, які вимовляються	Розуміє та розпізнає короткі, прості запитання та твердження, які містять певну	Розуміє та розпізнає короткі, прості запитання та твердження, які містять певну	Потребує допомоги під час слухання коротких, простих

повільно та чітко, за потреби повторюються. Повністю розпізнає знайомі слова під час читання у супроводі малюнків. Описує себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят) вживаючи прості слова і формульні вирази в усній та письмовій формі.	кількість незнайомих слів, які вимовляються повільно та чітко, за потреби повторюються. Розпізнає майже всі знайомі слова під час читання у супроводі малюнків. Описує себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят) вживаючи прості слова і формульні вирази в усній та письмовій формі, допускаючи незначну кількість помилок.	кількість незнайомих слів, які вимовляються повільно та чітко, за потреби повторюються за допомогою вчителя. Розпізнає знайомі слова під час читання у супроводі малюнків за допомогою вчителя. Описує себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят) вживаючи прості слова і формульні вирази в усній та письмовій формі за допомогою вчителя.	х запитань та тверджень. Потребує уваги та допомоги у розпізнанні слів під час читання у супроводі малюнків. Потребує особливої допомоги під час опису себе (членів родини, друзів, іграшок, домашніх улюбленців, шкільного приладдя, їжі, свят).
--	--	--	---

Орієнтовні параметри освітніх досягнень учнів

Уміння	Клас	
	1	2
Сприймання на слух (Аудіювання)	Обсяг прослуханого у запису матеріалу (у межах)	
	1 хв	1-1,5хв
Зорове сприймання (Читання)	Обсяг одного тексту в словах (у межах)	
	20-50	50-80
Усна взаємодія (Діалог)	Висловлення кожного співрозмовника у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)	
	1-3	3
Усне продукування (Монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)	
	1-3	3-4
Письмне продукування (Письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)	
	5-10	10-25

**Критерії оцінювання результатів навчання
з англійської мови для учнів 3-4-х класів**

Високий рівень	Достатній рівень	Середній рівень	Початковий рівень
Розуміє повільне та чітке мовлення з довгими паузами задля полегшення усвідомлення змісту почутого. Розуміє дуже короткі, прості тексти, читаючи їх по фразово, впізнаючи знайомі імена, слова та основні фрази, перечитуючи за потреби. Висловлює свої думки, почуття та ставлення. Описує себе (членів сім'ї, друзів, відпочинок, помешкання, їжу, подорож, свята, шкільне життя) використовуючи вивчені ЛО та мовні структури. Пише короткі фрази для надання базової інформації (ім'я, адреса, родина, відпочинок, помешкання, їжу, подорож, свята, шкільне життя), в анкеті або записці, використовуючи словник.	Розуміє повільне та чітке мовлення з довгими паузами задля полегшення усвідомлення змісту почутого, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Розуміє дуже короткі, прості тексти, читаючи їх по фразово, впізнаючи знайомі імена, слова та основні фрази, перечитуючи за потреби. Тексти містять певну кількість незнайомих слів для учня, про значення яких можна здогадатися. Описує себе (членів сім'ї, друзів, відпочинок, помешкання, їжу, подорож, свята, шкільне життя) використовуючи вивчені ЛО та мовні структури за можливості попередньої підготовки. Пише короткі фрази для надання базової інформації (ім'я, адреса, родина, відпочинок, помешкання, їжу, подорож, свята, шкільне життя), в анкеті або записці, використовуючи словник,	Розпізнає на слух прості фрази та мовленнєві зразки. Уміє читати, Уміє написати фрази за зразком, проте використовує обмежений запас	Розпізнає на слух найбільш поширені слова у мовленні. частково знаходячи Уміє розпізнавати та читати лише окремі вивчені слова та лексики та граматичні структури словосполучення на основі матеріалу, що вивчався. Потребує уваги і допомоги під час опису себе (членів сім'ї, друзів, відпочинок, помешкання, їжу, подорож, свята, шкільне життя). Уміє писати вивчені слова, допускаючи при цьому велику кількість помилок.

	допускаючи незначні помилки.		
--	------------------------------	--	--

Орієнтовні параметри освітніх досягнень учнів

Уміння	Клас	
	3	4
Сприймання на слух (Аудіювання)	Обсяг прослуханого у запису матеріалу (у межах)	
	1,5-2 хв	2 хв
Зорове сприймання (Читання)	Обсяг одного тексту в словах (у межах)	
	80-100	100-150
Усна взаємодія (Діалог)	Висловлення кожного співрозмовника у репліках, правильно оформлених у мовному відношенні (у межах)	
	4	5
Усне продукування (Монолог)	Обсяг висловлення у реченнях (у межах)	
	4-5	5-6
Писемне продукування (Письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)	
	25-40	40-50

Критерії оцінювання результатів навчання з англійської мови для учнів 5-9-х класів

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ (10–12 БАЛІВ)

Відповідно до Концепції Нової української школи (НУШ) та наказу
МОН України № 722 від 21.07.2021 «Про затвердження Критеріїв
оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти».

	10 БАЛІВ	11 БАЛІВ	12 БАЛІВ
 РЕЧЕННЯ ТА ДИСКУРС	Вільно та точно використовує широкий діапазон лексики та граматичних структур у знайомих і незнайомих ситуаціях.	Вільно, впевнено та гнучко спілкується в широкому діапазоні ситуацій, ефективно адаптуючи мовлення.	Майстерне, досконале володіння мовою на рівні носія у всіх видах мовленнєвої діяльності.
 ПИСЬМОВЕ МОВЛЕННЯ	Висловлює думки логічно, послідовно, з чіткою аргументацією та відповідними прикладами.	Мова багата, точна та природна, з незначними помилками, які не впливають на комунікацію.	Висловлення винятково точні, складні, гнучкі та креативні, з багатими мовними ресурсами.
 ЧИТАННЯ З РОЗУМІННЯМ	Письмові тексти добре організовані, з правильним форматом, стилем і мінімальними помилками.	Письмові роботи винятково чіткі, логічні, креативні та істотно доцільні.	Письмові тексти бездоганні за змістом, структурою, стилем і мовним оформленням.
 АУДІЮВАННЯ	Повністю розуміє автентичні тексти та аудіо/відео матеріали з деталями та глобальним змістом.	Глибоко розуміє складні тексти та аудіо/відео матеріали, включаючи імпліцитну інформацію.	Розуміє автентичні тексти та аудіо/відео матеріали будь-якого рівня складності з нюансами та культурним контекстом.
 ВИКОРИСТАННЯ МОВИ (ГРАМАТИКА ТА ЛЕКСИКА)	Демонструє глибоке розуміння та точне використання мовних структур і лексики на високому рівні.	Використовує граматику та лексику з високою точністю та доречністю, демонструючи відмінне володіння мовою.	Безпомилково та свідомо використовує граматичні структури та лексику найвищих рівнів.

ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ (7–9 БАЛІВ)

НУШ • 12-БАЛЬНА СИСТЕМА • наказ МОН № 722

	7 БАЛІВ	8 БАЛІВ	9 БАЛІВ
 СПРИЙМАННЯ ТА РОЗУМІННЯ	Розуміє основний зміст текстів і повідомлень з вивчених тем з деякою підтримкою.	Розуміє основний зміст і ключові деталі текстів і повідомлень з вивчених тем.	Повністю розуміє тексти і повідомлення з вивчених тем, включаючи деталі.
 ВИКОРИСТАННЯ МОВНИХ ЗАСОБІВ	Використовує базовий словниковий запас і граматичні структури з помилками, що не впливають на загальний зміст.	Використовує достатній словниковий запас і граматичні структури з поодинокими помилками.	Впевнено використовує широкий словниковий запас і граматичні структури з незначними помилками.
 САМОСТІЙНІСТЬ ТА ОРГАНІЗОВАНІСТЬ	Виконує завдання за зразком або з частковою підтримкою вчителя.	Виконує завдання самостійно, планує свою роботу з мінімального підтримкою.	Виконує завдання самостійно, проявляючи ініціативу та відповідальність.
 УСНЕ ТА ПИСЬМОВЕ СПІЛКУВАННЯ	Бере участь у діалогах і письмових вправах з помилками, що не заважають розумінню.	Висловлює думки усно та письмово достатньо зв'язно, помилки несуттєві.	Чітко та логічно атїд думки усно та письмово, адаптується до ситуації спілкування.
 ПОСЛІДОВНІСТЬ ТА РЕГУЛЯРНІСТЬ	Досягає результату з регулярними нагадуваннями та підтримкою.	Зазвичай працює систематично та досягає стабільних результатів.	Працює регулярно, самостійно планує та контролює свій прогрес.

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ (4–6 БАЛИ)

НУШ • 12-БАЛЬНА СИСТЕМА • наказ МОН № 722

4 бали

Розуміння основних ідей і фактів з текстів на знайомі теми з деякою підтримкою.

Виконує навчальні завдання за зразком або з підказками, потребує допомоги вчителя.

Виконує прості завдання самостійно, але потребує вказівок для планування та перевірки.

Бере участь у діалогах і дискусіях на знайомі теми з підтримкою; мовлення зрозуміле, але з частими паузами та помилками.

Використовує вивчену лексику та граматику в знайомих ситуаціях зрідка.

5 балів

Розуміння деталей і зв'язків у текстах на знайомі теми; може робити прості висновки.

Виконує різноманітні завдання, іноді пропонує власні ідеї та способи дій.

Планує і виконує завдання самостійної роботи, звертається по допомогу лише в складних випадках.

Вільно спілкується в діалогах і монологах на знайомі теми; мовлення зрозуміле, з незначними помилками.

Регулярно використовує вивчену лексику та граматику в усному та письмовому мовленні.

6 балів

Глибоке розуміння текстів різних типів; може зіставляти інформацію та робити обґрунтовані висновки.

Активно працює на уроці, пропонує ідеї, обирає ефективні стратегії для виконання завдань.

Самостійно планує, організовує і контролює свою навчальну діяльність та оцінює її результати.

Ефективно спілкується в різних ситуаціях; виражає думки логічно, впевнено, з природним темпом.

Систематично і доречно використовує широкий обсяг лексики та граматичних структур.

ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ (1–3 БАЛИ)

НУШ • 12-БАЛЬНА СИСТЕМА • наказ МОН № 722

	1 БАЛ	2 БАЛИ	3 БАЛИ
 РОЗУМІННЯ / КОГНІТИВНІ ПРОЦЕСИ	- Розпізнає окремі знайомі слова та прості вирази за підтримки вчителя. - Потреби значної підтримки для розуміння інструкцій та завдань.	- Розуміє прості повсякденні вирази та короткі речення за візуальної або контекстної підтримки. - Частково розуміє інструкції, потребує деякої підтримки.	- Розуміє знайомі слова, прості речення та короткі тексти в межах знайомих тем. - Демонструє базове розуміння інструкцій з мінімальної підтримки.
 НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ / УЧАСТЬ	- Виконує найпростіші завдання лише за покроковою вказівкою вчителя. - Потреби постійного нагадування та підтримки.	- Бере участь у простих вправах і завданнях з деякою підтримкою. - Виконує дії за зразком, потребує уточнень.	- Активно бере участь у знайомих видах діяльності. - Виконує прості завдання за інструкцією з незначною підтримкою.
 САМОСТІЙНІСТЬ ІНІЦІАТИВА	- Потребує постійної підтримки та вказівок для виконання завдань. - Не виявляє ініціативи.	- Виконує знайомі завдання за зразком з деякою підтримкою. - Іноді проявляє ініціативу у виборі слів чи дій.	- Виконує прості завдання самостійніше, з мінімальною підтримкою. - Іноді виявляє ініціативу у навчальних ситуаціях.
 КОМУНІКАЦІЯ / УСНЕ ВИРАЖЕННЯ	- Відтворює окремі слова та привітання з моделлю вчителя. - Спілкується на невербальному рівні або з великою підтримкою.	- Використовує прості слова та короткі фрази в знайомих ситуаціях. - Відповідає на прості запитання з підтримкою.	- Використовує прості фрази та речення для спілкування в межах знайомих тем. - Відповідає на прості запитання з незначною підтримкою.
 ЧАСТОТА / РЕГУЛЯРНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ	- Використовує мову лише під час виконання завдань за вказівкою. - Рідко використовує мову поза завданнями.	- Використовує мову в знайомих вправах і ситуаціях за підтримки. - Іноді використовує мову поза класними завданнями.	- Регулярно використовує мову в знайомих ситуаціях у класі. - Іноді намагається застосувати мову в повсякденних ситуаціях.

ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Бал	ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ			
	Група результатів 1. Працює з інформацією, даними, моделями	Група результатів 2. Створює інформаційні продукти	Група результатів 3. Працює в цифровому середовищі	Група результатів 4. Безпечно та відповідально працює з інформаційними технологіями
1	<i>Учень / учениця:</i> сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок;	<i>Учень / учениця:</i> виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя;	<i>Учень / учениця:</i> виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя;	<i>Учень / учениця:</i> виконує безпосередні вказівки щодо дотримання правил безпеки
2	<i>Учень / учениця:</i> відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок;	<i>Учень / учениця:</i> виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими.	<i>Учень / учениця:</i> виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими.	<i>Учень / учениця:</i> епізодично виконує вказівки щодо дотримання правил безпеки у знайомих ситуаціях
3	<i>Учень / учениця:</i> відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок;	<i>Учень / учениця:</i> виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі.	<i>Учень / учениця:</i> виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі.	<i>Учень / учениця:</i> виконує вказівки щодо дотримання правил безпеки у знайомих ситуаціях; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого
4	<i>Учень / учениця:</i> відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/ навчальні дії;	<i>Учень / учениця:</i> виконує завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі;	<i>Учень / учениця:</i> виконує завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі;	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки у типових ситуаціях після нагадування; може надати пояснення щодо необхідності безпечної та відповідальної поведінки
5	<i>Учень / учениця:</i> застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; знаходить у	<i>Учень / учениця:</i> виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує	<i>Учень / учениця:</i> виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки у типових ситуаціях

	почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища / навчальні дії;	завдання в групі відповідно до своєї ролі;	завдання в групі відповідно до своєї ролі;	
6	<i>Учень / учениця:</i> застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії, наводить прості приклади;	<i>Учень / учениця:</i> виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі;	<i>Учень / учениця:</i> виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі;	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та відповідальної взаємодії у типових ситуаціях
7	<i>Учень / учениця:</i> знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій;	<i>Учень / учениця:</i> виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання.	<i>Учень / учениця:</i> виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання.	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та взаємодії у новій ситуації, визначає потенційні небезпеки
8	<i>Учень / учениця:</i> аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників;	<i>Учень / учениця:</i> виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі;	<i>Учень / учениця:</i> виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі;	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та взаємодії у змодельованій ситуації, оцінює потенційні наслідки ризикованої поведінки
9	<i>Учень / учениця:</i> аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для її уявлення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки;	<i>Учень / учениця:</i> виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно	<i>Учень / учениця:</i> виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з	<i>Учень / учениця:</i> обмінюється інформацією та пропонує способи відновлення безпечної та відповідальної взаємодії при їх порушенні

		співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання.	іншими, виконуючи типові та нетипові завдання.	
10	<i>Учень / учениця:</i> отримує відомості із різних самостійно вибраних джерел, виокремлює з неї істотну й потрібну інформацію; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі;	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та взаємодії у нестандартній ситуації; розпізнає та запобігає небезпечним ситуаціям, розглядаючи різні сторони проблеми
11	<i>Учень / учениця:</i> узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її, визначає надійність інформаційних джерел; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі;	<i>Учень / учениця:</i> вживає заходів для зменшення ризиків; обирає оптимальний спосіб безпечної та відповідальної взаємодії з іншими
12	<i>Учень / учениця:</i> оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань;	<i>Учень / учениця:</i> оцінює безпеку та відповідальність поведінки за критеріями; за потреби надає роз'яснення іншим учасникам щодо безпечної та відповідальної поведінки.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ХІМІЇ

(Згідно з Наказом МОН України від 4 травня 2026 року № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»)

Рівень	Бали	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву умінь
Початковий	1	Розпізнає та відтворює окремі хімічні об'єкти, явища, символи, назви речовин за допомогою вчителя. Виявляє фрагментарні знання, потребує значної допомоги під час виконання завдань.	Виконує навчальні завдання лише з постійною допомогою вчителя, не виявляє стійкої зацікавленості до навчання. Виконує окремі прості дії за зразком.	Виконує навчальні завдання лише за значної постійної допомоги вчителя. Потребує пояснення кожного етапу роботи, діє переважно за зразком. Відчуває труднощі під час застосування	Майже не вступає у взаємодію, потребує постійної допомоги й спонукання; відповідає лише на прості запитання, утруднюється висловлювати власну думку.	Уміння виявляються епізодично, лише за значної допомоги вчителя; учень/учениця виконує окремі прості дії за зразком.

				знань у новій ситуації.		
	2	Розуміє та відтворює основні поняття й прості закономірності хімії. За зразком або з допомогою вчителя виконує нескладні завдання, розрізняє хімічні об'єкти та явища, встановлює прості зв'язки між ними.	Виконує прості навчальні завдання за зразком або за допомогою вчителя, намагається застосовувати набуті знання під час виконання вправ, лабораторних і практичних робіт.	Виконує завдання за часткової допомоги вчителя або за алгоритмом. Може самостійно виконати знайомі дії, але потребує підказок під час планування роботи, вибору способу розв'язання чи перевірки результату.	Взаємодіє з учителем і однокласниками за підтримки, відповідає на запитання, може висловити просту думку щодо хімічного явища або результату дослідження; потребує допомоги під час роботи в парі чи групі.	Уміння виявляються періодично, у знайомих навчальних ситуаціях; учень/учениця виконує завдання з частковою допомогою вчителя, допускає окремі помилки.
	3	Застосовує елементарні знання для виконання простих навчальних завдань. За підтримки вчителя використовує хімічну символіку, формули, назви речовин, пояснює прості хімічні явища та робить нескладні висновки.	Виконує прості навчальні завдання за запропонованим алгоритмом, частково застосовує знання з хімії під час виконання вправ і практичних робіт, за підтримки вчителя виправляє помилки.	Самостійно планує та виконує навчальні завдання, застосовує хімічні знання й уміння у знайомих і нових ситуаціях, контролює та оцінює власний результат. За потреби самостійно знаходить спосіб розв'язання проблеми.	Бере участь у спілкуванні та спільній діяльності, висловлює прості судження, слухає співрозмовників, виконує запропоновану роль у парній або груповій роботі, за допомогою уточнює чи доповнює відповіді.	Уміння виявляються достатньо часто у типових навчальних ситуаціях; учень/учениця виконує прості завдання переважно самостійно, але потребує допомоги у складніших випадках.

Середній	4	Відтворює окремі хімічні факти, поняття та правила за зразком або за допомогою вчителя; розпізнає прості хімічні об'єкти, символи, формули; виконує нескладні завдання за алгоритмом, допускаючи окремі помилки.	Виконує навчальні завдання за зразком або за допомогою вчителя; розуміє основні способи виконання хімічних завдань; допускає помилки під час застосування знань і виконання практичних робіт; потребує постійної підтримки та контролю.	Виконує завдання переважно за зразком, потребує постійної допомоги вчителя. Застосовує відомі способи дій лише в типових ситуаціях.	Вступає у взаємодію з учителем та однокласникам и переважно за запитаннями або підказками. Висловлює окремі думки щодо навчального матеріалу, але потребує допомоги у формулюванні відповідей. Дотримується правил роботи в парі чи групі з підтримкою.	Уміння виявляє епізодично, переважно за допомогою вчителя. Виконує прості навчальні завдання за зразком, допускає помилки під час застосування хімічних понять, формул і правил
	5	Розуміє основний зміст навчального матеріалу, відтворює та пояснює прості хімічні поняття, властивості речовин і явища; застосовує знання у типових ситуаціях за відомим алгоритмом; встановлює нескладні причинно-наслідкові зв'язки.	Виконує типові навчальні завдання з частковою допомогою вчителя; застосовує вивчені правила, формули та алгоритми у знайомих ситуаціях; бере участь у виконанні лабораторних і практичних робіт; може виправити окремі помилки за підказкою.	Виконує типові навчальні завдання з частковою допомогою вчителя. Може застосовувати вивчені способи дій у знайомих ситуаціях, але потребує підказок під час виконання практичних і розрахункових завдань.	Підтримує взаємодію з учителем та однокласникам и під час виконання навчальних завдань. Висловлює власну думку, відповідає на запитання, бере участь в обговоренні результатів хімічних досліджень. За нагадуванням дотримується правил співпраці.	Уміння виявляє періодично, виконує основні навчальні дії за зразком або з незначною допомогою. Застосовує знання у типових ситуаціях, але допускає окремі помилки та потребує корекції.

	6	Застосовує знання у типових навчальних ситуаціях, порівнює, класифікує та встановлює зв'язки між хімічними поняттями, речовинами і явищами; читає та використовує хімічні формули й рівняння; розв'язує типові завдання з незначною допомогою, може пояснити отриманий результат.	Самостійно виконує типові навчальні завдання, застосовуючи відомі алгоритми; використовує хімічні знання під час розв'язування нескладних задач і виконання практичних робіт; уміє працювати з таблицями, схемами, формулами; за потреби звертається по допомогу для складніших завдань.	Переважно самостійно виконує типові завдання, правильно обирає спосіб їх виконання. Може працювати за алгоритмом, здійснювати нескладні розрахунки та робити висновки, звертаючись по допомогу лише за потреби.	Активно взаємодіє з учителем та однокласникам и під час навчальної діяльності. Зрозуміло висловлює думки, аргументує відповіді на доступному рівні, бере участь у спільному обговоренні та виконанні практичних і дослідницьких завдань. Уміє слухати інших і враховувати їхні пропозиції.	Уміння виявляє достатньо часто, самостійно виконує типові завдання, застосовує знання про речовини, хімічні формули, рівняння та властивості речовин у знайомих ситуаціях. Помилки переважно виправляє після підказки.
Достатній	7	Розуміє та відтворює основний навчальний матеріал, установлює прості причинно-наслідкові зв'язки, класифікує речовини та явища за заданими ознаками, застосовує знання за зразком або в типових ситуаціях. Може виконувати	Виконує навчальні завдання за зразком або алгоритмом, застосовує відомі способи розв'язування задач і виконання вправ. Здійснює прості хімічні дослідження за інструкцією, дотримується правил безпеки. Потребує	Виконує навчальні завдання переважно самостійно, але потребує допомоги в окремих випадках. За підказкою виправляє помилки, застосовує відомі способи розв'язання хімічних завдань.	Достатньо активно взаємодіє з учителем та однокласникам и, висловлює власну думку, бере участь в обговоренні, виконує спільні завдання, може аргументувати відповідь із незначною допомогою.	Уміння виявляються часто, але ще не завжди стабільно. Учень/учениця правильно застосовує знання та виконує хімічні завдання у типових ситуаціях, може допускати окремі неточності, потребує незначної допомоги в

		нескладні завдання з використанням хімічних формул, рівнянь реакцій і таблиць.	незначної допомоги в перенесенні знань у нову ситуацію.			складніших випадках.
8	Застосовує та аналізує навчальний матеріал, порівнює властивості речовин і хімічні явища, встановлює взаємозв'язки між складом, будовою та властивостями речовин, обґрунтовує висновки. Уміє переносити набуті знання на типові практичні та навчальні ситуації.	Впевнено виконує основні навчальні завдання, застосовує знання для розв'язування типових і дещо змінених хімічних задач. Самостійно проводить спостереження та досліди за планом, аналізує отримані результати, робить обґрунтовані висновки.	Виконує завдання самостійно та достатньо впевнено, правильно застосовує знання й уміння в типових ситуаціях. За потреби може скористатися незначною допомогою для уточнення способу дії.	Активно співпрацює під час навчальної діяльності, чітко висловлює та аргументує власну думку, ставить запитання, бере участь у дискусіях, конструктивно взаємодіє в парі та групі, враховує думки інших.	Уміння виявляються дуже часто та переважно стабільно. Учень/учениця самостійно застосовує знання, виконує розрахунки, складає й аналізує хімічні формули та рівняння, пояснює результати досліджень; помилки поодинокі й самостійно виправляються.	
9	Аналізує, узагальнює та систематизує хімічні знання, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки, робить обґрунтовані висновки, застосовує знання в нових і змінених	Самостійно й результативно організовує навчальну діяльність, застосовує хімічні знання в різних навчальних ситуаціях. Уміє планувати виконання дослідження,	Виконує завдання самостійно, послідовно й упевнено, обирає доцільний спосіб виконання, може переносити набуті знання на нові навчальні	Ініціативно та результативно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, самостійно аргументує й обстоює власну позицію, конструктивно веде діалог, активно співпрацює в	Уміння виявляються систематично, стабільно та в різних навчальних ситуаціях. Учень/учениця самостійно й правильно застосовує хімічні знання, встановлює	

		ситуаціях. Уміє пояснювати хімічні явища на основі знань про склад, будову та властивості речовин.	добирати способи розв'язання завдань, аналізувати результати експерименту, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та формулювати аргументовані висновки.	ситуації та самостійно контролює результат.	групі, пропонує способи розв'язання проблемних ситуацій та сприяє досягненню спільного результату.	причинно-наслідкові зв'язки, аналізує та пояснює результати дослідів, переносить набуті вміння на нові завдання.
Високий	10	Вільно відтворює, пояснює та застосовує хімічні поняття, закономірності, символи й формули. Установлює причинно-наслідкові зв'язки між складом, будовою, властивостями та застосуванням речовин. Аналізує інформацію, порівнює об'єкти й процеси, робить обґрунтовані висновки.	Систематично та результативно виконує навчальні завдання з хімії, застосовує знання під час розв'язування стандартних і частково змінених завдань, самостійно працює з інформацією, правильно виконує хімічні розрахунки, складає та аналізує формули й рівняння реакцій. Уміє планувати послідовність дій під час практичної роботи, робить	Виконує навчальні та практичні завдання переважно самостійно, правильно застосовує знання й уміння. За потреби використовує незначну допомогу вчителя для уточнення або перевірки результату.	Активно й результативно взаємодіє з учителем та однокласниками, чітко висловлює думки, аргументує відповіді, бере участь у обговоренні та спільному виконанні навчальних завдань, дотримується правил конструктивної взаємодії.	Уміння виявляються систематично та майже завжди. Учень/учениця стабільно застосовує набуті знання й уміння під час виконання різних навчальних завдань, самостійно використовує їх у нових ситуаціях, допускаючи лише незначні неточності.

			обґрунтовані висновки.			
11	Впевнено аналізує, узагальнює та систематизує хімічну інформацію, самостійно встановлює зв'язки між хімічними явищами та закономірностями. Застосовує знання в нових навчальних ситуаціях, аргументує власні висновки, прогнозує результати хімічних процесів на основі наукових закономірностей.	Стабільно й самостійно виконує навчальні та практичні завдання, творчо застосовує хімічні знання в нових ситуаціях, установлює причинно-наслідкові зв'язки, аналізує результати досліджень, пояснює хімічні явища та процеси. Самостійно планує діяльність, контролює її виконання, аргументовано оцінює отримані результати.	Виконує завдання самостійно й упевнено, обирає доцільні способи розв'язання, може пояснити послідовність дій, самостійно виправляє виявлені помилки.	Впевнено комунікує та ефективно співпрацює під час виконання індивідуальних і групових завдань з хімії, самостійно аргументує власну позицію, уважно сприймає думки інших, уміє домовлятися, доповнювати й коректно оцінювати результати спільної роботи.	Уміння виявляються постійно й упевнено. Учень/учениця самостійно застосовує знання з хімії, правильно виконує практичні, розрахункові та дослідницькі завдання, аргументує висновки й переносить уміння в нові навчальні ситуації.	
12	Демонструє високий рівень сформованості критичного, логічного й системного мислення. Самостійно аналізує складні хімічні ситуації, інтегрує знання з різних тем і природничих	Систематично демонструє високий рівень навчальної діяльності, творчо й самостійно застосовує знання з хімії у нестандартних ситуаціях, розв'язує проблемні та	Повністю самостійно планує та виконує навчальні, практичні й дослідницькі завдання, обирає ефективні способи їх виконання, обґрунтовує результати, самостійно	Систематично демонструє високий рівень комунікації та взаємодії: ініціює співпрацю, чітко й переконливо висловлює та аргументує власні думки, конструктивно веде дискусію, поважає різні	Уміння виявляються стабільно, системно та творчо. Учень/учениця вільно застосовує знання й уміння в різноманітних і нових ситуаціях, самостійно аналізує	

		наук, висуває припущення та обґрунтовує їх, знаходить оптимальні способи розв'язання проблем. Творчо застосовує хімічні знання, робить самостійні, аргументовані та доказові висновки.	дослідницькі завдання, обґрунтовує власні висновки, прогнозує результати експерименту. Виявляє ініціативність, самостійно визначає способи розв'язання завдань, критично оцінює результати та ефективність власної діяльності.	оцінює та вдосконалює власну діяльність.	позиції, допомагає іншим, ефективно організовує спільну діяльність і відповідає за її результат.	хімічні явища, проводить дослідження, обґрунтовує висновки, встановлює причинно-наслідкові зв'язки та творчо використовує набуті компетентності.
--	--	--	--	--	--	--

КРИТЕРІЙ	ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
1. Когнітивні процеси	Розуміння, запам'ятовування, відтворення та застосування знань; уміння аналізувати, порівнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки й приймати обґрунтовані рішення.
2. Навчальна діяльність	Уміння виконувати навчальні завдання, застосовувати знання в практичних і життєвих ситуаціях, працювати з інформацією, виконувати дослідницькі, практичні та творчі завдання.
3. Рівень самостійності	Здатність самостійно планувати та виконувати завдання, визначати послідовність дій, знаходити способи розв'язання проблем, оцінювати власні результати та за потреби звертатися по допомогу.
4. Рівень комунікації та взаємодії	Уміння висловлювати власну думку, аргументувати позицію, слухати інших, вести конструктивний діалог; співпрацювати в парі та групі; дотримуватися правил взаємоповаги.
5. Частота вияву умінь	Систематичність і стабільність демонстрації набутих знань та умінь; здатність застосовувати їх у різних навчальних і життєвих ситуаціях.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З БІОЛОГІЇ

розроблено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 №722
«Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання
учнів»

Рівень	бали	за когнітивними процесами	за навчальною діяльністю	за рівнем самостійності	за рівнем комунікації та взаємодії	за частотою вияву умінь
Початковий	1	Розпізнає та називає окремі біологічні об'єкти, явища, процеси за допомогою вчителя; відтворює найпростіші факти й терміни. Виявляє значні труднощі під час розуміння навчального матеріалу.	Виконує навчальні завдання лише за значної допомоги вчителя; має труднощі з розумінням інструкцій, виконанням простих завдань та застосуванням біологічних знань.	Виконує навчальні завдання лише з постійною допомогою вчителя. Потребує пояснення кожного етапу роботи, підказок, зразка та контролю. Важко застосовує біологічні знання без сторонньої допомоги.	Виявляє значні труднощі у спілкуванні та взаємодії під час навчання. Потребує постійної допомоги вчителя для формулювання думки, відповіді на запитання та роботи в парі чи групі.	Уміння виявляються епізодично, лише за значної допомоги вчителя; учень часто припускається помилок.
	2	Відтворює окремі факти, поняття, ознаки біологічних об'єктів і процесів; розрізняє прості біологічні явища за зразком або з допомогою вчителя; наводить окремі приклади.	Виконує прості навчальні завдання за зразком або з частковою допомогою вчителя; відтворює основні біологічні поняття, виконує окремі практичні дії.	Виконує більшу частину завдань за зразком або після часткової допомоги вчителя. Може діяти самостійно в знайомій ситуації, але потребує підказок під час виконання складніших завдань, досліджень чи практичних робіт.	За допомогою вчителя висловлює окремі думки щодо біологічних об'єктів і процесів, відповідає на прості запитання. Бере участь у спільній роботі, але потребує підтримки та підказок.	Уміння виявляються періодично, у типових навчальних ситуаціях, переважно за допомогою вчителя; потребують удосконалення.
	3	Відтворює основний зміст навчального матеріалу; називає характерні ознаки біологічних об'єктів і процесів; установлює	Виконує навчальні завдання за інструкцією, правильно застосовує набуті біологічні знання та вміння; може виконувати нескладні практичні й	Самостійно планує та виконує навчальні завдання, добирає способи їх виконання, застосовує біологічні знання у	Висловлює прості судження з біології, відповідає на запитання, бере участь у діалозі та спільній діяльності. За підтримки вчителя взаємодіє з	Уміння виявляються достатньо часто, у знайомих навчальних ситуаціях; учень виконує завдання з частковою

		прості зв'язки між ними, класифікує об'єкти за заданою ознакою; застосовує знання за зразком.	дослідницькі завдання.	знайомих і частково нових ситуаціях. Самостійно перевіряє результат і за потреби виправляє помилки.	однокласниками, дотримується правил спілкування.	допомогою та допускає окремі помилки.
Середній	4	Відтворює окремі біологічні факти, терміни та поняття за допомогою вчителя. Виконує прості навчальні завдання з помилками. Розпізнає основні об'єкти та явища живої природи. Потребує постійної допомоги та підказок.	Виконує навчальні завдання за зразком або за допомогою вчителя. Відтворює основні біологічні поняття, факти та правила. Виконує прості практичні завдання з допомогою.	Виконує навчальні завдання переважно за зразком, за детальною інструкцією та з постійною допомогою вчителя. Потребує підказок під час виконання практичних і лабораторних робіт.	Висловлює думки переважно з допомогою вчителя; відповідає на запитання, але потребує додаткових пояснень і підказок; бере участь у спільній діяльності за пропозицією вчителя.	Іноді виявляє навчальні вміння: виконує прості біологічні завдання за зразком, потребує постійної допомоги вчителя під час спостережень, досліджень і пояснення результатів.
	5	Розуміє основний зміст навчального матеріалу, називає та описує окремі біологічні об'єкти й процеси. Виконує типові завдання за зразком, частково встановлює зв'язки між явищами. Допускає неточності, але за допомогою вчителя може їх виправити.	Виконує навчальні завдання за запропонованим алгоритмом. Застосовує знання для виконання типових завдань. Частково пояснює результати спостережень і досліджень.	Виконує завдання за інструкцією та частково самостійно, застосовує набуті знання у типових ситуаціях. За потреби звертається по допомогу та може виправляти помилки після підказки.	Висловлює власну думку щодо біологічних питань; бере участь у діалозі та обговоренні; співпрацює з однокласниками під час виконання навчальних завдань, за потреби звертається по допомогу.	Нерегулярно, але досить часто демонструє необхідні вміння, виконує типові завдання з незначною допомогою вчителя, застосовує знання у знайомих ситуаціях.
	6	Демонструє достатнє володіння основним навчальним матеріалом,	Виконує типові навчальні та практичні завдання самостійно або з незначною	Виконує типові навчальні та практичні завдання переважно	Достатньо послідовно висловлює власні думки та аргументує відповіді;	Переважно регулярно виявляє необхідні вміння: самостійно

		правильно описує біологічні об'єкти, процеси та явища. Виконує типові завдання, застосовує знання у знайомих ситуаціях, встановлює прості причинно-наслідкові зв'язки. Працює переважно за зразком, допускаючи окремі неточності.	допомогою. Застосовує біологічні знання у знайомих ситуаціях, пояснює результати спостережень, досліджень і практичних робіт.	самостійно, правильно дотримується послідовності дій, використовує біологічні знання для розв'язання навчальних ситуацій. Потребує незначної допомоги вчителя.	активно бере участь в обговоренні біологічних питань; взаємодіє з однокласниками, уміє слухати інших, враховувати їхні думки та працювати в парі чи групі.	проводить нескладні спостереження й дослідження, аналізує результати та робить прості обґрунтовані висновки.
Достатній	7	Розуміє та відтворює основний навчальний матеріал, пояснює біологічні поняття й явища, встановлює прості причинно-наслідкові зв'язки. Застосовує знання у типових навчальних ситуаціях, виконує завдання за зразком або алгоритмом. Може потребувати незначної допомоги вчителя.	Виконує навчальні завдання за зразком або алгоритмом, застосовує набуті знання у типових ситуаціях. Бере участь у виконанні практичних і лабораторних робіт, може працювати з біологічними об'єктами, таблицями, схемами. Потребує незначної допомоги вчителя під час планування та виконання завдань.	Виконує навчальні завдання переважно самостійно, але іноді потребує допомоги вчителя під час виконання складніших завдань. Застосовує відомі способи діяльності за зразком або алгоритмом.	Висловлює власну думку з питань біології, бере участь в обговоренні, відповідає на запитання, взаємодіє з однокласниками. Потребує незначної допомоги під час аргументації власної позиції.	Уміння виявляє часто, але не завжди послідовно. Застосовує знання у типових навчальних ситуаціях, іноді потребує уточнювальних запитань або незначної допомоги вчителя.
	8	Впевнено застосовує знання для пояснення біологічних	Самостійно виконує типові навчальні завдання, застосовує	Самостійно виконує більшість навчальних завдань,	Активно бере участь у навчальному діалозі, чітко висловлює та	Уміння виявляє систематично й достатньо впевнено.

		процесів, явищ і закономірностей, порівнює та класифікує об'єкти, встановлює взаємозв'язки. Розв'язує типові й частково нестандартні завдання, аргументує висновки, самостійно виправляє більшість помилок.	біологічні знання для пояснення явищ і процесів. Уміє працювати з інформацією, виконувати практичні та лабораторні роботи, робити висновки. Може визначати послідовність власних дій, виправляє помилки після підказки.	правильно застосовує набуті знання та вміння в типових ситуаціях. За потреби використовує підказки або додаткові джерела інформації.	аргументує власну думку, ставить запитання, уважно слухає інших. Конструктивно співпрацює в парах і групах.	Самостійно застосовує біологічні знання у типових і частково змінених ситуаціях, допускає поодинокі неточності.
	9	Аналізує, узагальнює та застосовує біологічні знання у різних навчальних ситуаціях. Встановлює складні причинно-наслідкові зв'язки, робить обґрунтовані висновки, пояснює закономірності, переносить набуті знання на нові ситуації. Виконує завдання переважно самостійно та аргументовано.	Впевнено й переважно самостійно організовує навчальну діяльність, застосовує знання у стандартних і частково змінених ситуаціях. Успішно виконує дослідницькі, практичні та лабораторні завдання, аналізує результати, формулює обґрунтовані висновки. Уміє оцінювати результат власної роботи та коригувати свої дії.	Самостійно планує та виконує навчальну діяльність, обирає доцільні способи розв'язання біологічних завдань. Уміє знаходити й використовувати необхідну інформацію, перевіряти та коригувати власний результат.	Вільно й послідовно висловлює думки щодо біологічних питань, переконливо аргументує висновки, ставить змістовні запитання та підтримує дискусію. Ефективно взаємодіє, розподіляє обов'язки та сприяє спільному результату групи.	Уміння виявляє стабільно, регулярно та самостійно. Упевнено застосовує знання й способи діяльності в різних навчальних ситуаціях, пояснює біологічні явища, робить обґрунтовані висновки.
Високий	10	Впевнено володіє навчальним матеріалом, правильно пояснює біологічні поняття, явища та процеси,	Систематично й активно працює на уроці, самостійно виконує навчальні завдання, застосовує біологічні знання	Виконує навчальні та практичні завдання самостійно, правильно визначає послідовність дій,	Активно та результативно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, чітко висловлює власну думку, аргументує її	Уміння виявляються часто, учень/учениця здебільшого самостійно застосовує знання й

	встановлює причинно-наслідкові зв'язки, застосовує знання в і типових змінених навчальних ситуаціях. Аналізує інформацію, порівнює біологічні об'єкти та процеси, робить обґрунтовані висновки.	під час розв'язування проблемних ситуацій. Уміє працювати з біологічною інформацією, таблицями, схемами, малюнками, результатами спостережень і досліджень. Виконує практичні та лабораторні роботи з незначною допомогою.	застосовує набуті знання в нових ситуаціях. Уміє самостійно планувати дослідження, добирати способи розв'язання біологічних завдань, робити обґрунтовані висновки.	біологічними знаннями, уважно слухає інших, конструктивно бере участь у груповій та парній роботі.	уміння під час виконання навчальних завдань. Правильно використовує біологічні поняття, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, виконує практичні та дослідницькі завдання з незначними неточностями.
11	Глибоко й системно розуміє навчальний матеріал, самостійно аналізує та узагальнює інформацію, встановлює складні взаємозв'язки між біологічними явищами й процесами. Уміє застосовувати знання в нових ситуаціях, аргументувати власні висновки, розв'язувати проблемні та практико-орієнтовані завдання.	Виявляє високу активність і самостійність у навчальній діяльності, правильно й обґрунтовано виконує завдання різного рівня складності. Успішно застосовує знання в нових ситуаціях, аналізує та узагальнює біологічну інформацію, формулює висновки. Самостійно планує окремі етапи дослідження та оцінює отримані результати.	Повністю самостійно організовує навчальну діяльність, визначає мету, планує та виконує дослідження, обирає оптимальні способи розв'язання проблем. Упевнено застосовує знання в нестандартних ситуаціях, самостійно аналізує результати й аргументує висновки.	Впевнено й конструктивно комунікує, самостійно формулює та обґрунтовує думки, ставить змістовні запитання, використовує біологічну термінологію, підтримує співпрацю в групі, поважає позиції інших та сприяє досягненню спільного результату.	Уміння виявляються систематично й майже завжди. Учень/учениця впевнено застосовує знання в типових і змінених ситуаціях, самостійно аналізує біологічні явища та процеси, робить обґрунтовані висновки, аргументує власну думку.
12	Демонструє високий рівень сформованості знань і мислення, творчо застосовує біологічні	Творчо й результативно здійснює навчальну діяльність, повністю самостійно виконує	Виявляє високий рівень самостійності та ініціативності. Самостійно ставить	Виявляє високий рівень комунікації та взаємодії: ініціює співпрацю, переконливо аргументує	Уміння виявляються постійно, стабільно та творчо. Учень/учениця самостійно й

		знання в нових та нестандартних ситуаціях. Самостійно аналізує, синтезує, оцінює інформацію, висуває припущення, обґрунтовує позицію, робить логічні та доказові висновки, розв'язує складні проблемні завдання.	завдання підвищеної складності. Вільно застосовує біологічні знання для аналізу нових і проблемних ситуацій, аргументує власні висновки, встановлює причинно-наслідкові зв'язки. Самостійно планує та проводить навчальні дослідження, критично оцінює результати й пропонує обґрунтовані способи розв'язання проблем.	навчальну проблему, формулює мету й завдання дослідження, планує та реалізує власну діяльність, творчо застосовує біологічні знання. Самостійно оцінює результати, виявляє помилки, коригує власні дії та пропонує оригінальні способи розв'язання біологічних проблем.	власну позицію на основі біологічних знань, критично оцінює думки, ефективно веде діалог і дискусію, допомагає іншим учасникам групи, демонструє відповідальність за спільний результат.	результативно застосовує знання в нових ситуаціях, аналізує та оцінює біологічну інформацію, висуває й обґрунтовує припущення, встановлює складні взаємозв'язки, робить самостійні висновки та пропонує способи розв'язання проблем.
--	--	--	--	---	--	--

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ГЕОГРАФІЇ

(Розроблено відповідно до Наказу МОН України від 04.05.2026 № 722 за 5 показниками для 2026/2027 н.р.)

Рівень / Бал	1. За когнітивними процесами	2. За навчальною діяльністю (географічна практика)	3. За рівнем самостійності	4. За рівнем комунікації та взаємодії	5. За частотою вияву вмінь
ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ (1–3 бали)					
1 бал	Сприймає фрагментарну географічну інформацію від вчителя; намагається відповідати на найпростіші запитання, припускаючись суттєвих логічних та змістових помилок.	Виконує лише частину найпростіших географічних дій за зразком підручника; працює з картою чи матеріалами виключно за постійної допомоги педагога.	Долучається до навчальної діяльності лише за присутності та прямої ініціативи вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю й покрокових вказівок.	Уникає комунікації під час обговорення географічного матеріалу; реагує лише на пряме зовнішнє спонукання; не виявляє інтересу до спільної роботи.	Виявляє географічні вміння та навички лише в окремих поодиноких випадках за наявності підказок.
2 бали	Розпізнає окремі географічні об'єкти та явища, отримані з підручника чи від вчителя; намагається відповідати на прості запитання за змістом з помилками.	Виконує прості географічні завдання за наданим алгоритмом; знаходить окремі об'єкти на карті з допомогою вчителя.	Починає роботу лише за підтримки самостійної за чіткою інструкцією/пам'яткою, але в разі ускладнень звертається за підказкою.	Залучається до спільної діяльності здебільшого пасивно; слухає інших, але рідко висловлює власну думку чи реакцію на географічний матеріал.	Демонструє географічні вміння ситуативно, переважно під час репродуктивного відтворення вивченого.
3 бали	Відтворює за зразком частину географічного матеріалу; називає базові номенклатурні об'єкти (материк, океан, країни), припускаючись несуттєвих помилок.	Виконує географічні завдання за алгоритмом; працює з контурною картою чи значимими картами з частковою допомогою педагога.	Потребує періодичного нагляду та спонукання з боку вчителя для завершення виконання навчального завдання з географії.	Бере участь у груповій роботі, проте відповідає коротко або схематично лише після звернення до нього/її.	Виявляє вміння у стандартних ситуаціях несистематично, часто потребує нагадування послідовності дій.
СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ (4–6 балів)					
4 бали	Відтворює основні географічні поняття, термини та факти; розрізняє географічні об'єкти за зовнішніми ознаками.	Самостійно виконує типові завдання за інструкцією вчителя (читає легенду карти, визначає географічні координати з незначними похибками).	Виконує значну частину роботи самостійно за чіткою інструкцією/пам'яткою, але в разі ускладнень звертається за підказкою.	Співпрацює в групі під час географічних досліджень чи проєктів; слухає думки інших, ставить уточнювальні запитання.	Виявляє географічні вміння у більшості типових навчальних ситуацій за прямим завданням вчителя.
5 балів	Розуміє та пояснює суть базових географічних явищ і процесів; описує об'єкти за географічними картами та ілюстраціями.	Працює з картографічними джерелами, аналізує прості графіки/діаграми; робить елементарні висновки за результатами спостережень.	Працює автономно в межах знайомого алгоритму; долає незначні труднощі без залучення сторонньої допомоги.	Бере активну участь у групових обговореннях географічних питань; чітко висловлює свою позицію, поважає думки однокурсників.	Виявляє сформовані географічні вміння у більшості типових навчальних ситуацій.
6 балів	Самостійно пояснює географічні закономірності; порівнює об'єкти та явища за заданими ознаками, наводить власні приклади.	Виконує практичні роботи з географії; будує та аналізує графіки, робить узагальнення на основі порівняння кількох джерел географічної інформації.	Самостійно планує та виконує стандартне географічне завдання від початку до кінця; самостійно знаходить помилки за допомогою самоперевірки.	Конструктивно взаємодіє в команді; пропонує власний внесок у спільний географічний проєкт чи дослідження.	Демонструє географічні вміння стабільно в усіх типових навчальних ситуаціях.

Рівень / Бал	1. За когнітивними процесами	2. За навчальною діяльністю (географічна практика)	3. За рівнем самостійності	4. За рівнем комунікації та взаємодії	5. За частотою вияву вмінь
ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ (7–9 балів)					
7 балів	Аналізує географічну інформацію; встановлює причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи чи суспільства/	Вільно користується різноманітними географічними картами, статистичними даними; самостійно виконує практичні завдання та робить обґрунтовані висновки.	Провалює ініціативу у виборі шляхів розв'язання навчальної задачі; здатний/здатна до самостійного пошуку додаткової інформації.	Активно долучається до дискусій з географічних проблем; аргументує власну точку зору з опорою на факти та карти.	Виявляє географічні вміння регулярно та впевнено під час вивчення нових тем.
8 балів	Критично оцінює географічну інформацію з різних джерел; систематизує та класифікує дані; пояснює просторову організацію геосистем.	Самостійно проводить географічні дослідження та аналіз (кліматограм, статево-вікових пірамід, балансів); застосовує цифрові інструменти (Google Maps, ГІС).	Самостійно організовує власну навчальну діяльність з географії; критично перевіряє власні результати та коригує дії.	Ефективно координує співпрацю у мікрогрупах; презентує результати географічних досліджень чітко та переконливо.	Застосовує географічні вміння постійно в навчальній діяльності, включаючи завдання підвищеної складності.
9 балів	Вільно оперує географічними знаннями; виявляє причинно-наслідкові зв'язки у складних геосистемах; обґрунтовує взаємодію людини та природи.	Самостійно розробляє та реалізує комплексні географічні завдання та мініпроєкти; інтерпретує географічні моделі, карти та картограми.	Виявляє повну автономність у навчанні; здатен/здатна самостійно ставити цілі дослідження та знаходити шляхи їх досягнення.	Ініціює обговорення екологічних чи соціально-економічних проблем; аргументовано відстоює позицію, будуючи логічну дискусію.	Системно та надійно демонструє високий рівень практичних і теоретичних географічних умінь.
ВИСОКИЙ РІВЕНЬ (10–12 балів)					
10 балів	Критично аналізує складну суперечливу географічну інформацію; здійснює прогнозування розвитку географічних процесів і явищ.	Використовує географічні знання у нестандартних ситуаціях; моделює географічні об'єкти та явища, інтегруючи міжпредметні знання.	Самостійно шукає та критично оцінює географічну інформацію з першоджерел; виявляє творчий підхід до виконання завдань.	Лідерує в груповій дослідницькій діяльності; організовує ефективну комунікацію для досягнення спільного результату.	Гнучко та впевнено застосовує географічні вміння у нестандартних або нових умовах.
11 балів	Висуває власні гіпотези щодо розв'язання глобальних чи регіональних географічних проблем; системно й глибоко оцінює події довкілля.	Виконує творчі дослідження та проєктування; презентує результати із застосуванням сучасних геоінформаційних технологій та аналітики.	Демонструє високий рівень самоосвіти та саморегуляції; здатен/здатна до науково-дослідницького пошуку в галузі наук про Землю.	Фахово веде дискусію на глобальні географічні/екологічні теми; моделює та переконує, спираючись на наукові факти.	Виявляє високий рівень географічної компетентності постійно, автоматично та творчо.
12 балів	Демонструє системне наукове географічне мислення; критично й оригінально оцінює глобальні тенденції та геополітичні/екологічні виклики.	Створює оригінальні географічні проєкти, карти чи дослідження, що мають практичну або науково-прикладну цінність.	Повністю автономний/автономна в пізнавальній діяльності; демонструє академічну доброчесність, дослідницьку зрілість та креативність.	Організовує та факситує командну роботу, публічні дискусії чи захисти проєктів на високому комунікативному рівні.	Проявляє найвищий рівень географічних умінь як у навчальних, так і в життєвих/практичних ситуаціях на постійній основі.

Примітка: Відповідно до наказу МОН № 722 від 04.05.2026 р., критерії оцінювання визначають оцінювання навчальних досягнень учнів за 5 наскрізними інтегрованими показниками. Дана таблиця є орієнтовним розгорнутим орієнтиром для розроблення та затвердження локальних критеріїв закладу освіти з географії на 2026/2027 н.р.

Критерії оцінювання з інтегрованого курсу «Здоров’я, безпека та добробут» для 5–9 класів

Особливості оцінювання курсу: предмет має практико-орієнтований характер. При оцінюванні враховується не лише засвоєння знань про здоров’я, безпеку та добробут, але й сформованість умінь застосовувати ці знання в життєвих ситуаціях: складати алгоритми дій у небезпечних ситуаціях, надавати домедичну допомогу, оцінювати ризики, комунікувати в стресових умовах, приймати обґрунтовані рішення щодо збереження здоров’я.

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Розпізнає та називає окремі правила безпеки, види небезпек, поняття здоров’я виключно з допомогою вчителя .	Виконує елементарні завдання за зразком із постійною допомогою вчителя (наприклад, повторює алгоритм дій за підручником) .	Потребує постійного контролю та супроводу на всіх етапах виконання завдання.	Має значні труднощі у висловлюванні думок про безпеку та здоров’я; потребує постійної допомоги вчителя .	Уміння виявляються дуже рідко, лише у найпростіших ситуаціях та за активної допомоги вчителя.
	2	За допомогою вчителя називає окремі факти про безпеки; знаходить визначення понять у підручнику .	Відтворює окремі фрагменти навчального матеріалу (наприклад, назви видів укриттів або сигналів оповіщення) .	Виконує завдання за зразком або з частковою допомогою вчителя.	З допомогою вчителя висловлює прості судження про безпечну поведінку .	Уміння виявляються епізодично, переважно у відтворювальній діяльності.
	3	Наводить приклади	Виконує завдання за	Частково самостійно	Бере участь у груповій	Уміння виявляються

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
		окремих небезпечних ситуацій (природних, техногенних, соціальних); фрагментарно описує їх за допомогою вчителя .	інструкцією; описує дії в типових небезпечних ситуаціях за планом, допускаючи неточності .	й у виконанні типових завдань; робота в групі потребує активізації та контролю з боку вчителя .	роботі переважно як спостерігач; потребує стимулювання до спілкування .	несистематично, у знайомих навчальних ситуаціях.
Середній	4	За допомогою вчителя дає визначення окремих понять; фрагментарно характеризує види небезпек .	За допомогою вчителя знаходить інформацію в підручнику для виконання елементарного завдання з безпеки .	Виконує завдання переважно за допомогою вчителя або однокласників .	За допомогою інших виконує завдання у малій групі співробітництва .	Іноді виявляє вміння, але потребує постійної підтримки.
	5	Відтворює основний навчальний матеріал, допускаючи неточності у визначеннях; описує алгоритми безпечної поведінки за	Називає складові добробуту; за допомогою вчителя аналізує ризики небезпечних ситуацій .	Виконує завдання за інструкцією, частково самостійно; звертається по допомогу у складних випадках.	Висловлює думки, але не завжди може аргументувати їх; бере участь у діалозі з допомогою вчителя .	Нерегулярно демонструє необхідні вміння, припускається неточностей.

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
		типовим планом .				
	6	Відтворює основні положення навчального матеріалу; характеризує небезпеки мирного та воєнного часу з незначними неточностями .	Розрізняє особистий і суспільний добробут; виконує завдання у групі за вказівкою .	Розуміє та пояснює матеріал; виконує репродуктивні види діяльності за алгоритмом самостійно.	Відповідає на запитання, працює в групі, виконуючи доручену частину спільного завдання .	Уміння виявляються систематично в типових ситуаціях, допускає незначні помилки.
Достатній	7	Самостійно відтворює більшу частину матеріалу з незначними порушеннями і послідовності; розкриває принципи безпечної життєдіяльності .	За зразком виконує завдання; складає алгоритм дій у небезпечних ситуаціях на основі знань і власного досвіду .	Самостійно оцінює ризики; діє переважно самостійно, але може звертатися по допомогу .	Співпрацює в групі, висловлює та аргументує окремі думки .	Уміння виявляються досить часто, учень володіє знаннями на достатньому рівні.
	8	Самостійно послідовно відтворює матеріал з	Демонструє безпечну поведінку в побуті,	Активно співпрацює з іншими; діє	Відповідає на запитання, доповнює	Уміння виявляються стійко та систематично.

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
	9	окремими неточностями; аналізує та встановлює зв'язки між різними видами небезпек .	закладі освіти, на вулиці, у громадських місцях; оцінює прийнятні та неприйнятні ризики .	самостійно, визначає свої завдання в груповій діяльності .	думки однокласників; активно співпрацює під час виконання завдань .	
		Вільно відтворює матеріал; аналізує інформацію, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між порушенням правил безпеки та наслідками .	Моделює взаємодію з рятувальними службами; визначає ступінь складності ушкоджень і травм, надає домедичну допомогу .	Самостійно планує та виконує навчальні завдання в знайомих ситуаціях; за потреби звертається по консультацію .	Виявляє емоційно-ціннісне ставлення до власного здоров'я та безпеки; бере участь в обговоренні проблемних питань .	Уміння виявляються регулярно, учень правильно застосовує знання в різних ситуаціях.
Високий	10	Логічно відтворює матеріал; розкриває суть впливу різних чинників на добробут; дає порівняльну характеристику способам реагування	Аналізує, систематизує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; керує стресом .	Планує та здійснює дослідницьку діяльність самостійно, висуває гіпотези щодо зниження ризиків.	Аргументовано відстоює власну позицію в дискусіях, презентує результати досліджень .	Уміння виявляються систематично, учень демонструє творчий підхід.

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
		на небезпеки .				
	11	Виявляє міцні знання; самостійно аналізує закономірності безпечної поведінки, пояснює прикладами з власних спостережень .	Створює прості візуальні медіапродукти (пам'ятки безпеки, комікси, колажі); приймає обґрунтовані рішення у сфері здоров'я .	Повністю самостійний, проявляє ініціативу у розв'язанні проблемних питань безпеки .	Виявляє переконання і ціннісні орієнтації; бере участь у дискусіях, вирішенні проблемних питань .	Уміння виявляються стабільно, учень глибоко розуміє матеріал і вміє застосовувати знання на практиці.
	12	Виявляє системні знання; усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує питання здоров'я, безпеки та добробуту .	Використовує знання з інших предметів; знаходить додаткові джерела інформації; створює новий продукт (проект, дослідження, модель безпечної поведінки) .	Повністю самостійний, ініціативний, здатний до самооцінювання та рефлексії власної діяльності .	Аргументує власне ставлення до різних поглядів на проблеми здоров'я та безпеки; бере участь у дискусіях, приймає обґрунтовані рішення .	Уміння виявляються на стабільно високому рівні, учень демонструє здатність до переносу знань у нову ситуацію.

ПОЛОЖЕННЯ**ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ШЕПЕТІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ №1****1. Загальні положення**

1.1. Це Положення визначає систему та механізми забезпечення академічної доброчесності у Шепетівській гімназії №1 (далі — заклад освіти), основні принципи академічної доброчесності, правила її дотримання учасниками освітнього процесу, види порушень, заходи реагування, види академічної відповідальності та порядок розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності.

1.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти визначаються відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України від 18 грудня 2025 року № 4742-IX «Про академічну доброчесність».

1.3. Закон України № 4742-IX «Про академічну доброчесність» введено в дію 31 липня 2026 року. Його положення визначають цінності, принципи та правила академічної доброчесності, види її порушень, заходи реагування, види санкцій, а також порядок розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності.

1.4. Академічна доброчесність є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу та спрямована на формування культури чесності, відповідальності, довіри, поваги до авторства та достовірності результатів освітньої діяльності.

1.5. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу освіти.

2. Основні принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність є сукупністю цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу під час здійснення освітньої діяльності.

2.2. У закладі освіти забезпечуються такі основні принципи академічної доброчесності:

- відкритість та зрозумілість правил академічної доброчесності;
- повага до авторства та результатів інтелектуальної діяльності інших осіб;
- достовірність інформації та результатів навчальної діяльності;
- об'єктивність і неупередженість оцінювання;
- рівність учасників освітнього процесу;
- нетерпимість до проявів академічної недоброчесності;
- відповідальність кожного учасника освітнього процесу за результати власної академічної діяльності;
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- пріоритетність навчання, виховання, стимулювання та заохочення здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- дотримання принципу презумпції академічної доброчесності до моменту встановлення факту її порушення у визначеному законодавством порядку.

3. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками

3.1. Педагогічні працівники закладу освіти зобов'язані:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати свою педагогічну діяльність на надійних і достовірних даних, що відповідають сучасному стану знань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, яка надається здобувачам освіти;
- дотримуватися вимог законодавства у сфері академічної доброчесності та авторського права;

- у разі використання у власних академічних, навчально-методичних та інших роботах результатів інтелектуальної діяльності інших осіб зазначати відповідне джерело та/або автора;
- забезпечувати достовірність інформації про власну педагогічну діяльність, результати навчання та результати досліджень;
- чітко визначати очікувані результати навчання, вимоги до виконання навчальних завдань та прозорі критерії оцінювання;
- об'єктивно, неупереджено та доброчесно оцінювати результати навчання здобувачів освіти;
- не допускати упередженого або дискримінаційного ставлення до здобувачів освіти;
- не оцінювати особу, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених вимог;
- власним прикладом формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності;
- навчати здобувачів освіти принципам і правилам академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до доброчесного виконання навчальних завдань;
- створювати завдання, які сприяють творчому та самостійному виконанню;
- своєчасно, неупереджено та об'єктивно реагувати на виявлені прояви порушення академічної доброчесності;
- застосовувати визначені законодавством та внутрішніми документами закладу освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічним працівникам забороняється надавати здобувачам освіти завідомо неправдиву або викривлену інформацію, сфабриковані чи сфальсифіковані дані, крім випадків, коли це зумовлено навчальними або методичними цілями, зокрема формуванням критичного мислення та вміння аналізувати інформацію.

4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти

4.1. Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані:

- виконувати навчальні завдання самостійно, крім випадків, коли завдання передбачає спільну роботу або правилами його виконання дозволено допомогу інших осіб, використання допоміжних матеріалів чи засобів;
- дотримуватися встановлених правил виконання навчальних, контрольних, конкурсних та інших завдань;
- у разі використання текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок та інших результатів інтелектуальної діяльності інших осіб зазначати відповідне джерело інформації та/або автора;
- подавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності;
- не подавати сфабриковані або сфальсифіковані дані;
- дотримуватися вимог щодо авторства та не привласнювати результати інтелектуальної діяльності інших осіб;
- зазначати всіх авторів роботи, проекту та інших осіб, які брали участь у його підготовці, відповідно до характеру їхнього внеску;
- дотримуватися встановлених закладом освіти правил використання цифрових технологій та засобів штучного інтелекту.

4.2. У разі використання в усній чи письмовій відповідях, проєктах, творчих роботах, лабораторних, наукових, практичних роботах об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, здобувач освіти повинен повідомити про це відповідно до вимог, установлених законодавством та внутрішніми документами закладу освіти, із зазначенням методики генерування та/або відповідної комп'ютерної програми чи її опису.

5. Обов'язки закладу освіти щодо забезпечення академічної доброчесності

5.1. Заклад освіти забезпечує функціонування системи академічної доброчесності, яка включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, виконання, оприлюднення та оцінювання навчальних робіт з урахуванням вимог академічної доброчесності;
- заходи з формування та утвердження культури академічної доброчесності, реалізацію проєкту «Чесно. Відповідально. Успішно»;
- визначення уповноваженого органу та уповноваженої особи з питань академічної доброчесності;
- визначення їхніх повноважень і відповідальності;
- процедуру виявлення та розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності;
- гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу під час розгляду таких повідомлень;
- порядок прийняття рішень про застосування заходів реагування;
- порядок оскарження прийнятих рішень.

5.2. Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності закладу освіти повинні:

- підвищувати обізнаність учасників освітнього процесу щодо цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- сприяти дотриманню академічної доброчесності;
- мінімізувати можливості для вчинення порушень;
- передбачати механізми запобігання та врегулювання конфліктів інтересів;
- забезпечувати належне реагування на встановлені факти порушень.

5.3. Заклад освіти проводить навчання учасників освітнього процесу з питань академічної доброчесності, зокрема щодо академічного письма, цитування, використання джерел інформації, доброчесного використання цифрових технологій та штучного інтелекту.

6. Види порушень академічної доброчесності

6.1. Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» видами порушень академічної доброчесності є:

- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамостійне виконання завдання;
- недозволена допомога;
- академічний саботаж;
- схилення до порушення академічної доброчесності;
- інституційні порушення академічної доброчесності.

6.2. Законом можуть визначатися й інші види порушень академічної доброчесності.

6.3. Порушення академічної доброчесності може характеризуватися, зокрема, обманом, несправедливістю, бездіяльністю або невиконанням установлених обов'язків, а також привласненням результатів інтелектуальної діяльності іншої особи.

7. Окремі види порушень академічної доброчесності

7.1. Академічний плагіат — оприлюднення частково або повністю результатів інтелектуальної діяльності іншої особи як власних та/або відтворення оприлюднених текстів чи інших академічних творів без належного зазначення авторства.

7.2. Самоплагіат — оприлюднення власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про попереднє оприлюднення у випадках, визначених Законом.

7.3. Фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що використовуються в академічній діяльності.

7.4. Фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

7.5. Несамостійне виконання завдання — виконання навчального або конкурсного завдання із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвolenної допомоги інших осіб. Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним та не підлягає оцінюванню.

7.6. Недозволена допомога — надання допомоги, не передбаченої умовами навчального або конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

7.7. Недоброчесне оцінювання — порушення вимог об'єктивності та неупередженості під час оцінювання результатів академічної діяльності.

7.8. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, — використання таких результатів із порушенням установлених законодавством та/або внутрішніми документами закладу освіти вимог щодо їх зазначення, використання та авторства.

7.9. Академічний саботаж — дія або бездіяльність, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

7.10. Схиляння до порушення академічної доброчесності — прохання, вмовляння, доручення, погроза, примушування, тиск чи інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

7.11. Академічне письмо — спеціальний стиль створення наукових і навчальних текстів, метою якого є чітке, логічне та доброчесне передавання результатів дослідження. Академічне письмо базується на правилах, що забезпечують достовірність, авторство та запобігають плагіату.

8. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності

8.1. Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- виховні заходи;
- притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- реагування на порушення академічної доброчесності під час конкурсів;
- інституційні заходи реагування.

8.2. Заходи реагування застосовуються уповноваженим органом або уповноваженою особою відповідно до законодавства та внутрішніх документів закладу освіти.

8.3. Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

8.4. До моменту встановлення факту порушення особа користується презумпцією академічної доброчесності.

9. Академічна відповідальність педагогічних працівників

9.1. За порушення академічної доброчесності до педагогічних працівників можуть застосовуватися санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами та внутрішніми актами закладу освіти.

9.2. Зокрема, до педагогічних працівників Шепетівської гімназії №1 можуть застосовуватися:

- відсторонення від проведення процедур та заходів забезпечення якості освіти, олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру строком на один рік;
- недопущення строком від одного до трьох років до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- позбавлення будь-яких видів заохочень протягом одного року;
- інші санкції та заходи відповідальності, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність», законодавством про працю та внутрішніми актами закладу освіти.

9.3. За окремі порушення цього Положення можуть передбачатися догана або звільнення відповідно до законодавства.

9.4. Педагогічний працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності відповідним рішенням не може подавати документи на присвоєння педагогічного звання.

10. Академічна відповідальність здобувачів освіти

10.1. До здобувачів освіти можуть застосовуватися такі виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять, уроків, курсів або тренінгів з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання.

10.2. До здобувачів освіти також можуть застосовуватися санкції в межах академічної відповідальності, визначені законом та внутрішніми актами закладу освіти, зокрема:

- не зарахування оцінки;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання самостійно, без сторонньої допомоги, включаючи підсумкове оцінювання або атестацію.

10.3. Для здобувачів освіти відповідного рівня освіти та з урахуванням віку, виду порушення, його змісту та тяжкості заклад освіти визначає конкретні санкції у цьому Положенні.

10.4. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на момент вчинення порушення досягла 14-річного віку.

11. Особливості реагування на порушення академічної доброчесності здобувачами освіти віком від 14 років

11.1. Розгляд питання про притягнення до академічної відповідальності здобувача освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням його батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує сам здобувач освіти.

11.2. Якщо здобувач освіти визнає факт вчинення порушення академічної доброчесності, санкція визначається уповноваженим органом або уповноваженою особою відповідно до законодавства та цього Положення.

11.3. Якщо здобувач освіти не визнає факту порушення або не погоджується із визначеною санкцією, питання розглядається за встановленою процедурою розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності.

12. Порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності

12.1. Особа, яка має докази, що свідчать про можливе порушення академічної доброчесності, має право подати письмове або електронне повідомлення уповноваженому органу, уповноваженій особі або керівнику закладу освіти.

12.2. Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена в ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності та можуть бути перевірені.

12.3. Під час розгляду повідомлення забезпечуються:

- повідомлення особи, щодо якої надійшло повідомлення, про початок його розгляду;
- право особи знати зміст повідомлення;
- право подавати пояснення та докази;
- право брати участь у дослідженні доказів;
- об'єктивність, неупередженість та всебічність розгляду;
- конфіденційність у межах, визначених законодавством;
- прийняття обґрунтованого рішення;
- право на оскарження рішення.

12.4. Рішення про притягнення особи до академічної відповідальності повинно містити інформацію про встановлений вид порушення академічної доброчесності та застосовану санкцію.

13. Запобігання порушенням академічної доброчесності

13.1. З метою запобігання порушенням академічної доброчесності Шепетівська гімназія №1:

- регулярно інформує педагогічних працівників, здобувачів освіти та батьків про правила академічної доброчесності;
- проводить тематичні заходи, уроки, бесіди, тренінги та консультації;
- навчає правилам академічного письма, цитування та посилання на джерела;
- формує навички критичного оцінювання інформації;
- формує культуру відповідального використання цифрових технологій та штучного інтелекту;
- забезпечує прозорість критеріїв та процедур оцінювання;
- використовує різноманітні форми навчальних завдань, що стимулюють самостійну та творчу діяльність;
- запобігає надмірному навчальному навантаженню здобувачів освіти;
- забезпечує належне документування випадків порушення академічної доброчесності;
- аналізує причини та умови виникнення порушень і вживає заходів щодо їх недопущення в подальшому.

14. Відповідальність за функціонування системи академічної доброчесності

14.1. Керівник закладу освіти та педагогічні працівники відповідно до своїх повноважень забезпечують формування та утвердження культури академічної доброчесності.

14.2. У закладі освіти визначається уповноважений орган та/або уповноважена особа, відповідальна за організацію передбачених законодавством процедур щодо академічної доброчесності.

14.3. Бездіяльність щодо розбудови системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності, безпідставне залишення без розгляду повідомлення про можливе порушення, невжиття заходів для виявлення порушень або невжиття заходів реагування на встановлені факти можуть розглядатися як інституційні порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства.

15. Внутрішні документи закладу освіти

15.1. Для реалізації положень цього Положення заклад освіти розробляє та затверджує порядок виявлення та розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності.

15.2. Внутрішні документи закладу освіти не можуть суперечити Закону України «Про академічну доброчесність» та іншим актам законодавства.

16. Прикінцеві положення

16.1. Це Положення затверджується рішенням педагогічної ради та вводиться в дію наказом директора Шепетівської гімназії №1.

16.2. Положення підлягає оприлюдненню на офіційному сайті закладу освіти.

16.3. Учасники освітнього процесу ознайомлюються з положеннями цього документа в установленому закладом освіти порядку.

16.4. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності підлягають періодичному перегляду з урахуванням змін законодавства, результатів самооцінювання якості освіти, виявлених проблем та практики застосування внутрішніх процедур.

16.5. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у разі зміни законодавства або за результатами аналізу ефективності системи забезпечення академічної доброчесності та затверджуються в порядку, визначеному для його затвердження.

Додаток 4

Визначення рівня результативності діяльності педагогів

№	Зміст	Місто				Область				Всеукр.				Примітка (всього)
		уч.	III	II	I	уч.	III	II	I	уч.	III	II	I	
1	Результативність роботи з обдарованими дітьми:	5	10	15	20	5	10	15	20	5	10	15	20	
	за підготовку призерів предметних олімпіад													
	курс-захист МАН													
	міжнародний конкурс ім. П.Яцика													
	конкурс ім. Т.Шевченка													
	Інтерактивні конкурси													
	предметні турніри													
	переможців в спортивних змаганнях													
	конкурси художньої самодіяльності													
	творчі конкурси													
	конкурси виховного спрямування													
2	Створення умов для варіативності навчання:													
	складання авторських програм:	Факультатив - 10				курс за вибором -10				гурток - 10				
	участь в експериментальній роботі	виступи - 5				звіти - 5								

	участь у проектній діяльності	написання проекту - 10		реалізація - 10			
	інформатизація навчання (застосування ІКТ, ведення блогу, сайту)	застосування ІКТ у НВП - 5		ведення блогу, сайту -5			
	відкриті уроки, виховні заходи	Школа	Місто	Область			
		5	10	15			
3	За високу результативність участі педпрацівників навчального закладу в конкурсах педагогічної майстерності:	учасник	місто	область		Всеукр.рівень	
	“Вчитель року” та інші	5	10	15			20
	виставка-ярмарок педагогічних інновацій	учасник	III	II	I		
		5	10	15	20		
	керівник методоб'єднання	Школа - 5		Місто - 10			
	друк у фахових виданнях						5
	друк у електронних фахових виданнях						5
	проведення та участь у предметних тижнях, День науки						5
	творчий звіт						5
4	За Проведення ефективної позакласної роботи з учнями, розвиток їх творчих здібностей:						
	і екскурсії, дальні ходи						5
	сть у загальноміських дах						5
5	Активна громадська робота: рада школи, виконання доручень, пов’язаних із профспілковою діяльністю						5
6	Висока виконавська дисципліна, сумлінність						5

За покликанням

<https://docs.google.com/document/d/13TkCyPe3YeL1qBk4IBwvI6CHfYyDB3S-/edit?usp=sharing&ouid=109998537238048498809&rtpof=true&sd=true>

представлено шаблони уроків, виховних заходів, а саме:

1. аналіз уроків нуш

- 1.1. аналіз уроку (нуш) мовної освітньої галузі
- 1.2. аналіз уроку (нуш) англійської мови
- 1.3. аналіз уроку (нуш) з громадянської та історичної освітньої галузі
- 1.4. аналіз уроку (нуш) математики
- 1.5. аналіз уроку (нуш) з мистецької освітньої галузі
- 1.6. аналіз уроку (нуш) з соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі
- 1.7. аналіз уроку (нуш) з природничої освітньої галузі
- 1.8. аналіз уроку (нуш) з інформатичної освітньої галузі
- 1.9. аналіз уроку (нуш) з технологічної освітньої галузі
- 1.10. аналіз уроку (нуш) з фізкультурної освітньої галузі
- 1.11. протокол аналізу ранкових зустрічей
- 1.12. форма спостереження за навчальним заняттям (за «абеткою директора»)

2. аналіз уроків (середня, старша школа)

- 2.1. правила проведення аналізу уроку
- 2.2. аналіз уроку української мови
- 2.3. аналіз уроку української літератури
- 2.4. аналіз уроку зарубіжної літератури
- 2.5. аналіз уроку іноземної мови
- 2.6. аналіз уроку історії
- 2.7. аналіз уроку правознавства
- 2.8. аналіз уроку математики (алгебри, геометрії)
- 2.9. аналіз уроку фізики
- 2.10. аналіз уроку астрономії
- 2.11. аналіз уроку інформатики
- 2.12. аналіз уроку природознавства
- 2.13. аналіз уроку біології
- 2.14. аналіз уроку хімії
- 2.15. аналіз уроку географії
- 2.16. аналіз уроку образотворчого мистецтва
- 2.17. аналіз уроку музичного мистецтва
- 2.18. аналіз уроку трудового навчання (технології)
- 2.19. аналіз уроку фізичної культури
- 2.20. аналіз уроку захист вітчизни
- 2.21. моніторинг знань та вмінь учителя під час освітньої діяльності (аналіз уроку)
- 2.22. санітарно-гігієнічний аналіз уроку
- 2.23. аналіз дистанційного уроку
- 2.24. протокол перевірки індивідуального навчання
- 2.25. орієнтовна схема самоаналізу уроку

3. відвідування та аналіз виховних заходів

- 3.1. бланк аналізу виховного заходу.

**Критерії оцінювання управлінської діяльності керівників
(директора, заступників директора)**

№	Критерій оцінювання	Де відстежується	Бал
1	Управління навчальним закладом:		140
1.1	дотримання чинного законодавства в управлінні навчальним закладом;	аналітична довідка	10
1.2	контроль за виконанням освітніх програм;	звіт наказ	10
1.3	контроль за функціонуванням внутрішньої системи забезпечення якості освіти;	графік внутрішньошкільного контролю; книгі контролю; наказ	10
1.4	підвищення фахового рівня;	графік курсової підготовки	10
1.5	створення умов для здійснення дієвого та відкритого громадського контролю за діяльністю закладу освіти;	сайт закладу; протоколи зборів	10
1.6	створення умов для діяльності органів самоврядування закладу освіти;	план роботи; протокол	10
1.7	наявність та реалізація перспективного плану розвитку ЗОШ №1;	план роботи	10
1.8	створення позитивного іміджу навчального закладу у ЗМІ (сайт, газети, соціальні мережі);	скріншоти, копії	10
1.9	координація роботи із заступниками, соціально-психологічною службою, медичним працівником;	протоколи нарад, план роботи	10
1.10	ефективність управлінського контролю за власними дорученнями, наказами, рішеннями;	книга контролю	10
1.11	створення системи інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу (планування навчального процесу);	перелік освітніх програм	10
1.12	прозорість, відкритість, демократичність управління навчальним закладом;	протоколи нарад, опитувальний аркуш	10
1.13	організація фандрейзингу з метою реалізації шкільних проєктів;	акт	10
1.14	співпраця з батьками.	протоколи конференцій, батьківських зборів; протоколи благодійного фонду	10
2	Матеріально-технічне забезпечення:		50
2.1	наявність перспективного плану розвитку матеріально-технічної бази навчального закладу;	перспективний план	10

2.2	забезпеченість навчально-виховного процесу комп'ютерами, сучасним обладнанням, меблями;	акт інвентаризації	10
2.3	створення у закладі здоров'язберігаючого, безпечного та комфортного середовища (зони відпочинку, розвиваючі простори, спортивні майданчики, інше)	акт	10
2.4	якість формування бюджетних запитів на навчальний рік;	бюджетні запити	10
2.5	позитивне вирішення питань фінансово-господарської діяльності (залучення бюджетних, позабюджетних коштів)	акт	10
3	Кадрова політика:		50
3.1	забезпечення навчального процесу педагогічними кадрами;	тарифікаційний список	10
3.2	правильна розстановка учителів та класних керівників;	наказ	10
3.3	організація системи підвищення кваліфікації учителів у школі;	графік підвищення кваліфікації; матеріали атестації;	10
3.4	рівень підготовки та проведення педагогічних рад;	наказ; протоколи педрад	10
3.5	створення умов для варіативності навчання та вжиті заходи щодо упровадження інноваційних педагогічних технологій.	матеріали участі в експериментальній діяльності	10
4	Соціальний захист, збереження та зміцнення здоров'я учнів та працівників закладу:		60
4.1	забезпечення організації харчування та медичного обслуговування учнів і педагогічних працівників;	наказ акт	20
4.2	дотримання вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм;	наказ акт	20
4.3	система стимулювання учасників навчально-виховного процесу, організація їх відпочинку та оздоровлення;		10
4.4	надання соціальної підтримки та допомоги дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, дітям з малозабезпечених сімей		10

**Критерії
оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти
та внутрішньої системи забезпечення якості освіти**

Напрямок оцінювання	Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання
1	2	3
1. Освітнє середовище закладу освіти	1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці	1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці
		1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми
		1.1.3. Здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх
		1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях
		1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників
		1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті
		1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників

	1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі
		1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини
		1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі - керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви
	1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування
		1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
		1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти
		1.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя
		1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)
	2. Система оцінювання здобувачів освіти	2.1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень
		2.1.2. Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації

		компетентнісного підходу до навчання
		2.1.3. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним
	2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти	2.2.1. У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти
		2.2.2. У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання
	2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання	2.3.2. Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання
		2.3.3. Заклад освіти забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти	3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти	3.1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність
		3.1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти
		3.1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби)
		3.1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо)
		3.1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку
		3.1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі

	3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	3.2.1. Педагогічні працівники сприяють формуванню, забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
		3.2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти
	3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти	3.3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства
		3.3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок
		3.3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взамонавчання та інших форм професійної співпраці
	3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності	3.4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності
		3.4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти
4. Управлінські процеси закладу освіти	4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	4.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності
		4.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми
		4.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти

		4.1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання
4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	4.2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру	
	4.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах	
4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	4.3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми	
	4.3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності	
	4.3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників	
4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	4.4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу	
	4.4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу	
	4.4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування	
	4.4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників	

		освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади
		4.4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам
		4.4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти
	4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	4.5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності
		4.5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції

Додаток 6

ПРОГРАМА

самооцінювання якості освітнього середовища, управлінських процесів, якості педагогічної діяльності, системи оцінювання навчальних досягнень учнів у 2026-2027н.р.

Єдина методична тема. «Цифровізація освітнього середовища як засіб інтеграції STEARM-освіти у закладі»

Самооцінювання роботи закладу за напрямками:

- Освітнє середовище
- Система оцінювання здобувачів освіти

№	Зміст (форма узагальнення)	Місяць											Документи, що підлягають вивченню, аналізу
		Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	
I	Освітнє середовище закладу												
1.	Огляд території та приміщень закладу - чи територія огорожена - готовність	Н Д КО М				Акт и ЗД ГР				НД ЗДГ Р			Акти готовності, Бюджетні запити

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
	спортивни х майданчик ів - озелененн я території - стан приміщень початкової школи - чи не створює облаштува ння закладу загроз травмуван ня учнів і працівникі в												
2.	Огляд приміщень для харчуванн я	<u>Н</u> <u>Д</u> ЗД НВ Р	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗДН ВР	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗДН ВР	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗД НВ Р	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗДН ВР	<u>НД</u> М	<u>Н</u> <u>Д</u> ЗД НВ Р	Акти, довідні
3.	Дотриман ня санітарно- гігієнічног о стану приміщень	<u>Н</u> <u>Д</u> ЗД ГР	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗДГ Р	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗДГ Р	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗД ГР	<u>НД</u> М	<u>НД</u> ЗДГ Р	<u>НД</u> М	<u>Н</u> <u>Д</u> ЗД ГР	Акти, довідні
4.	Просвітни цька робота з учнями		<u>НД</u> ЗДНВР Безпек а дорожн ього руху	<u>НД</u> ЗДН ВР Прав ила кори стува ння газом у побу ті	<u>НД</u> ЗДН ВР 16 днів без наси льст ва	<u>НД</u> ЗДН ВР Інст рукт ажі з прав ил пове дінк и у гром адсь ких місц ях	<u>НД</u> ЗДН ВР ГРВ І	<u>НД</u> ЗД НВ Р Про фор ієн таці я Без печ ний Інте рне т	<u>НД</u> ЗДН ВР ЗДН ВР Інстр укта жі з прав ил пове дінк и у гром адськ их місц ях	<u>НД</u> ЗДН ВР ЦЗ	<u>НД</u> ЗДН ВР ЗДН ВР Інст рук тажі з прав ил пове дінк и у гром адсь ких місц ях	Акти, довідні, план роботи, протоколи НД, накази, класні журнали	

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
5.	Стан забезпечення закладу навчальними та іншими приміщеннями	<u>Н</u> <u>Д</u> ко м	<u>Н</u> ЗДН ВР (закр. каб.)										Технічний паспорт, доповідна
6.	Знання та дотримання учнями і працівниками закладу вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки	<u>Н</u> ЗД Н ВР	<u>НД</u> ЗДН ВР			<u>АН</u> <u>К</u> ЗД НВ Р						<u>Н</u> ЗД Н ВР	Журнал інструктажів, виховні заходи, документація з охорони праці, анкетування учнів, схеми евакуації, анкетування працівників, журнал реєстрації нещасних випадків.
7.	Умови для харчування здобувачів освіти і працівників		<u>Н</u> — ЗДН ВР		<u>НД</u> ЗД НВ Р		<u>Н</u> ЗД НВ Р					<u>Н</u> ЗД Н ВР	Накази, матеріали спостережень, анкетування
8.	Безпечне використання мережі Інтернет		<u>Н</u> ЗДН ВР (дозв іл батьк ів на фото відео з)		<u>Д</u> ПС	<u>АН</u> <u>К</u> ЗД НВ Р		<u>Д</u> — ПС					Дозвіл від батьків чи інших законних представників про зйомку та розміщення фото-відеоматеріалів на сайті, соцмережах. Результати опитування, моніторинг веб-сайту, інших інформацій

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
													них ресурсів.
9.	Адаптація та інтеграція здобувачів освіти 1-х, 5-х, класів та новоприбу лих учнів будь яких класів, учнів з особливим и проблемам и.		<u>Н</u> ЗДН ВР	<u>ПК-1</u> ЗД НВ Р	<u>ПК-5</u> ЗД НВ Р		<u>ХВ</u> Н ЗД НВ Р						Протокол педагогічно ї, результати анкетуванн я
10	Діяльність щодо запобіганн я будь- якого прояву дискримін ації, булінгу	<u>ПР</u> Д	<u>Н</u> ЗДН ВР		<u>З</u> ПС					<u>АН</u> К ПС		<u>Н</u> ЗД Н ВР	Звернення, анкети, аналіз ситуацій, план запобігання булінгу, інструкції для батьків із виявлення булінгу
11	Дотриман ня етичних норм, поваги до гідності, прав, свобод людини	<u>ПР</u> Д	<u>Н</u> ЗДН ВР							<u>АН</u> К ЗД НВ Р		<u>Н</u> ЗД Н ВР	Правила поведінки для здобувачів освіти, результати анкетуванн я здобувачів освіти , педагогів, батьків.
12	Формуван ня інклюзивн ого, розвиваль ного та мотивуюч ого середовищ а до	<u>ПР</u> Д	<u>НД.Н</u> ЗДГР ЗДН ВР (Про страте гію розвит ку на 25-26)								<u>ПР</u> Д	<u>Н</u> ЗД Н ВР	Стратегія розвитку. Річний план роботи. Заходи із вдосконале ння освітнього закладу. Матеріали психолого-

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
	освітнього простору												педагогічни х семінарів Структура методичної роботи Матеріали педагогічно ї ради План психолого- педагогічно го супроводу
13	Створення простору інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу(бібліотека)		<u>Н</u> <u>ЗДН</u> <u>ВР</u>							<u>АН</u> <u>К</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>		<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>Н</u> <u>ВР</u>	Журнал обліку відвідування. Результати анкетування
I	Система оцінювання здобувачів освіти												
14	2.1.Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень	<u>ПР</u> <u>Д</u>	<u>НД</u> <u>ЗДН</u> <u>ВР</u>					<u>А</u> <u>НК</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>			<u>ПР</u> <u>Д</u>		Оприлюднення інформації про критерії оцінювання. Спостереження, анкетування, вивчення документації
15	Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає		<u>Н</u> <u>ЗДН</u> <u>ВР</u>	<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>		<u>ПР</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>	<u>ХВ</u> <u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>			<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>	<u>ПР</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>	<u>Х</u> <u>В</u> <u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>Н</u> <u>ВР</u>	Протоколи засідань педрад, Аналітичні матеріали, спостереження за навчальним

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
	системати чне відсте ження та коригуван ня результаті в навчання кожного здобувача освіти												и заняттями, анкетуванн я.
1 6	Спрямова ність системи оцінюванн я на формуван ня у здобувачів освіти відповідал ьності за результата ми свого навчання, здатності до самооціню вання		<u>НД</u> ЗДН ВР	<u>ПР</u> ЗД НВ Р					<u>Н(в</u> <u>ід.</u> <u>ур.)</u> ЗД НВ Р				Річний план, документи внутрішньої системи забезпеченн я якості освітньої діяльності та якості.
	Педагоги												
1 7	Плануванн я діяльності, аналіз її результати вності (календарн е плануванн я)		<u>КТП</u> ЗДН ВР			<u>Н</u> ЗД НВ Р	<u>КТ</u> <u>П</u> ЗД НВ Р					<u>Н</u> ЗД Н ВР	Календарно -тематичне планування, наказ
1 8	Застосуван ня освітніх технологій , спрямован их на формуван ня ключових компетент ностей	<u>ПР</u> Д	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад <u>Н</u> <u>іноз</u> <u>емн</u> <u>і</u> <u>мов</u> <u>и</u>	<u>ВЗ</u> Ад <u>Н</u> Мат	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад <u>Н</u> муз ика	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад <u>Н</u> зар убі жна літ.	<u>ВЗ</u> Ад			Річний план, протокол педагогічни х рад, накази, результати моніторинг у

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
1 9	Формуван ня та реалізація індивідуал ьних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (інд. навч.)		<u>Н</u> ЗДН ВР								<u>Н</u> ЗД НВ Р		Документац ія індивідуаль ного навчання, сімейна, екстернат
2 0	Створення та використа ння освітніх ресурсів, інформаці йно- комунікаці йних технологій в освітньому процесі	<u>ПР</u> Д	<u>Н</u> ЗДН ВР	<u>МП</u> Р ЗД НВ Р	<u>ПР</u> (<u>пи</u> <u>тан</u> <u>ня</u>) Д	<u>МК</u> ЗД НВ Р		<u>ТЛ</u> ЗД НВ Р	<u>ВПІ</u> ЗД НВ Р			<u>Н</u> ЗД Н ВР	Оприлюдне ні публікації, педагогічне портфоліо Протоколи педагогічни х рад, електронні освітні ресурси, накази
2 1	Формуван ня суспільних цінностей у здобувачів освіти	<u>ПР</u> Д	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ВЗ</u> Ад	<u>ПР</u> Д	<u>ВЗ</u> Ад			Протоколи педрад, накази, рівень вихованості
2 2	Постійне підвищенн я професійн ого рівня і педагогічн ої майстерно сті педагогічн их працівникі в	<u>ПР</u> Д	<u>Н</u> ЗДН ВР		<u>ПР</u> Д	<u>ПК</u> <u>ПК</u> ЗД НВ Р	<u>ПР</u> <u>Н</u> Д		<u>ПР</u> Д			<u>Н</u> ЗД Н ВР	Проток оли педагог ічних рад, накази, сертифі кати, річний план роботи Сертиф ікати, зв іти про етапи проход ження дослідн ицько-

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
													експер имента льної роботи, публіка ції педагог ічних працівн иків
2 3	Налагодж ена співпраця зі здобувача ми освіти, їх батьками, працівни ками закладу освіти		<u>БЗб</u> Д		<u>Бзб</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> Р		<u>НД</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> Р	<u>Бк</u> <u>он</u> <u>ф</u> Д		<u>АН</u> <u>К</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> Р	<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> Р		Опитуванн я(анкетува ння) батьків, педагогів. Протоколи педагогічн ої ради, нарад при директоро ві
2 4	Навчання здобувачі в освіти на засадах академічн ої доброчес тності	<u>ПР</u> Д					<u>ПР</u> Д			<u>АН</u> <u>К</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> Р	<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> Р	<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>Н</u> <u>ВР</u>	Протоколи педагогічн их рад, анкетуван ня, спостереж ення за проведенн ям навчальни х занять
Управління													
2 5	Стратегія розвитку закладу освіти	<u>ПР</u> Д					<u>кор</u> <u>екц</u> <u>ія</u>				<u>ПР</u> Д		Стратегія розвитку закладу, Статут закладу, протокол педагогічн ої ради, технічний паспорт закладу, наказ про закріпленн я території

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
													обслугову вання, кошторис
2 6 .	Річне плануван ня та його результат ивність	<u>ПР</u> <u>Д</u>	<u>ЩН</u> <u>ЗДН</u> ВР	<u>ЩН</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>ЩН</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>ЩН</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>ПР</u> <u>Д</u>	<u>Н</u> <u>Д</u>	Стратегія розвитку закладу, Статут закладу, протокол педагогічн ої ради, технічний паспорт закладу, наказ про закріпленн я території обслугову вання, кошторис
2 7 .	Здійснен ня самооцін ювання закладу	<u>ПР</u> <u>Д</u>							<u>Н</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>АН</u> <u>К</u> <u>ЗД</u> НВ Р	<u>Пр</u> <u>Д</u>	<u>ЗВ</u> <u>Д</u>	Документи про внутрішню систему оцінюванн я, протоколи педагогічн ої ради, річний звіт про діяльність закладу
2 8 .	Здійснен ня заходів щодо утриманн я у належном у стані будівель, приміщен ь, обладнан ня	<u>ОЗ</u> <u>ЗК</u>	<u>Н</u> <u>ЗДН</u> ВР,К		<u>Ін</u> <u>К</u>	<u>БЗ</u> <u>Д</u>	<u>БЗ</u> <u>Д</u>					<u>ЗВ</u> <u>Д</u> <u>Д</u>	План розвитку матеріальн о- технічної бази закладу, запити про фінансува ння закладу, акти, оприлюдне ння кошторису

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
													і фінансови х звітів, журнал реєстрації вхідних, вихідних та внутрішні х документів , інвентарні книги, накази, офіційні листи, звернення.
2 9	Створенн я психологі чно- комфортн ого середови ща,КБОС	<u>П</u> <u>П</u> <u>С</u>					<u>ЗВ</u> <u>С</u>			<u>АН</u> <u>К</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>		<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>Н</u> <u>ВР</u>	Журнал реєстрації звернень, накази
3 0	Оприлюд нення інформац ії про свою діяльніст ь		<u>Н</u> <u>ЗДН</u> <u>ВР</u>								<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>		Сайт, сторінка у соціальних мережах, дошки оголошень , стенди
3 1	Штат закладу	<u>Ш</u> <u>р.</u> <u>Д</u>	<u>Тар.</u> <u>ЗНЗ-</u> <u>1</u> <u>ЗДН</u> <u>ВР</u>	<u>Сп</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>						<u>Орі</u> <u>єн.н</u> <u>ав.</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>	<u>Н</u> <u>ЗД</u> <u>НВ</u> <u>Р</u>		Штатний розпис закладу,по відомленн я про вакансії, освітня програма, статистичн і звіти
3 2	Мотиваці я педагогів до		<u>Н</u> <u>ЗДН</u> <u>ВР</u>			<u>Н,</u> <u>пре</u> <u>мія</u>						<u>Н</u>	Положенн я про стимулюва ння

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
	підвищен ня якості освітньої діяльност і, саморозв итку					ЗД НВ Р						ЗД Н ВР	працівникі в, графік стимулюва нь, штатний розпис, накази
3 3	Сприяння підвищен ню кваліфіка ції педагогіч них працівни ків	<u>Пр</u> ЗД Н ВР		<u>Пр</u> ЗД НВ Р			<u>Пр</u> , <u>Н</u> ЗД НВ Р		<u>Пр</u> ЗД НВ Р		<u>Пр</u> Д		Протоколи засідань педагогічн ої ради
3 4	Створенн я умов для реалізації прав і обов'язків учасників освітньог о процесу	<u>Пр</u> Д	<u>ЩН</u> ЗДН ВР	<u>ЩН</u> ЗД НВ Р	<u>НД</u> ЗД НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> ЗД НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> ЗД НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> ЗД НВ Р	<u>НД</u> ЗД НВ Р	<u>ЩН</u> ЗД НВ Р	<u>Щ</u> <u>Н</u> ЗД НВ Р	<u>Н</u> ЗД Н ВР	статут закладу, правила внутрішнь ого розпорядк у, освітня програма,
3 5	Прийнятт я управлінс ьких рішень із урахуван ням пропозиц ій учасників освітньог о процесу	<u>Пр</u> Д							<u>АН</u> <u>К</u> ЗД НВ Р			<u>ЗД</u> Д	Протоколи педагогічн их рад, нарад
3 6	Створенн я умов для розвитку громадсь кого самовряд ування		<u>Н</u> ЗДН ВР								<u>Н</u> ЗД НВ Р		Структура учнівськог о самовряду вання,Стат ут закладу, положення про органи громадянс ького самовряду

№	Зміст (форма узагальне ння)	Місяць											Документ и, що підлягают ь вивченню, а н а л і з у
		Се рп ень	Верес ень	Жов тень	Лис топ ад	Гру ден ь	Січ ень	Лю тий	Бере зень	Квіт ень	Тра вен ь	Че рве нь	
													вання, правила поведінки учасників освітнього процесу
3 7	Виявленн я громадян ської активност і та ініціатив и учасників освітньог о процесу		<u>КА</u> ЗДН ВР	<u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>Н</u> ЗД НВ Р <u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>КА</u> ЗД НВ Р	<u>Л</u> <u>А</u> <u>Н</u> ЗД Н ВР	Проекти, участь у місцевих заходах, протоколи педагогічн их рад, накази, річний план, звіт про діяльність закладу
3 8	Режим роботи закладу та розклад занять	<u>Пр</u> <u>Д</u>	<u>НД</u> ЗДН ВР				<u>НД</u> ЗД НВ Р				<u>Пр</u> <u>Д</u>		Режим роботи закладу, Ст атут, освітня програма, розклад занять

КТП- календарно -тематичне планування

ОЗ - оформлення запитів

Д - директор

ВЗ - відвідування занять

ЗДНВР- заступник директора

НД – нарада при директорові

К – комісія

ПС – психолог

Сем - семінар

ІН – інвентаризація

СП – соціальний педагог

МК- майстер-клас

ЗНЗ-1 – звіт

ЗК - зав.кабінетів

ТЛ - творча лабораторія

Сп – списки

ПКПК-планування курсів підвищення кваліфікації

АНК- анкета

МПП- методичне портфоліо

КА- календар активностей

БЗб- батьківські збори

БКонф – батьківська конференція

БЗ- бюджетні запити

З- заходи

Пр- педагогічна рада

ТУ – творчі уроки

ЩН- щоденні накази

Додаток 7

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН*

надолуження освітніх утрат, викликаних реаліями військового часу
у гімназії №1 Шепетівської міської ради Хмельницької області

№	Зміст роботи	Відповідальний	Дата проведення
1.	Проаналізувати рівень освітніх утрат здобувачів освіти гімназії.	Учителі-предметники; Учителі 1-4 кл.	Педрада – серпень. Вересень, перший тиждень
2.	Визначити теми на додаткове вивчення, повторення втраченого освітнього матеріалу.	Учителі-предметники Учителі 1-4 кл.	Вересень
3.	Внести корекцію у КТП, зазначивши теми для додаткової роботи, формат, у тому числі і формат навчальних канікул <i>Позначати тему можна НОУ (надолуження освітніх утрат)</i> <i>Формат (очно, дистанційно) – індивідуальна консультація, індивідуальна робота на уроці, самостійне опрацювання з перевіркою учителя</i>	Учителі-предметники Учителі 1-4 кл.	Вересень, жовтень, грудень-січень, березень, лютий (для 1 класів)
4.	Створити карту подолання освітніх утрат. <i>Це можуть бути визначені конкретні теми, опорні знання, уміння, навички, якими мають оволодіти учні після додаткового опрацювання. До неї може входити важливе з теми (правила, формули, алгоритми,</i>	Учителі-предметники; Учителі 1-4 кл.	Вересень

	<i>зразки, шаблони, таблиці, пам'ятки, тощо) з певного навчального предмета.</i>		
5.	Організувати роботу з подолання освітніх утрат відповідно до відкоригованого КТП, опорної карти подолання освітніх утрат	Учителі-предметники; Учителі 1-4 кл.	Вересень-грудень
6.	Використовувати додаткові інтернет-ресурси, що дають можливість самостійного повторення вивченого в цікавій та ігровій формах.	Учителі-предметники Учителі 1-4 кл.	Постійно
7.	Провести діагностичні роботи з метою перевірки подолання освітніх утрат.	Учителі-предметники; Учителі 1-4 кл.	Грудень
8.	Проаналізувати результат діагностичної роботи у порівнянні з проведеною ДР у вересні.	Учителі-предметники; Учителі 1-4 кл.	Грудень

*Відповідно до Стаття 54 Закону України «Про освіту» «Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу» «Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають право на академічну свободу, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, педагогічну ініціативу, розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання. Тож будь-яка педагогічна ініціатива з подолання освітніх утрат вітається, навіть якщо вона відрізнятиметься від визначеного в орієнтовному плані.

Моніторинг адаптації дітей у закладі та моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти

№	Напрямок роботи	Зміст роботи	Учасники процесу	Час проведення	Узагальнення результатів
1	Співпраця школи з дошкільними навчальними закладами	Зустрічі педагогів із обговорення програм і планів навчально-виховної роботи	Вихователі ДНЗ, психологи ДНЗ та ЗНЗ, вчителі початкових класів, члени адміністрації	Січень лютий	
		Батьківські збори у ДНЗ «Готовність дитини до навчання у першому класі школи»	Батьки вихованців старшої групи ДНЗ, вихователі ДНЗ, вчителі початкових класів, члени адміністрації ДНЗ та ЗНЗ	Листопад	
		Зустрічі-знайомства (індивідуальні) з майбутніми першокласниками та їх батьками Робота ШМП	Майбутні першокласники, їхні батьки, вчителі початкових класів, шкільний психолог, логопед, члени адміністрації	Листопад - травень	
		Збори для батьків майбутніх першокласників	Батьки майбутніх першокласників, вчителі початкових класів, шкільний психолог, логопед, члени адміністрації	Листопад Травень Серпень	Наказ про зарахування

2	Співпраця вчителів початкових класів	Взаємоконсультації, семінари, інші методичні заходи	Вчителі початкових класів, шкільний психолог, соціальний педагог, члени адміністрації	Вересень	Педконсиліум «Наступність у навчанні між ДНЗ і ЗНЗ»
3	Робота з першокласниками з питань адаптації до умов навчання у школі	Діагностична, розвиваюча, корекційна, профілактична робота	Учні перших класів, вчителі, що працюють з учнями перших класів, шкільний психолог, соціальний педагог, шкільний логопед, члени адміністрації	Вересень-жовтень	
4	Робота з учнями 2-3-х класів	Діагностична, розвиваюча, корекційна, профілактична робота	Вчителі, що працюють з учнями 2–3х класів, шкільний психолог, соціальний педагог, шкільний логопед, члени адміністрації	Вересень-травень	Протокол
5	Робота з учнями 4-х класів щодо готовності до навчання у 5-му класі	Діагностична, розвиваюча, корекційна, профілактична робота	Учні 4-х класів, вчителі, що працюють з учнями 4-х класів, шкільний психолог, соціальний педагог, члени адміністрації	Лютий - травень	Контрольні роботи відповідно до графіку моніторингу
6	Співпраця вчителів	Взаємовідвідування уроків,	Вчителі початкових	Лютий травень	

	початкових класів з вчителями середньої ланки щодо наступності у навчанні	виховних заходів, обговорення програм і планів навчально-виховної роботи	класів, вчителі середньої ланки, шкільний психолог, соціальний педагог, члени адміністрації		
		Батьківські збори у «Готовність учнів до навчання у 5 класі»	Вчителі початкових класів, вчителі середньої ланки, шкільний психолог, соціальний педагог, члени адміністрації	Квітень	
7	Робота з учнями 5-х класів з питань адаптації до умов навчання у середній ланці школи	Діагностична, розвиваюча, корекційна, профілактична робота	Учні 5х класів, вчителі, що працюють з учнями 5-х класів, шкільний психолог, соціальний педагог, члени адміністрації	Вересень жовтень	Засідання педагогічного консилиуму: «Адаптація учнів 5 х класів до умов навчання у середній школі»
8	Робота з учнями 9-х класів щодо намірів подальшого навчання	Діагностична, профорієнтаційна робота	Учні, класні керівники, шкільний психолог, соціальний педагог, члени адміністрації	Грудень-травень	Анкетування щодо намірів подальшого навчання, вибору профілю навчання

Додаток 9

ПОЛОЖЕННЯ
про моніторинг якості освіти та освітньої діяльності
Гімназії №1 Шепетівської міської ради
Хмельницької області

I. Загальні положення

1.1. Положення визначає механізм підготовки та порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освіти та освітньої діяльності (далі – Моніторинг) у Гімназії №1 Шепетівської міської ради Хмельницької області.

1.2. Моніторинг проводиться відповідно до:

Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», інших актів законодавства в області освіти, наказів МОН, Внутрішньої системи якості освіти, Порядку проведення

моніторингу якості освіти (наказ МОН 16 січня 2020 року № 54), Статуту закладу, цього Положення.

1.3. Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності закладу.

1.4. Внутрішньошкільний моніторинг передбачає збирання (первинні дані), аналіз та оцінку якості освіти, зберігання (створення і ведення бази даних), прогнозування та розробку рекомендацій щодо корекційної роботи.

1.5. Моніторингові дослідження проводяться робочою й моніторинговою групами.

1.6. Положення поширюється на всіх працівників навчального закладу та учасників освітнього процесу.

1.3. У цьому Положенні використовуються такі терміни:

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Моніторинг в освіті – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і дає прогноз її розвитку.

Призначення моніторингу – забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

Якість освіти – інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

II. Завдання, мета, напрями, принципи Моніторингу

2.1. Основними завданнями моніторингу є:

- визначення якості навчальних досягнень учнів, рівня їхньої соціалізації;
- сприяння підвищенню якості загальної середньої освіти;
- вивчення зв'язку між успішністю учнів і соціальними умовами їхнього життя, результатами роботи педагогів, рівнем соціального захисту, моральними цінностями, потребами особистості та держави;
- оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, лабораторного, ресурсного забезпечення навчального закладу;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу, реалізації особистісно зорієнтованої системи освіти, адаптованої до рівнів і особливостей розвитку учнів;
- упровадження освітніх Інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти та форм організації освітнього процесу;
- визначення позитивного іміджу, престижності й конкурентоспроможності навчального закладу.

2.2. Мета проведення Моніторингу:

виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі освіти, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей;

визначення результативності навчання та виховання учнів;

перевірка відповідності змісту освіти сучасним вимогам суспільства.

2.3. Напрями моніторингу:

- діагностичний моніторинг (визначення рівня академічних навичок учнів);
- моніторинг діяльності (включає заміри «входу» і «виходу»);
- статичний моніторинг (надає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямками діяльності закладу, порівняти отриманий результат із нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення);
- динамічний моніторинг (багаторазовий замір певних характеристик під час усього циклу діяльності);

- психологічний моніторинг (постійне відстеження певних особливостей у ході навчальної діяльності);
- внутрішній моніторинг ефективності (спостереження за динамікою становлення колективу, прогнозування проблем, які можуть з'явитися в майбутньому);
- моніторинг освітніх систем (оцінювання стану системи, у якій відбуваються зміни, з подальшим прийняттям управлінського рішення);
- педагогічний моніторинг (супровідний контроль і поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації й здійсненні освітнього процесу);
- освітній моніторинг (супровідне оцінювання й поточна регуляція будь-якого процесу в освіті);
- учнівський моніторинг (комплекс психолого-педагогічних процедур, які супроводжують процес засвоєння учнями знань, сприяють виробленню нової інформації, необхідної для спрямування дій на досягнення навчальної мети);
- моніторинг загальноосвітньої підготовки учнів (систематичне відстеження виконання державних вимог підготовки учнів за основними навчальними дисциплінами);
- змістовний (особистісно зорієнтований) моніторинг (динаміка особистісного розвитку);
- моніторинг результативності освітнього процесу (показує загальну картину дій усіх факторів, що впливають на навчання та виховання, і визначає напрями, які потребують більш детального дослідження).

2.4 Принципи проведення Моніторингу:

- систематичності та системності;
- доцільності;
- прозорості моніторингових процедур та відкритості;
- безпеки персональних даних;
- об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
- відповідального ставлення до своєї діяльності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

III. Об'єкти моніторингу

3.1. Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі:

1. Освітнє середовище:

- контингент тих, хто навчається;
- кадрове (педагогічне) забезпечення освітнього процесу.

2. Здобувачі освіти:

- ступінь адаптації до навчання учнів 1-х, 5-х, класів;
- рівень навченості (з усіх предметів);
- рівень вихованості учнів;
- рівень роботи з обдарованими дітьми;
- реалізація моделі випускника (за ступенями навчання).

3. Педагогічні працівники:

- рівень професійної компетентності;
- якість і результативність педагогічної роботи;
- рівень інноваційної діяльності;
- самоосвітня діяльність.

4. Освітній процес:

- відомості про виконання всеобучу;
- аналіз мережі навчального закладу і території обслуговування;
- аналіз стартового, проміжного та підсумкового контролю за рівнем навчальних досягнень учнів.

5. Соціально-психологічне супроводження освітнього процесу:

- соціальний паспорт класу;
- психологічна діагностика;
- профілактична робота.

6. Виконання вимог КБОС - здоров'язберігаючий аспект, безпека життєдіяльності, охорона праці.

IV. Суб'єкти, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу

4.1. Суб'єктами моніторингу виступають:

- робоча і моніторингова групи,
- адміністрація школи,
- органи учнівського самоврядування,
- батьківська громада.

4.2. Ініціаторами моніторингу є адміністрація закладу, органи самоуправління школи.

V. Форми та методи моніторингу

5.1. Моніторинг може проводитися у формі:

- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

5.3. Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно.

5.4. Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

5.5. Методами проведення дослідження під час моніторингу можуть бути:

- опитування (анкетування, інтерв'ювання);
- тестування;
- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю;
- фокус-група;
- аналіз документації;
- аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами звітності;
- інші методи, визначені у Програмі.

VI. Склад Моніторингової служби

6.1. Керівництво школи:

- розробляє і втілює внутрішньошкільну систему моніторингу якості освіти і виховання;
- установлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;
- визначає шляхи подальшого розвитку школи.

6.2. Робоча група (координатор, інструктор, консультант):

- планує, розробляє Програму (формулює проблеми, що досліджуватимуться; визначає мету та завдання моніторингу; розраховує і формує вибірки, визначає критерії і показники оцінювання результатів дослідження тощо);
- ініціює дослідження;
- координує, проводить моніторингові дослідження.

6.3. Моніторингова група (статист, експерт, аналітик):

- збирає інформацію;
- вивчає інформацію;
- аналізує результати моніторингу;
- узагальнює результати моніторингу;
- веде облік результатів моніторингу;
- оприлюднює на сайті;
- розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.

6.4. Класний керівник:

- проводить контроль за всеобучем кожного учня;
- своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
- своєчасно подає інформацію для моніторингу.

6.5. Учитель:

- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень учнів з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, підсумків за семестри, навчальний рік;
- визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;

- своєчасно подає інформацію для моніторингу.

VII. Процедура підготовки та проведення моніторингу

7.1. Проведення моніторингових досліджень здійснюється у 3 етапи:

I етап – підготовчий: постановка мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію, написання наказу;

II етап – практичний: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів;

III етап – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.

7.2. Розроблення програми, в якій визначається:

мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них).

7.3. До Програми додається графік проведення моніторингу.

7.4. Моніторинг проводиться в терміни, визначені у програмі.

При визначенні термінів проведення моніторингу суб'єкт моніторингу враховує можливі ризики, пов'язані з надмірним навантаженням на здобувачів освіти та педагогічних працівників внаслідок збігу кількох контрольних-вимірних заходів (зовнішнє незалежне оцінювання, державна підсумкова атестація тощо).

7.5. Моніторинг проводиться державною мовою, крім випадків, коли для досягнення цілей моніторингу доцільним є його проведення іноземною мовою, яка вивчається у закладі.

7.6. При проведенні моніторингу адміністрація закладу освіти створює належні умови для його проведення, зокрема з надають необхідні приміщення, матеріально-технічні ресурси, забезпечують розумне пристосування для осіб з особливими освітніми потребами (у разі потреби), вносять необхідні зміни до графіку освітнього процесу.

7.7. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію школи.

7.8. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні.

7.9. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за відповідною формою.

7.10. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях професійних спільнот учителів-предметників, методичної та педагогічної рад школи.

7.11. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року.

7.12. Моніторингові дослідження можуть проводитися з учнями, педагогічними працівниками школи, з батьками та громадськістю.

7.13. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.

VIII. Вимоги до учасників моніторингових досліджень

8.1. Обов'язки учасників моніторингу:

- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;
- виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
- виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
- після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
- дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності; виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб'єктом моніторингу.

8.2. Учасникам дослідження, які залучені до проведення моніторингу, забороняється:

- приносити до місця проведення моніторингу небезпечні предмети і речовини, що становлять загрозу для життя і здоров'я людини;
- заважати іншим учасникам дослідження виконувати письмову роботу (завдання);

- спілкуватися в будь-якій формі з іншими учасниками моніторингу протягом часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), якщо інше не передбачено Програмою;
- псувати майно установи чи організації, в приміщенні яких проводиться моніторинг, чи майно осіб, які перебувають у цьому приміщенні;
- виносити за межі місця проведення моніторингу матеріали моніторингу (якщо процедурою моніторингу, визначеною в Програмі, передбачено збереження конфіденційності матеріалів моніторингу).

8.3. У разі порушення учасником вимог проведення зовнішнього моніторингу, внаслідок чого може бути поставлено під сумнів надійність результатів моніторингу, учасник не допускається до проведення моніторингу або видаляється з місця проведення моніторингу.

IX. Результати моніторингу

9.1. Підсумки моніторингу підводяться двічі на рік (за результатами I семестру, навчального року).

9.2. Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.

9.3. Результати моніторингу можуть передаватися іншим особам або оприлюднюватися ними лише за згодою ініціатора моніторингу.

9.4. Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях предметних спільнот, нарадах при директорі, засіданнях методичної ради школи, педрадах.

9.5. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

X. Контроль за проведенням моніторингу

10.1. Контроль за проведенням моніторингу здійснює адміністрація школи.

10.2. Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією закладу, графіком.

10.3. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

10.4. Особи, які організовують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

10.5. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали.

10.6. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

Критерії оцінювання освітнього середовища

Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Бали
1	2	3
1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці	1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці	5
	1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми	5

	1.1.3. Здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх	5
	1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях	5
	1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників	5
	1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті	5
	1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників	5
1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі	5
	1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини	5
	1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі - керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви	5
1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування	5
	1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	5
	1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти	5
	1.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя	5

	1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)	5
Всього		75

Додаток 10

Професійне зростання керівних та педагогічних працівників.

Перспективний план атестації 2026-2031

2027		2028		2029		2030		2031	
1	Перерва Д.І.	1	Ковальчук П.М.	1	Хаврун Г.Б.	1	Дячук О.О.	1	Лебідь В.Р.
2	Пристаичук О.Є.	2	Яцюк Ю.В..	2	Радченко К.О.	2	Васик М.В.	2	Давидова Л.В.
3	Терепа Л.М.	3	Волова І.І.	3	Дмитрук В.М.	3	Швед О.С.	3	Закревська О.Ю.
4	Грачова О.В.	4	Костюк Т.В.	4	Голенко Н.О.	4	Гасюк Л.В.	4	Кузьменко О.В.
5	Каялайнєн О.В.	5	Собчук Н.М.	5	Фещина С.В.	5	Дечковська В.О.	5	Сорочинська Т.М.
6	Тимощук Л.В.	6	Толстюк Л.В.	6	Орленко О.А.	6	Артемчук Д.Д.	6	
7	Федорчук О.І.	7	Рибій І.В.	7	Сивопляс О.В.	7	Сокальська Т.П	7	
8	Шуляков О.Ю.	8	Шутяк Л.А.	8	Охрімець З.П.	8	.	8	
9	Наметченко І.О.	9	Асєєв В.О.	9		9		9	
10	Яценко Л.А.	10	Бруцька Т.В.	10		10	Собчук Н.-дир	10	Пристаичук О.Є.
11		11	Власюк Ю.В.	11		11		11	
12		12		12		12		12	

Додаток 11

Моніторинг сформованості наскрізних умінь, цінностей та м'яких навичок здобувачів освіти

1. Загальні положення

Моніторинг сформованості наскрізних умінь, цінностей та м'яких навичок здобувачів освіти є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу.

Моніторинг спрямований на отримання об'єктивної та системної інформації про те, наскільки здобувачі освіти здатні застосовувати набуті знання, уміння, ставлення та ціннісні орієнтири у навчальних, соціальних і життєвих ситуаціях.

Моніторинг не має на меті визначення «рівня вихованості» особистості здобувача освіти, оцінювання його особистих якостей або порівняння дітей між собою.

Результати моніторингу використовуються виключно для:

- визначення сильних сторін здобувачів освіти;
- виявлення освітніх потреб та зон розвитку;
- удосконалення освітнього процесу;
- планування виховної та розвивальної роботи;
- коригування методів і форм роботи педагогічних працівників;
- визначення потреби в додатковій педагогічній підтримці;
- оцінювання ефективності заходів, спрямованих на розвиток наскрізних умінь, цінностей та м'яких навичок;
- аналізу освітньої динаміки на рівні класу, паралелі та закладу освіти.

Наскрізнi вміння формуються під час вивчення всіх освітніх компонентів, тому їх моніторинг здійснюється не як оцінювання окремого навчального предмета, а як міжпредметне та комплексне вивчення освітнього поступу здобувачів освіти.

2. Мета моніторингу

Метою моніторингу є визначення рівня сформованості та динаміки розвитку в здобувачів освіти:

- наскрізних умінь;
- ціннісних орієнтирів;
- м'яких навичок, необхідних для навчання, взаємодії, самореалізації та відповідального громадянства.

3. Основні завдання моніторингу

Основними завданнями є:

- визначення сформованості ключових наскрізних умінь;
- визначення здатності здобувачів освіти застосовувати ці вміння в практичних ситуаціях;
- виявлення рівня розвитку комунікації, співпраці, самостійності, відповідальності та самоорганізації;
- визначення здатності здобувачів освіти аналізувати інформацію, критично мислити та приймати обґрунтовані рішення;
- визначення здатності конструктивно взаємодіяти з іншими та керувати власними емоційними реакціями;
- виявлення сформованості ціннісних орієнтирів, які проявляються у поведінці та прийнятті рішень;
- визначення динаміки розвитку наскрізних умінь та м'яких навичок;
- визначення чинників, які сприяють або перешкоджають їх формуванню;
- використання результатів моніторингу для вдосконалення освітнього середовища.

4. Основні напрями моніторингу

Моніторинг здійснюється за такими напрямками.

4.1. Читання з розумінням

Вивчається здатність здобувача освіти:

- знаходити явну та приховану інформацію;
- визначати головну думку тексту;
- встановлювати зв'язки між частинами інформації;
- робити висновки;
- відрізняти факт від судження;
- оцінювати достовірність інформації;
- використовувати інформацію з тексту для розв'язання практичної проблеми.

4.2. Усне та письмове висловлювання власної думки

Вивчається здатність:

- чітко висловлювати власну думку;
- логічно будувати висловлювання;
- добирати аргументи;
- наводити приклади;
- враховувати позицію співрозмовника;
- письмово формулювати власну позицію;
- дотримуватися культури мовлення та академічної доброчесності.

4.3. Критичне та системне мислення

Вивчається здатність:

- ставити запитання;
- аналізувати інформацію з різних джерел;
- визначати достовірність та надійність інформації;
- розрізняти факти, припущення та оцінні судження;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- бачити проблему комплексно;
- формулювати аргументовані висновки;
- переглядати власну позицію після отримання нової інформації.

4.4. Розв'язування проблем

Вивчається здатність:

- визначати проблему;
- встановлювати причини проблемної ситуації;
- пропонувати кілька варіантів її вирішення;
- оцінювати переваги та ризики різних рішень;
- обирати обґрунтований спосіб дії;
- аналізувати результат;
- за потреби змінювати стратегію.

4.5. Творчість та ініціативність

Вивчається здатність:

- генерувати власні ідеї;
- пропонувати нестандартні рішення;
- ініціювати діяльність;
- самостійно визначати способи виконання завдання;
- використовувати набуті знання у нових ситуаціях;
- доводити започатковану справу до результату.

4.6. Співпраця та командна взаємодія

Вивчається здатність:

- працювати в команді;
- слухати та враховувати думки інших;
- розподіляти обов'язки;
- виконувати свою частину спільного завдання;
- допомагати іншим учасникам команди;
- конструктивно вирішувати суперечки;
- досягати спільної мети;
- відповідати за власний внесок у спільний результат.

4.7. Емоційна саморегуляція

Вивчається здатність:

- розпізнавати власні емоції;
- називати та пояснювати власний емоційний стан;
- використовувати прийнятні способи його регулювання;
- контролювати імпульсивні реакції;
- конструктивно реагувати на критику та невдачу;
- звертатися по допомогу у складних ситуаціях;
- враховувати емоційний стан інших людей.

4.8. Самостійність та самоорганізація

Вивчається здатність:

- самостійно ставити навчальну мету;
- планувати роботу;
- визначати пріоритети;
- раціонально використовувати час;
- доводити завдання до завершення;
- контролювати якість власної роботи;
- визнавати помилки та виправляти їх;
- оцінювати власний поступ.

4.9. Прийняття рішень та оцінювання ризиків

Вивчається здатність:

- аналізувати ситуацію перед прийняттям рішення;
- передбачати можливі наслідки;
- розрізняти безпечні та небезпечні способи дії;
- звертатися до достовірних джерел інформації;
- приймати відповідальні рішення;
- брати відповідальність за наслідки власних рішень.

4.10. Ціннісні орієнтири

Моніториться не декларативне знання цінностей, а їх прояв у діяльності та взаємодії. Основними орієнтирами є:

- повага до гідності та прав людини;
- відповідальність;
- справедливість;
- чесність;
- академічна доброчесність;
- толерантність та повага до різноманіття;

- взаємодопомога;
- громадянська відповідальність;
- патріотизм та українська національна ідентичність;
- бережливе ставлення до довкілля;
- безпека;
- цінність здоров'я;
- готовність до навчання впродовж життя.

5. Інструментарій моніторингу

Моніторинг здійснюється із застосуванням комплексу методів. Основними методами є:

- практико-орієнтовані завдання;
- ситуаційні завдання;
- спостереження;
- анкетування здобувачів освіти;
- самооцінювання;
- взаємооцінювання;
- оцінювання педагогічними працівниками;
- аналіз учнівських проєктів;
- аналіз портфоліо;
- аналіз групової роботи;
- аналіз результатів проєктної та дослідницької діяльності;
- структуровані бесіди;
- аналіз динаміки освітніх результатів.

Для підвищення об'єктивності результатів застосовується поєднання щонайменше двох методів.

Перевага надається завданням, у яких здобувач освіти має продемонструвати вміння діяти, аналізувати, аргументувати, співпрацювати або приймати рішення, а не лише відтворити готову інформацію.

6. Модель рівнів сформованості

Для узагальнення результатів використовується чотирирівнева модель.

Початковий рівень

Здобувач освіти:

- виконує завдання переважно за зразком або за значної допомоги;
- має труднощі із застосуванням умінь в новій ситуації;
- потребує постійного педагогічного супроводу;
- не завжди може пояснити власний вибір або рішення.

Середній рівень

Здобувач освіти:

- виконує типові завдання самостійно;
- застосовує умінь у знайомих ситуаціях;
- за потреби користується підказками;
- може пояснити основні мотиви власних дій;
- потребує підтримки під час виконання складніших або нестандартних завдань.

Достатній рівень

Здобувач освіти:

- самостійно застосовує умінь у різних ситуаціях;
- обґрунтовує власну позицію;

- аналізує результати власної діяльності;
- конструктивно взаємодіє з іншими;
- здатний самостійно визначити спосіб розв'язання проблеми;
- ефективно використовує зворотний зв'язок.

Високий рівень

Здобувач освіти:

- творчо та гнучко застосовує уміння в нових ситуаціях;
- самостійно визначає проблему та стратегію її розв'язання;
- аргументовано приймає рішення;
- ініціює спільну діяльність;
- конструктивно вирішує конфліктні ситуації;
- оцінює ризики та наслідки власних дій;
- здійснює змістовне самооцінювання;
- здатний переносити набуті уміння в нові навчальні та життєві ситуації.

7. Критерії оцінювання

Для кожного напрямку використовується від 3 до 5 індикаторів.

Кожен індикатор оцінюється за шкалою:

Бал	Характеристика прояву
1	уміння/цінність практично не проявляється або проявляється лише за значної допомоги
2	проявляється ситуативно, у знайомих умовах
3	проявляється самостійно у більшості типових ситуацій
4	стабільно проявляється, переноситься у нові ситуації, здобувач освіти може пояснити та обґрунтувати власні дії

Оцінювання не використовується для виставлення навчальної оцінки з предмета.

8. Рекомендований діагностичний комплекс

Для проведення щорічного моніторингу рекомендується сформувати комплекс із чотирьох блоків.

Блок 1. Практичне ситуаційне завдання

Здобувач освіти отримує реальну або наближену до реальної ситуацію.

Наприклад:

«У шкільному чаті поширили повідомлення про подію, яке містить емоційні твердження та посилання на невідоме джерело. Частина учнів уже почала поширювати це повідомлення. Ваше завдання — визначити, як ви будете діяти».

Оцінюються:

- читання з розумінням;
- критичне мислення;
- оцінювання достовірності інформації;
- прийняття рішення;
- оцінювання ризиків;
- відповідальність;
- академічна/інформаційна доброчесність.

Блок 2. Групове завдання

Учні отримують спільну проблему та мають протягом визначеного часу розробити рішення.

Наприклад:

«Запропонуйте три способи зробити шкільне середовище більш комфортним і безпечним. Оберіть один варіант та підготуйте план його реалізації».

Оцінюються:

- співпраця;
- комунікація;
- ініціативність;
- відповідальність;
- уміння аргументувати;
- розподіл ролей;
- розв'язування проблем;
- прийняття спільного рішення.

Блок 3. Самооцінювання здобувача освіти

Учень відповідає на запитання:

- Що в мене виходить найкраще?
- Які завдання мені найскладніше виконувати?
- Як я реаую, коли припускаюся помилки?
- Чи можу я змінити власну думку, якщо отримав переконливі докази?
- Як я поведжуся, коли моя думка відрізняється від думки більшості?
- Чи вмію я просити про допомогу?
- Як я планую виконання складного завдання?
- Як я перевіряю достовірність інформації?
- Що я роблю, якщо бачу несправедливість?
- Яке вміння я хотів/хотіла б розвинути протягом наступного року?

Блок 4. Спостереження педагогічних працівників

Педагогічні працівники протягом визначеного періоду спостерігають за проявами умінь у навчальній та позанавчальній діяльності.

Фіксуються не суб'єктивні характеристики на кшталт «вихований», «невихований», «активний», «пасивний», а конкретні поведінкові прояви.

Наприклад:

- самостійно розпочинає виконання завдання;
- аргументує власну думку;
- слухає співрозмовника;
- виконує домовленості;
- бере відповідальність за свою частину спільної роботи;
- конструктивно реагує на помилку;
- звертається по допомогу;
- перевіряє інформацію перед її використанням;
- дотримується правил академічної доброчесності;
- пропонує власні способи розв'язання проблеми.

9. Зведена карта моніторингу

Для кожного класу формується узагальнена карта.

Напрямок	Середній бал	% учнів із достатнім/високим рівнем	Динаміка	Потреба в розвитку
Читання розумінням	3			
Комунікація				
Критичне мислення				
Розв'язування проблем				
Творчість та ініціативність				
Співпраця				
Емоційна саморегуляція				
Самоорганізація				
Прийняття рішень				
Ціннісні орієнтири				

Під час аналізу результатів доцільно визначати не лише середній показник, а й:

- частку здобувачів освіти, які демонструють достатній та високий рівень;
- частку здобувачів освіти, які потребують додаткової підтримки;
- динаміку показників порівняно з попереднім моніторингом;
- відмінності між паралелями;
- сильні сторони освітнього процесу;
- напрями, які потребують педагогічного втручання.

10. Періодичність моніторингу

Моніторинг проводиться:

- комплексно — один раз на навчальний рік;
- окремі напрями — протягом року в межах поточної педагогічної діяльності;
- повторно — за потреби після реалізації корекційних або розвивальних заходів.

Для визначення динаміки бажано проводити комплексний моніторинг у тих самих вікових/класних групах із використанням зіставного інструментарію.

11. Учасники моніторингу

До проведення моніторингу можуть залучатися:

- адміністрація закладу освіти;

- педагогічні працівники;
- практичний психолог;
- соціальний педагог;
- інші фахівці, які працюють із здобувачами освіти;
- здобувачі освіти через самооцінювання;
- батьки або інші законні представники — у разі проведення окремих опитувань.

12. Використання результатів

Результати моніторингу використовуються для:

- планування методичної роботи;
- визначення тематики професійного розвитку педагогічних працівників;
- удосконалення навчальних завдань;
- розвитку проєктного та діяльнісного навчання;
- удосконалення форм групової роботи;
- планування заходів з розвитку соціально-емоційних навичок;
- удосконалення освітнього середовища;
- визначення потреби в індивідуальній або груповій педагогічній підтримці;
- коригування освітньої програми та плану роботи закладу;
- підготовки аналітичного звіту за результатами самооцінювання.

Результати моніторингу не використовуються для ранжування здобувачів освіти, публічного порівняння дітей або визначення «кращих» і «гірших» учнів.

13. Представлення результатів у звіті за самооцінюванням

У звіті ВСОЯО результати моніторингу доцільно представляти у вигляді:

- узагальнених кількісних показників;
- діаграм за основними напрямками;
- порівняння результатів у динаміці;
- визначення сильних сторін;
- визначення напрямів, що потребують покращення;
- опису заходів, які заклад планує здійснити.

При цьому персональні результати окремих здобувачів освіти не оприлюднюються.

14. Підсумковий показник

Для загального аналізу заклад може використовувати інтегрований показник сформованості наскрізних умінь, цінностей та м'яких навичок.

Інтегрований показник визначається як середнє значення результатів за основними напрямками моніторингу та використовується виключно для аналізу динаміки на рівні класу, паралелі або закладу.

Основним результатом моніторингу є не кількісний бал, а визначення:

- що здобувачі освіти вже вміють;
- що вони можуть робити самостійно;
- у яких ситуаціях потребують підтримки;
- які уміння потребують подальшого розвитку;
- які зміни необхідно внести в організацію освітнього процесу.

15. Орієнтовна модель аналізу результатів

За результатами моніторингу адміністрація закладу формує аналітичний висновок за схемою:

«результат → проблема → причина → управлінське рішення → очікуваний результат».

Додаток 1

Анкета самооцінювання здобувача освіти щодо сформованості наскрізних умінь, ціннісних орієнтирів та м'яких навичок

Мета

Анкета призначена для самооцінювання здобувачами освіти власних умінь, способів взаємодії, ставлення до навчання та прояву ціннісних орієнтирів.

Анкета не є тестом і не використовується для виставлення навчальних оцінок.

Інструкція для учня

Прочитай кожне твердження та обери відповідь, яка найбільше відповідає тому, як ти зазвичай дієш.

- 1 — майже ніколи**
- 2 — іноді**
- 3 — часто**
- 4 — майже завжди**

Відповідай чесно. Правильної чи неправильної відповіді немає.

Варіант А. Для учнів 5–6 класів

1. Навчання та самоорганізація

1. Я розумію, що саме потрібно зробити під час виконання завдання.
2. Я намагаюся самостійно виконувати завдання перед тим, як попросити про допомогу.
3. Я планую, що потрібно зробити спочатку, а що потім.
4. Я доводжу розпочату роботу до кінця.
5. Якщо зробив/зробила помилку, намагаюся її виправити.

2. Читання та робота з інформацією

6. Я можу визначити головну думку тексту.
7. Я можу знайти в тексті інформацію, яка потрібна для відповіді.
8. Я розумію різницю між фактом і власною думкою.
9. Якщо інформація здається мені неправдивою, я намагаюся її перевірити.
10. Я можу пояснити, звідки взяв/взяла інформацію.

3. Критичне мислення та розв'язування проблем

11. Я ставлю запитання, якщо чогось не розумію.
12. Перед прийняттям рішення я думаю про його наслідки.
13. Якщо перший спосіб розв'язання проблеми не спрацював, я шукаю інший.
14. Я можу пояснити, чому обрав/обрала саме такий варіант.
15. Я можу змінити свою думку, якщо дізнався/дізналася нові переконливі факти.

4. Співпраця та комунікація

16. Я уважно слухаю інших.
17. Я не перебиваю співрозмовника без потреби.
18. Я виконую свою частину спільного завдання.
19. Я враховую думки інших членів групи.
20. Я можу спокійно пояснити свою думку, навіть якщо інші з нею не погоджуються.

5. Емоційна саморегуляція

21. Я можу зрозуміти, що саме мене засмутило або розлютило.
22. Я намагаюся не реагувати одразу, коли дуже злюся.
23. Я можу попросити про допомогу, якщо мені важко.
24. Я можу спокійно прийняти зауваження щодо своєї роботи.
25. Після невдачі я намагаюся знову виконати завдання.

6. Цінності та відповідальність

26. Я дотримуюся домовленостей.
27. Я визнаю, якщо зробив/зробила щось неправильно.
28. Я не видаю чужу роботу за свою.
29. Я поважаю людей, навіть якщо вони мають іншу думку.
30. Якщо бачу, що комусь потрібна допомога, намагаюся допомогти.

Варіант Б. Для учнів 7–9 класів

Використовується та сама шкала 1–4, але твердження є складнішими.

1. Я самостійно визначаю послідовність виконання складного завдання.
2. Я вмію розподіляти час відповідно до складності завдань.
3. Я аналізую причини власних помилок.
4. Я можу самостійно оцінити якість виконаної роботи.
5. Я використовую зворотний зв'язок для покращення результату.
6. Я можу визначити головну і другорядну інформацію в тексті.
7. Я перевіряю достовірність інформації, яку знаходжу в інтернеті.
8. Я порівнюю інформацію з кількох джерел.
9. Я відрізняю факт, припущення та оцінне судження.
10. Я правильно зазначаю джерела інформації, які використовую.
11. Я можу сформулювати проблему своїми словами.
12. Я можу запропонувати кілька варіантів її розв'язання.
13. Перед прийняттям рішення я аналізую можливі наслідки.
14. Я можу аргументовано захистити власну позицію.
15. Я готовий/готова змінити позицію, якщо отримую переконливі докази.
16. Я можу розподіляти ролі та обов'язки під час командної роботи.
17. Я виконую взяті на себе зобов'язання.
18. Я конструктивно реагую на незгоду інших.
19. Я допомагаю групі досягти спільного результату.
20. Я можу вирішувати суперечки без образ і агресії.
21. Я розпізнаю власний емоційний стан.
22. Я використовую прийнятні способи подолання стресу.
23. Я можу контролювати свою поведінку в конфліктній ситуації.
24. Я здатний/здатна спокійно сприймати конструктивну критику.
25. Після невдачі я аналізую, що можна зробити інакше.

- 26. Я дотримуюся правил академічної доброчесності навіть тоді, коли ніхто не контролює.
- 27. Я не привласнюю чужі ідеї та результати.
- 28. Я поважаю право інших на власну думку.
- 29. Я беру відповідальність за наслідки власних рішень.
- 30. Я намагаюся діяти справедливо навіть тоді, коли це невигідно мені.

Оброблення анкети

Для кожного учня визначається середній бал:

Середній бал = сума балів / кількість відповідей.

Орієнтовна інтерпретація:

- 1,00–1,74 — початковий рівень;
- 1,75–2,49 — середній рівень;
- 2,50–3,24 — достатній рівень;
- 3,25–4,00 — високий рівень.

Результати самооцінювання не використовуються як єдина підстава для висновку про сформованість уміння.

Додаток 2

Карта спостереження педагога за проявами наскрізних умінь, ціннісних орієнтирів та м'яких навичок здобувачів освіти

1. Загальні відомості

Заклад освіти: _____

Клас: _____

Період спостереження: _____

Педагог: _____

Дата заповнення: _____

Кількість спостережень: _____

2. Інструкція

Педагог оцінює **не особистість учня**, а конкретні прояви умінь у навчальній та позанавчальній діяльності.

Рекомендується здійснити не менше 3 спостережень у різних ситуаціях: індивідуальна робота, групова робота, практичне/проектне завдання, дискусія тощо.

Шкала

1 — проявляється лише за значної допомоги

2 — проявляється ситуативно

3 — проявляється самостійно у більшості типових ситуацій

4 — стабільно проявляється та переноситься у нові ситуації

№ Показник спостереження

1 2 3 4

1 Розуміє поставлене завдання

2 Самостійно розпочинає роботу

3 Планує послідовність виконання

4 Раціонально використовує час

5 Доводить роботу до завершення

6 Аналізує власні помилки

7 Використовує зворотний зв'язок

8 Визначає головну інформацію

9 Перевіряє достовірність інформації

10 Коректно використовує джерела

11 Ставить змістовні запитання

12 Аргументує власну думку

13 Розрізняє факти та судження

14 Пропонує способи розв'язання проблеми

15 Оцінює наслідки запропонованого рішення

16 Проявляє ініціативу

17 Пропонує творчі рішення

18 Уважно слухає інших

19 Враховує думки інших

20 Виконує свою частину групової роботи

21 Дотримується домовленостей

- 22 Конструктивно реагує на незгоду
- 23 Вирішує конфлікти без агресії
- 24 Контролює емоційні реакції
- 25 Адекватно реагує на помилки та невдачі
- 26 Звертається по допомогу, коли це необхідно
- 27 Дотримується академічної доброчесності
- 28 Поважає гідність та думку інших
- 29 Бере відповідальність за власні рішення
- 30 Демонструє відповідальне ставлення до спільної справи

3. Групування показників

Для аналітичної обробки показники об'єднуються у 10 напрямів.

Напрямок	Номери показників
Самоорганізація та самостійність	1–7
Робота з інформацією	8–10
Критичне мислення	11–13
Розв'язування проблем	14–15
Творчість та ініціативність	16–17
Співпраця та комунікація	18–23
Емоційна саморегуляція	24–26
Академічна доброчесність	27
Ціннісні орієнтири	28–30
Відповідальність	21, 29–30

4. Фіксація доказів

Для показників, оцінених у 1 або 2 бали, педагог за можливості зазначає конкретний прояв:

Дата: _____

Ситуація: _____

Що спостерігалось: _____

Якої підтримки потребував/потребувала учень/учениця: _____

5. Підсумок спостереження

Сильні сторони здобувача освіти:

Уміння, які потребують розвитку:

Рекомендована педагогічна підтримка:

Дата повторного спостереження: _____

6. Важливо

Карта не використовується для характеристики учня як «вихованого/невихованого», «хорошого/поганого», «активного/пасивного».

Оцінюються виключно спостережувані прояви конкретних умінь та способів діяльності.

Додаток 3

Ситуаційні завдання для моніторингу сформованості наскрізних умінь, ціннісних орієнтирів та м'яких навичок

Загальні положення

Ситуаційні завдання призначені для практичного визначення того, як здобувач освіти застосовує наскрізні уміння та ціннісні орієнтири в новій або наближеній до життєвої ситуації.

Рекомендується використовувати завдання диференційовано:

- **5–6 класи** — завдання 1–5;
- **7–9 класи** — завдання 3–8;
- **10–11 класи** — завдання 5–10.

За можливості завдання виконуються не лише письмово, а й усно, у парах або групах.

Завдання 1. «Чи можна цьому довіряти?»

Ситуація

У класному чаті з'явилося повідомлення:

«Завтра уроків не буде! Це точно, бо мій знайомий чув від учителя».

Учні почали пересилати повідомлення один одному.

Завдання

1. Чи варто одразу повірити цьому повідомленню?
2. Як можна перевірити інформацію?
3. Які джерела будуть надійними?
4. Що ти зробиш перед тим, як переслати повідомлення іншим?

Оцінюються

- критичне мислення;
- робота з інформацією;
- прийняття рішень;
- відповідальність;
- цифрова грамотність.

Максимум — 8 балів

Бал Характеристика

1–2 приймає інформацію без перевірки

3–4 розуміє необхідність перевірки, але пропонує обмежені способи

5–6 пропонує надійні джерела та пояснює необхідність перевірки

7–8 системно аналізує джерело, мотив поширення, ризики та пропонує алгоритм перевірки

Завдання 2. «Командне рішення»

Ситуація

Ваш клас має 1000 гривень на одну спільну справу. Учні запропонували:

- придбати настільні ігри;
- озеленити клас;
- придбати спортивний інвентар;
- організувати спільний захід.

Завдання

У групі:

1. обговоріть варіанти;

2. визначте переваги та недоліки;
3. прийміть спільне рішення;
4. поясніть, чому обрали саме його.

Оцінюються

- співпраця;
- комунікація;
- аргументація;
- прийняття рішень;
- відповідальність.

Максимум — 8 балів

Бал Характеристика

1–2 не бере участі або не враховує думки інших

3–4 бере участь, але потребує значної допомоги

5–6 аргументує позицію та враховує думки інших

7–8 сприяє досягненню спільного рішення, конструктивно працює з різними позиціями

Завдання 3. «Помилка»

Ситуація

Ти виконав/виконала важливу роботу, але отримав/отримала результат нижчий, ніж очікував/очікувала.

Завдання

Опиши:

1. твою першу реакцію;
2. що ти зробиш після отримання результату;
3. як визначиш причину помилки;
4. що зміниш наступного разу.

Оцінюються

- емоційна саморегуляція;
- самоаналіз;
- відповідальність;
- здатність використовувати зворотний зв'язок.

Завдання 4. «Дві думки»

Ситуація

Ти переконаний/переконана, що певне рішення правильне. Інший учень має протилежну думку та наводить два переконливі аргументи.

Завдання

Що ти зробиш?

1. наполягатимеш на своєму;
2. спробуєш спростувати його аргументи;
3. уважно проаналізуєш їх;
4. зміниш власну думку, якщо аргументи переконливі.

Поясни свій вибір.

Оцінюються

- критичне мислення;
- відкритість до іншої думки;
- аргументація;
- комунікація.

Завдання 5. «Проблема шкільного середовища»

Ситуація

Учні помітили проблему у шкільному середовищі, яка негативно впливає на комфорт або безпеку.

Завдання

Запропонуй:

1. у чому проблема;
2. чому вона виникла;
3. щонайменше три способи її розв'язання;
4. переваги та ризики кожного;
5. який спосіб тиобираєш;
6. як перевірити, чи він спрацював.

Оцінюються

- системне мислення;
- розв'язування проблем;
- творчість;
- прийняття рішень;
- відповідальність.

Максимум — 12 балів

Оцінюється по 0–2 бали за кожним із шести компонентів.

Завдання 6. «Чи це доброчесно?»

Ситуація

Учень отримав від однокласника готову презентацію, трохи змінив дизайн і подав її як власну.

Завдання

1. Чи є така поведінка доброчесною?
2. У чому проблема?
3. Як можна було використати матеріал однокласника доброчесно?
4. Чи зміниться твоя відповідь, якщо однокласник дозволив використати презентацію?

Оцінюються

- академічна доброчесність;
- відповідальність;
- розуміння авторства;
- критичне мислення.

Завдання 7. «Штучний інтелект»

Ситуація

Учитель дав завдання написати власне есе. Учень попросив генеративний штучний інтелект повністю написати текст, не перевірив його та подав як власну роботу.

Завдання

1. У чому полягає проблема?
2. Чи може учень використати ШІ під час виконання такого завдання?
3. Що він повинен зробити, якщо використання ШІ дозволене?
4. Які ризики виникають, якщо без перевірки використовувати результат, створений ШІ?

Оцінюються

- академічна доброчесність;
- цифрова грамотність;
- критичне мислення;
- відповідальне використання технологій.

Завдання 8. «Конфлікт у групі»

Ситуація

Під час групового проєкту двоє учнів постійно сперечаються. Через це група не може завершити роботу.

Завдання

Запропонуй алгоритм дій, який допоможе групі:

1. визначити причину конфлікту;
2. почути позиції обох сторін;
3. знайти спільну мету;
4. домовитися про подальші дії;
5. розподілити відповідальність.

Оцінюються

- комунікація;
- співпраця;
- емоційна саморегуляція;
- розв'язування конфліктів;
- відповідальність.

Завдання 9. «Вибір із наслідками»

Ситуація

Тобі потрібно виконати важливе завдання до завтра. Друг пропонує провести вечір разом і переконує, що завдання можна виконати пізніше.

Завдання

Проаналізуй:

- короткострокові наслідки кожного варіанта;
- довгострокові наслідки;
- ризики;
- власні пріоритети;
- можливі компромісні рішення.

Після цього прийми рішення та обґрунтуй його.

Оцінюються

- самоорганізація;
- прийняття рішень;
- оцінювання ризиків;
- відповідальність.

Завдання 10. «Моя ініціатива»

Завдання

Уяви, що тобі дали можливість самостійно започаткувати одну корисну для школи або громади справу.

Розроби короткий план:

1. яку проблему ти хочеш вирішити;
2. чому вона важлива;
3. яку ідею пропонуєш;
4. хто може допомогти;
5. які ресурси потрібні;
6. які ризики можливі;
7. як визначити результат.

Оцінюються

- ініціативність;
- творчість;
- планування;
- розв'язування проблем;
- командна взаємодія;
- громадянська відповідальність.

Загальна рубрика оцінювання ситуаційних завдань

Для всіх завдань, де використовується чотирирівнева шкала:

1 бал — початковий рівень

Здобувач освіти:

- не розуміє суті проблеми або розуміє її частково;
- пропонує очевидне або непродумане рішення;
- потребує значної допомоги;
- не може обґрунтувати власну позицію.

2 бали — середній рівень

Здобувач освіти:

- розуміє основну проблему;
- пропонує прийнятне рішення у знайомій ситуації;
- частково обґрунтовує свою позицію;
- потребує додаткових запитань або підказок.

3 бали — достатній рівень

Здобувач освіти:

- самостійно аналізує ситуацію;
- пропонує обґрунтоване рішення;

- наводить аргументи;
- враховує наслідки;
- може застосувати уміння в новій ситуації.

4 бали — високий рівень

Здобувач освіти:

- комплексно аналізує ситуацію;
- пропонує кілька можливих рішень;
- оцінює їх переваги та ризики;
- аргументовано обирає оптимальний варіант;
- демонструє самостійність, гнучкість та здатність переносити уміння в нові ситуації.

Додаток 4

Підсумкова таблиця та модель оброблення результатів моніторингу

1. Призначення

Підсумкова таблиця використовується для автоматизованого узагальнення результатів:

- самооцінювання здобувачів освіти;
- спостереження педагогічних працівників;
- ситуаційних завдань.

Модель дозволяє отримати:

- індивідуальні результати;
- результати класу;
- результати паралелі;
- результати закладу;
- рівні сформованості за окремими напрямками;
- динаміку результатів;
- дані для побудови діаграм у звіті ВСОЯО.

2. Структура Excel-файлу

Рекомендується створити одну книгу Excel із такими аркушами:

1. «Учні»
2. «Самооцінювання»
3. «Спостереження»
4. «Ситуаційні завдання»
5. «Результати класу»
6. «Результати закладу»
7. «Динаміка»
8. «Діаграми»

Аркуш . «Ситуаційні завдання»

Код Клас Завд. 1 Завд. 2 Завд. 3 ... Завд. 10 Середній бал Рівень

001 5-А 3 3 4 ... — 3,33 Високий

Для учнів певного віку можуть використовуватися не всі 10 завдань.

Якщо завдання оцінюються за різною максимальною кількістю балів, перед розрахунком необхідно привести їх до єдиної шкали.

Наприклад:

нормований бал = отриманий бал / максимальний бал × 4.

3. Розрахунок інтегрованого показника

Для підсумкового результату пропонується використовувати три джерела даних:

- самооцінювання — 25 %;
- педагогічне спостереження — 40 %;
- ситуаційні завдання — 35 %.

Такий розподіл пояснюється тим, що самооцінювання важливе для розвитку рефлексії, але є суб'єктивним; педагогічне спостереження дає інформацію про поведінку в реальному освітньому середовищі; ситуаційні завдання дають можливість перевірити застосування умінь у змодельованій практичній ситуації.

Формула

Інтегрований показник =

Самооцінювання × 0,25 + Спостереження × 0,40 + Ситуаційні завдання × 0,35

Наприклад:

- самооцінювання — 3,20;
- спостереження — 2,90;
- ситуаційні завдання — 3,10.

Розрахунок:

$3,20 \times 0,25 + 2,90 \times 0,40 + 3,10 \times 0,35 = 3,04$

Отже, інтегрований результат — **достатній рівень**.

5. Аркуш «Результати класу»

Напря́м	Середній бал	Початковий, %	Середній, %	Достатній, %	Високий, %
Самоорганізація					
Робота з інформацією					

Напрям	Середній бал	Початковий, %	Середній, %	Достатній, %	Високий, %
Критичне мислення					
Розв'язування проблем					
Творчість					
Співпраця					
Емоційна саморегуляція					
Академічна добročесність					
Ціннісні орієнтири					
Відповідальність					

6. Ключовий показник для ВСОЯО

Для звіту рекомендується використовувати показник:

«Частка здобувачів освіти, які демонструють достатній та високий рівень сформованості наскрізних умінь, ціннісних орієнтирів та м'яких навичок».

Формула:

$K = (\text{кількість учнів із достатнім + високим рівнем} / \text{загальна кількість учнів}) \times 100 \%$.

Наприклад:

У класі 28 учнів.

- початковий — 2;
- середній — 7;
- достатній — 13;
- високий — 6.

Тоді:

$(13 + 6) / 28 \times 100 = 67,9 \%$

У звіті:

67,9 % здобувачів освіти демонструють достатній або високий рівень сформованості наскрізних умінь, ціннісних орієнтирів та м'яких навичок.

7. Аркуш «Динаміка»

Напрям	2025	2026	Динаміка
Самоорганізація	2,71	2,94	+0,23
Критичне мислення	2,48	2,73	+0,25
Співпраця	3,02	3,15	+0,13
Емоційна саморегуляція	2,54	2,69	+0,15
Академічна доброчесність	3,10	3,31	+0,21

8. Аркуш «Діаграми»

Рекомендується автоматично формувати чотири діаграми.

Діаграма 1. «Сформованість за напрямками»

Тип: стовпчаста діаграма.

Показує середній бал за 10 напрямками.

Діаграма 2. «Розподіл за рівнями»

Тип: складена стовпчаста або кільцева діаграма.

Показує:

- початковий;
- середній;
- достатній;
- високий рівні.

Діаграма 3. «Динаміка»

Тип: лінійна діаграма.

Порівнює результати за роками.

Діаграма 4. «Порівняння класів»

Тип: стовпчаста діаграма.

Показує частку здобувачів освіти з достатнім та високим рівнем у кожному класі/паралелі.

9. Автоматичне кольорове маркування

Для показників 1–4 рекомендується використати умовне форматування:

- 1,00–1,74 — червоний;

- 1,75–2,49 — жовтий;
- 2,50–3,24 — світло-зелений;
- 3,25–4,00 — зелений.

Це дозволяє адміністрації швидко бачити напрями, які потребують педагогічного втручання.

10. Підсумковий аналітичний блок

В Excel доцільно передбачити окремі автоматично сформовані поля:

Сильні сторони:

напрями із середнім балом 3,25–4,00.

Стабільні напрями:

напрями із середнім балом 2,50–3,24.

Напрями розвитку:

напрями із середнім балом 1,75–2,49.

Пріоритетні напрями педагогічної підтримки:

напрями із середнім балом до 1,75 або напрями, за якими спостерігається негативна динаміка.

11. Рекомендована структура підсумкового висновку для ВСОЯО

За результатами моніторингу адміністрація закладу формує висновки за такою моделлю:

Результат → сильні сторони → проблемні зони → причини → управлінські рішення → очікуваний результат.

Приклад:

«За результатами моніторингу 2026 року 71 % здобувачів освіти продемонстрували достатній або високий рівень сформованості наскрізних умінь, ціннісних орієнтирів та м'яких навичок. Найвищі результати отримано за напрями "співпраця" та "відповідальність". Водночас найнижчі результати зафіксовано за напрями "критичне оцінювання інформації" та "прийняття рішень". Порівняно з попереднім роком позитивна динаміка становить 0,18 бала.

З метою покращення результатів у 2026/2027 навчальному році передбачити збільшення кількості практико-орієнтованих, проблемних, дослідницьких і дискусійних завдань, спрямованих на аналіз інформації, аргументацію та прийняття рішень, а також провести відповідну методичну роботу з педагогічними працівниками».

12. Принципи використання результатів

Результати моніторингу:

- не використовуються для виставлення оцінок із навчальних предметів;
- не використовуються для покарання здобувачів освіти;

- не використовуються для публічного ранжування учнів;
- не використовуються для характеристики особистості учня;
- використовуються для планування педагогічної підтримки та вдосконалення освітнього процесу;
- можуть бути використані як один із доказів під час самооцінювання якості освітньої діяльності закладу.

Індивідуальні результати є інформацією з обмеженим доступом і використовуються відповідно до вимог законодавства про захист персональних даних.

Додаток 12

Порядок реагування на доведені випадки булінгу в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу

Нормативна база: Наказ МОН № 293 від 26.02.2020 — «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», Наказ МОН № 420 від 20.03.2020 — «Про внесення змін до наказу № 293», Лист МОН № 1/9-436 від 14.08.2020 — «Про створення безпечного освітнього середовища та попередження булінгу», Лист освітнього омбудсмена № 25/0365-05 від 03.02.2025 — «Про набрання чинності Закону України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми».

Дії учасників освітнього процесу для унеможливлення проявів булінгу у закладі освіти:
Дії керівника закладу

Керівник закладу освіти повинен довести до відома здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, працівників, батьків та інших учасників освітнього процесу щодо їх обов'язку повідомляти керівника закладу про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого вони стали, або підозрюють про його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб. Відповідно до такої заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу освіти створює наказом комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання. До складу такої Комісії можуть входити педагогічні працівники, (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші заінтересовані особи. Якщо Комісія визнала, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Службу у справах дітей.

Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

Процедура/послідовність кроків і реагування на зафіксовані прояви насильницької поведінки щодо учнів/дорослого у школі різними сторонами.

Дитина, яка стала свідком булінгу або акту насильницької поведінки:

- Миттєво звернутися до будь-якого дорослого, який перебуває поблизу, з проханням допомогти зупинити ситуацію.
- Невідкладно повідомити класного керівника свого класу про випадок, що стався, якщо інцидент зафіксований серед однокласників.
- Брати участь у загальних подіях класу за участі класного керівника та психолога щодо врегулювання психологічно - емоційного клімату.

Працівник школи (вчитель, класний керівник та ін.), який став свідком булінгу або акту насильницької поведінки повинен:

- Миттєво зупинити неприйнятні дії.
- Дізнатися імена та прізвища учасників події. Невідкладно повідомити класного керівника класу про зафіксований акт насилля, надати детальну інформацію про обставини ситуації.
- Вжити невідкладних дисциплінарних превентивних заходів: нагадати правила школи та наслідки їх порушення.
- Класний керівник, який дізнався про випадок булінгу з дитиною свого класу:
- Заспокоїти, розрадити, нормалізувати поведінку всіх учасників акту насильницької поведінки.
- Визначити, чи цей випадок підпадає під визначення «булінг». Якщо цей акт насильницької поведінки не класифікується як булінг, провести розмову з учасниками події щодо її причин та запобігання такого в майбутньому. Якщо є проявом булінгу – тоді крок 3.
- Провести розмову з класом з метою нагадати про Антибулінгову програму та неприпустимість булінгу у школі.
- У той же день повідомити батьків суб'єкта і об'єкта булінгу про ситуацію під час особистої зустрічі.
- У той же день повідомити про ситуацію, що сталася, в батьківській групі з обмеженим доступом, без вказування імен і прізвищ учасників.
- У той же день повідомити психолога про випадок булінгу у класі.
- У той же день зафіксувати випадок булінгу в Журналі щоденного обліку роботи практичного психолога.
- У співпраці з психологом, керівником МО класних керівників розробити план індивідуальної роботи з класом для нормалізації психологічного клімату, а також провести індивідуальну роботу з учасниками акту насильницької поведінки.

Кроки батьків:

Батьки дитини, яка поскаржилася на булінгову поведінку щодо неї:

- Повідомити класного керівника про скарги дитини і підозри на булінг, переконатися, що у школі зафіксований і мав місце випадок булінгу, про який розкаже дитина.
- Обговорити скарги дитини на випадок насильницької поведінки щодо неї під час особистої зустрічі з класним керівником і психологом школи.
- Поговорити з дитиною про неможливість проявів в школі та необхідність співпрацювати зі шкільним психологом та класним керівником до нормалізації психоемоційного стану дитини і психологічного клімату в класі.
- Зустрітися з психологом школи щодо усунення наслідків булінгу.
- У разі рекомендацій шкільного психолога звернутися до позашкільного психолога чи психотерапевта. У цьому випадку регулярно повідомляти шкільного психолога про етапи і результати роботи.
- Відвідати щонайменше 2 зустрічі з психологом школи задля профілактики виникнення в подальшому таких випадків.
- Постійно надавати й отримувати від класного керівника зворотний зв'язок щодо емоційного стану дитини.

Батьки дитини, у якої зафіксували булінгову поведінку:

- Прийти на зустріч із класним керівником, психологом та отримати детальну інформацію стосовно проявів дитини та обставин ситуації, що склалася.
- Ознайомитись із записом у Журналі щоденного обліку роботи практичного психолога та Антибулінговою програмою школи. У разі відмови витяг із журналу з описом ситуації надсилають на поштову адресу батьків рекомендованим листом чи на електронну пошту. Політика конфліктів починає діяти з 4 етапу.

- Поговорити з дитиною про неприпустимість булінгу у школі та необхідність співпрацювати зі шкільним психологом та класним керівником до нормалізації психоемоційного стану дитини і психологічного клімату в класі.
- Співпрацювати з психологом школи щодо усунення наслідків булінгу. Відвідати щонайменше 2 зустрічі з психологом школи задля профілактики виникнення в подальшому таких випадків.
- Звертатися до позашкільного психолога чи психотерапевта за рекомендацією шкільного психолога чи за власним бажанням. У такому разі регулярно повідомляти шкільного психолога про етапи та результати роботи.
- Постійно надавати й отримувати від класного керівника зворотний зв'язок щодо емоційного стану дитини.

Кроки шкільного психолога щодо роботи з усіма залученими учасниками булінгу:

- У той же день зафіксувати випадок булінгу в Журналі щоденного обліку роботи практичного психолога зі слів класного керівника, дитини – об'єкту/суб'єкту булінгу, батьків, інших сторін учасників випадку булінгу.
- У співпраці з класним керівником розробити план індивідуальної роботи з класом для нормалізації психологічного клімату, а також провести індивідуальну роботу з учасниками акту насильницької поведінки.
- Провести щонайменше 2 зустрічі з батьками обох сторін конфлікту щодо усунення наслідків та профілактичних заходів.
- У разі потреби, рекомендувати батькам звернутися до позашкільного психолога чи психотерапевта. У цьому випадку регулярно підтримувати контакт із позашкільними спеціалістами та обмінюватися інформацією, коригувати план індивідуальної роботи з учасниками акту насильницької поведінки.
- Вести спостереження за всіма учасниками булінгу, акумулювати та аналізувати інформацію від класного керівника, вчителів, батьків тощо до повного відновлення сприятливого психологічного клімату у класі та емоційного стану дітей.

Кроки класного керівника/шкільного психолога щодо роботи зі свідками/пасивними учасниками булінгу:

- Провести розмову-нагадування з класом щодо неприпустимості проявів булінгу і насильницької поведінки в школі.
- Провести позапланові класні активності, під час яких діти проявляють себе з менш звичних сторін, мають змогу зблизитися та налагодити відносини.

Для успішного попередження та профілактики насильницької поведінки, в т.ч. булінгу у школі, виконуються такі дії:

- Педагогічні та технічні працівники школи здійснюють регулярний нагляд (моніторинг) у шкільних коридорах і зонах спільного користування (спортивних залах).
- Окремо визначені туалети для дітей різної статі, визначені окремо туалети для персоналу.
- В освітню програму включено профілактичні тренінги, психологічно-рольові ігри за темами толерантності, профілактики конфліктів та булінгу.
- Класний керівник постійно впливає на соціально-психологічний клімат класу.
- Шкільний психолог веде регулярну корекційну роботу впродовж навчального періоду з класами, окремими групами дітей, окремими дітьми щодо дотримання правил поведінки здобувачів освіти, толерантності, уникнення проявів насильницької поведінки.
- Шкільний психолог, відповідно до затвердженого плану роботи, досліджує психологічний клімат у класі, групову динаміку класу, емоційний стан учнів, а соціальний педагог - проводить соціометрію для отримання інформації про взаємовідносини серед дітей. Отриману інформацію використовує для формування та корегування роботи психолога з класом.

- Шкільний психолог шляхом спостереження та аналізу розпізнає в учнів і працівників школи проблеми в міжособистісному спілкуванні адаптації до навчального колективу і надає їм своєчасну соціальну-психологічну допомогу.
- Школа проводить просвітницьку роботу з батьками щодо уникнення та розпізнавання насильницької поведінки до дитини.
- На початку навчального року кожний класний керівник проводить заняття, присвячені профілактиці булінгу та насильству. На першому – знайомить із Антибулінговою програмою, на решті – опрацьовує з дітьми різні схеми дій у тій чи іншій ситуації.
- На початку навчального року (на серпневій педраді) для працівників школи шкільний психолог і заступник директора школи з виховної роботи проводять ознайомчу зустріч щодо Антибулінгової програми школи і надають чіткі інструкції та роз'яснення стосовно протидії, реагування та профілактики насильницької поведінки у школі.
- На початку навчального року в батьківських групах класів у соціальній мережі розміщується для ознайомлення короткий витяг з Антибулінгової програми школи.
- У жовтні у школі відбувається просвітницький семінар для батьків школи для ознайомлення зі стратегіями батьківської поведінки в тих чи інших неприйнятних ситуаціях.
- Психолог школи постійно цікавиться інформацією про можливі інші профілактичні заходи, а також методи роботи як із кривдниками, так і з жертвами булінгу, проводять самостійно або запрошують зовнішніх спеціалістів для навчання шкільного персоналу практикам профілактики булінгу та роботи з випадками булінгу.
- На сайті школи розміщено Антибулінгову програму школи та Правила поведінки здобувачів освіти, які являють собою єдині правила для всіх учасників освітнього процесу.

У разі виявлення випадків булінгу:

1. Дитина має звернутися до класного керівника, психолога, соціального педагога, будь-якого працівника закладу.
2. Працівник закладу (бібліотекар, медична сестра, учителі-предметники, тех. працівники) після звернення дитини, повідомляє класного керівника, заступника з виховної роботи.
3. Після отримання письмового звернення дитини, відповідна особа (класний керівник, психолог, соціальний педагог, заступник з виховної роботи) інформує керівника закладу освіти у письмовій формі про випадок булінгу.
4. Якщо педагог або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу або отримав інформацію про випадок, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи постраждала йому жертва булінгу чи ні.
5. Керівник закладу розглядає таке звернення та з'ясовує всі обставини цькування. Надалі він скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.
6. До складу такої комісії можуть входити педагоги, психолог, соціальний педагог, керівник закладу, представники громадськості.
7. За будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.
8. У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших

осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.

2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).
3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує секретар, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.
4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу або його заступник.
5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).
6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному вебсайті закладу.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається заступник директора з навчально-виховної роботи _____. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення керівника закладу.
2. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.
3. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом керівника закладу.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.

3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування протягом 1 робочого дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.
5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, директор:
 - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
 - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).
2. Заходи здійснюються заступником директора з виховної роботи у взаємодії з практичним психологом та затверджуються директором закладу.
3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

«Стаття 173 п.4». Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.